

Gorenjski Glas

PETEK, 9. FEBRUARJA 2024

LETO LXXVII, ŠT. 12, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Peter Prevc čustveno naznanil slovo

Kolikokrat so ob gledanju virtuoznih skokov Petra Prevca tekle solze sreče. Zanj bomo lahko navijali še do konca letošnje sezone, nato pa bo, kot je prežet s čustvi oznanil v torek v Planici, skakalne smuči postavil v kot.

KLARA MRAK

Planica – Vzponi, padci, veselje, žalost ... Enaintridesletni Peter Prevc je v petnajstletni karieri doživel vso paleto čustev. Ta so ga prevzela, ko je v torek v Planici naznanil konec svoje nadvse uspešne skakalne kariere. »Iz srca sem hvaležen vsem, ki so mi stali ob strani ob uspehih in neuspehih. Hvala vsem trenerjem, sotekmovalcem, smučarski zvezi, pokroviteljem, prijateljem in seveda družini, ki mi je vedno stala ob strani. Mina, hvala, zlata si, hvala, da si moja opora in moj svet. Hvala otrokoma, ki ves čas navijata

zame in me vedno pričakata z iskricami v očeh, hvala staršem, bratoma, sestrama, da so me utrdili, vzgajali in pripeljali v šport, hvala Tomiju in hvala vsem navijačem,« je vidno ganjen s tresočim glasom izrekel Prevc. Najuspešnejši slovenski skakalec bo svojo tekmovalno pot sklenil marca letos v Planici. Zaveda se, da ko bo prišel planiški dan, zanj prihaja velika sprememba, a se je zelo veseli. Povedal je, da je odločitev o koncu skakalne kariere zorela kar nekaj časa. »Na koncu sem se razsodno odločil. Srce je narokovalo, da odprem novo stran življenja. Kaj bom

počel naprej, še ne vem čisto točno, a o tem se bomo pogovarjali čez 47 dni. Zdaj nadaljujem sezono, ki še poteka.« Najstarejši od bratov Prevc je v svoji bogati karieri osvojil številne medalje in lovorike, pri čemer izstopajo štiri olimpijske medalje vseh bleiskov, trije naslovi svetovnega prvaka v poletih, 23 zmag v svetovnem pokalu ter veliki kristalni globus iz nepozabne zime 2015/16, v kateri je osvojil tudi letoletno turnejo. Bogato tekmovalno pot bo sklenil v Planici na tradicionalnem finalu svetovnega pokala med 21. in 24. marcem.

▶ 10. stran

Kaj bo Peter Prevc počel po končani karieri, se še ni odločil. / Foto: Gorazd Kavčič

Vrba in Kranj v sijaju kulture

Kulturni praznik je bil najbolj živahen v Vrbi in Kranju. V vasi pod Stolom je na osrednji slovesnosti spregovoril predsednik državnega sveta Marko Lotrič, kranjske ulice pa so se vrnila v 19. stoletje.

SIMON ŠUBIC, NIKA TOPORIŠ

Kranj, Vrba – Kranj je včeraj znova zaznamoval tokrat že 21. Prešernov smenj, ki velja za najbolj množično prireditev na dan kulture, saj jo vsako leto obišče od dvajset do trideset tisoč ljudi. Lepo sončno vreme je v Prešernovo mesto tudi letos privabilo veliko množico obiskovalcev, ki so lahko na ulicah od Prešernovega gaja do Pungerta doživeli utrip iz sredine 19. stoletja, ko je v mestu živel, delal in ustvarjal pesnik France Prešeren. Umrli je na včerajšnji dan pred 175 leti.

▶ 4. stran

Častna pokroviteljica 21. Prešernovega smenja, predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupančič, je včeraj v Kranju prisluhnila tudi oznanilu mestnega glasnika. / Foto: Primož Pičulin

Majdičev mlin ogroža okolico

Ruševine pogorelega Majdičevega mlina v Kranju postajajo vse bolj nevarne, zato so morali ta teden zapreti še občinsko cesto ob stavbi. Lastnik stavbe, podjetje Savski biseri, molči.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Majdičev mlin pod Jelenovim klancem v Kranju, ki ga je septembra 2022 zajel uničujoč požar, postaja vse bolj nevarna ruševina, ki resno ogroža varnost ljudi in premoženja, saj so z nje začeli odpadati opeke in drugi

materiali. Komunala Kranj je bila zato primorana najprej pred tednom dni zaradi varnosti pešcev zapreti pločnik, ki vodi mimo pogorele stavbe, v ponedeljek pa za ves promet še tamkajšnji odsek občinske Stare ceste.

▶ 5. stran

Šolski glas

od 21. do 34. strani

Priloga: **jeseeniške novice**

AKTUALNO

Kdo je lahko oskrbovalec

S 1. januarjem so v skladu z zakonom o dolgotrajni oskrbi urejene pravice oskrbovalcev družinskih članov. Vendar vsakdo ne more biti oskrbovalec, kakor tudi vsakdo ni upravičen do oskrbovalca.

2

GORENJSKA

Nasprotujejo načrtovani trasi obvoza

Končna odločitev o poteku obvoza v času gradbenih del na blejskem Betinovem klancu še ni sprejeta. Obvoz naj bi potekal od 4. marca do prvomajskih praznikov po cesti skozi Kočno in Gorje.

5

ZANIMIVOSTI

Albinin stopeti rojstni dan

Svoj 105. rojstni dan je v ponedeljek praznovala Radovljčanka Albina Žilič, najstarejša stanovalka Doma dr. Janka Benedika Radovljčica. Voščiti ji je prišel tudi župan radovljjske občine.

8

AKTUALNO

Pustna rajanja Gorenjske

Vsakoletna tradicija klicanja pomladi se jutri vrača v vsem svojem pustnem slogu. Po več krajih Gorenjske bodo potekala pustna rajanja, ki bodo na ulice privabila našemljeno zabavo.

40

VREME

Oblačno in deževno bo, meja sneženja bo večino med 1300 in 1500 metri nadmorske višine.

8/10 °C

jutri: oblačno in deževno

9177703521666025

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas brez kupona zaračunavamo po ceniku, z 20 % popustom za naročnike. Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, po telefonu 04/201 42 47 ali po e-pošti malioglas@g-glas.si; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

februar 1/24

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najamem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___

Ime, priimek in naslov naročnika časopisa:

_____

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Življenjsko delo Gojmirja Lešnjaka

Prijubljeni gledališki in televizijski igralec, režiser, pevec ter avtor glasbe Gojmir Lešnjak je v sodelovanju z igralcem Jašo Jamnikom in skupino odličnih glasbenikov na slovenske odre pripeljal satirični rok kabaret – glasbeno komedijo Moj živôt je ROKentROL. Vsestranski odrski ustvarjalec pravi, da je komedija njegovo življenjsko delo, ki ga priporoča privržencem rok glasbe od starosti S do XXL in vsem ljubiteljem neizprosnega humorja – ljudem, ki razmišljajo po svoje. Za živo glasbeno spremljavo na predstavi bo poskrbela skupina preverjenih glasbenikov VIS d' Dohtars. Predstava bo v petek, 16. februarja, ob 19.30 v Kulturnem domu Sv. Duh v Škofji

Loki. Več informacij dobite na o61 606 220 ali www.smejmo.se. En naročnik Gorenjskega glasa si bo predstavo lahko v paru ogledal brezplačno. V žrebanju boste sodelovali, če boste odgovorili na vprašanje: Kakšen je vzdevek igralca Gojmirja Lešnjaka? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 12. februarja, zjutraj, na koticek@g-glas.si.

Darilo
iz žrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme STANE LUŽAN iz Žabnice.

Kdo je lahko oskrbovalec

S 1. januarjem so v skladu z zakonom o dolgotrajni oskrbi urejene pravice oskrbovalcev družinskih članov. Vendar vsakdo ne more biti oskrbovalec, kakor tudi vsakdo ni upravičen do oskrbovalca.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Z novim letom je začela veljati prva pravica iz zakona o dolgotrajni oskrbi, preostale se bodo postopoma vpeljevale v naslednjih dveh letih. V skladu z novo zakonodajo se status družinskega pomočnika prevede v status oskrbovalca družinskega člana. »Na Centru za socialno delo (CSD) Gorenjska imamo trenutno v obravnavi 27 zadev, ki čakajo na prevedbo iz pravice do družinskega pomočnika po Zakonu o socialnem varstvu v pravico do oskrbovalca družinskega člana po Zakonu o dolgotrajni oskrbi. Od 1. decembra do 31. januarja smo prejeli 40 vlog za uveljavljanje pravice do oskrbovalca družinskega člana. Izdali nismo še nobene odločbe, saj nam informacijski sistem tega še ne omogoča,« je pojasnila Branka Brenkuš, strokovna delavka za področje dolgotrajne oskrbe s CSD Gorenjska.

Prednosti, ki jih nudi zakon

Novi zakon prednostno krepi oskrbo na domu in tako omogoča posameznikom, da ostanejo čim dlje v domačem okolju. Upravičenci in njihovi zavezanci za preživljanje niso več dolžni doplačevanja k pravici. Prav tako ne bo več določene zaznambe prevečidel odtujitve in obremenitve na nepremičnini, ki je v lasti upravičenca, in nadaljnjih omejitev dedovanja v zapuščinskem postopku. Po novem bo oskrbovalec družinskega člana deležen delnega plačila za izgubljeni dohodek v višini 1,2-kratnika minimalne plače v Republiki Sloveniji, če pa bo skrbel za dve osebi, potrebni dolgotrajne

Prihodnje leto je za upravičenca dolgotrajne oskrbe, katerega oskrbovalec bo šel na »dopust«, predvidena nadomestna oskrba. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

oskrbe, pa bo prejemal 1,8-kratnik minimalne plače. Oskrbovalec bo vključen v sistem obveznih zavarovanj, od 1. decembra 2025 pa bo za čas trajanja načrtovane odsotnosti oskrbovalca družinskega člana upravičenec dolgotrajne oskrbe deležen nadomestne oskrbe.

Kdo je lahko oskrbovalec

Vsekakor pa je za oskrbovalca družinskega člana treba izpolnjevati določene pogoje. Oskrbovalec je lahko polnoletna oseba, ki je psihofizično sposobna opravljati naloge, je družinski član upravičenca in ima prijavljeno stalno ali začasno bivališče na istem naslovu kot upravičenec in tam tudi dejansko biva, v preteklosti ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja, poleg tega pa je treba tudi zapustiti trg dela ali nastopiti delovno razmerje s polovičnim delovnim časom, če ima uporabnik dva

oskrbovalca družinskega člana, ter opraviti ustrezna usposabljanja.

Vprašanja ostajajo

V povezavi z zakonom se med ljudmi pojavljajo različna vprašanja. Kot je dejala Branka Brenkuš, se na CSD Gorenjska vsakodnev-

zaradi starostne oslabelosti ali bolezni, že primerni upravičenci oz. da niso vsi svojci primerni kandidati za oskrbovalca družinskega člana,« je razložila in poudarila, da je veliko oseb, ki bi želele postati oskrbovalci, v pokoju ali pa imajo priznano invalidnost prve, druge

»CSD Gorenjska trenutno v okviru ugotovitvenega postopka pridobiva različna dokazila in podatke ter pošilja zaprosila za izdelavo izvedenskega mnenja glede priznanja pravice do oskrbovalca družinskega člana in psihofizičnih sposobnosti kandidata za oskrbovalca družinskega člana na Invalidsko komisijo na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,« je trenutno situacijo orisala Brenkuševa.

no obrne veliko svojcev, ki bi želeli oddati vlogo za oskrbovalca družinskega člana za svojega bližnjega. »Največ nejevolje se pojavi, ko jim natančno razložimo pogoje za pridobitev pravice, saj ugotovijo, da niso vsi, ki potrebujejo pomoč druge osebe

ali tretje kategorije po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. »Poleg tega pa je tudi veliko klicev brezposelnih svojcev, ki bi želeli preko skrbi za svoje bližnje urediti tudi svoj finančni status, kar pa ni namen dolgotrajne oskrbe.«

Višje plače tudi v Lidlu in Arrivi

Vse več delodajalcev se v zadnjem času odloča za dvig plač zaposlenim. Med njimi sta tudi podjetji Lidl in Arriva Slovenija.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda, Kranj – Več kot dva tisoč zaposlenih v Lidlu bo z marcem prejelo višje plače. Prva plačna stopnja njihovih prodajalcev v trgovinah, ki štejejo za njihove najštevilnejše sodelavce, bo od 1. marca znašala 1.450 oz. 1.530 evrov bruto vključno z dodatki. Poleg

višjih plač pa bodo zaposleni prejeli tudi izplačilo nagrade za poslovno uspešnost v znesku osemsto evrov bruto, od tega polovico v marcu, preostanek pa decembra. Pri trgovcu za junij napovedujejo tudi najvišji regres, ki ga je doslej izplačalo podjetje – znašal bo dva tisoč evrov. Za vse spremembe plač in dodatkov v zadnjih dveh letih bodo v

Lidlu skupno namenili več kot deset milijonov evrov.

Tudi kranjski prevoznik Arriva Slovenija se je z novim letom odločil za zvišanje plač zaposlenim. V skupini, ki v Sloveniji zaposluje 950 ljudi, so po uveljavitvi novega plačnega sistema osnovne plače za voznike avtobusov presegle 1500 evrov bruto, povišanje osnovnih

plač preostalih zaposlenih pa znaša deset odstotkov. Vozniki avtobusov imajo od začetka letošnjega leta tudi stoodstotno plačan čas razpoložljivosti, dodatek za sobotno in nedeljsko delo pa zdaj znaša petdeset oziroma sto odstotkov. Zvišali so tudi povračilo stroškov prevoza na delo, ki zdaj znaša 0,21 evra na kilometer.

Podelili Prešernove nagrade

Na predvečer kulturnega praznika so na proslavi v Cankarjevem domu podelili letošnje Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada. V programu Prešernova poezija in balet Povodni mož.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Najvišja priznanja Republike Slovenije za dosežke na področju umetnosti, dve Prešernovi nagradi in šest nagrad Prešernovega sklada, so v sredo, na predvečer slovenskega kulturnega praznika, že tradicionalno slovesno podelili na proslavi v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani.

Proslavo je odprla poezija Franceta Prešerna, in sicer so jo interpretirali naturščiki različnih generacij in poklicev – od učitelja matematike do redovne sestre, od študentke do upokojenca. »Prešeren je bil pesnik. Gnan od ustvarjalne nuje ni pesnil zgolj zato, da bi dvesto let kasneje o njegovih verzih pisali doktorske disertacije in bi jih recitali profesionalni dramski umetniki, ampak da bi šle med ljudi. Da bi jih brali in vzljubili ljudje vseh starosti, stanov in usmeritev,« je zasnovano recitala utemeljil njen avtor, igralec Gregor Čušin, sicer doma s Koroške Bele.

V nadaljevanju je predsednik Upravnega odbora Prešernovega sklada, akademik dr. Jožef Muhovič, v slavnostnem nagovoru med drugim povedal: »Vsi vemo,

Nagrado Prešernovega sklada je prejel tudi Kranjčan Tomato Košir. / Foto: Daniel Novakovič/STA

da se je času lahko prepustiti. V njegovem gladkem teku najdemo marsikaj gladkega, kar nam takoj ugaja. Neprimerno težje pa je v labirintih kronosa priti na sled temu, kar potrebujemo, temu, kar je res bistveno. Situacija je paradokсна. Človek je z obema nogama v svojem času, da bi se dokopal do najvažnejšega, pa bi moral biti vsaj korak pred njim. Umetnost ta korak od nekdanj išče. Biti pred svojim časom pomeni videti v

njem več, kot v njem običajno gledamo. Šele v tem primeru se namreč lahko vse odvečno poradira in vse se le na bistveno zgosti, kakor pravi slovenski pesnik.«

Portreti nagrajencev

Ob kratkih portretih je dr. Jožef Muhovič podelil Prešernovi nagradi za življenjsko delo, ki sta ju letos prejela Erika Vouk in Henrik Neubauer. Sledila je še podelitev nagrad Prešernovega sklada, ki jih podeljujejo

za vrhunsko ustvarjalnost zadnjih treh let, letos pa so jih dobili pesnica Miljana Cunta, dramska igralka Jana Zupančič, mezzosopranistka Nuška Drašček, stripar Ciril Horjak, scenaristka in režiserka Sara Kern ter grafični oblikovalec Tomato Košir, po rodu iz Kranja.

»Prešeren je bil pesnik. Gnan od ustvarjalne nuje ni pesnil zgolj zato, da bi dvesto let kasneje o njegovih verzih pisali doktorske disertacije in bi jih recitali profesionalni dramski umetniki, ampak da bi šle med ljudi,« je dejal avtor proslave, igralec Gregor Čušin, sicer doma s Koroške Bele.

Sledila je baletna predstava Povodni mož po konceptu in v koreografiji Edwarda Cluga, plesalcema Sytzeju Janu Luskeju v vlogi Povođenega moža in Monji Obrul v vlogi Urške so se na odru pridružili plesalke in plesalci Baletnega ansambla SNG Maribor, glasbeni sestav pa je izvajal izvirno glasbo Milka Lazarja.

k

KOMENTAR
ANA ŠUBIC

Pust in zima

mate kaj za pusta hrusta? To vprašanje bomo v prihodnjih dneh večkrat slišali, ko bomo odpirali vrata otrokom, ki se bodo našemljeni v pustne oprave odpravili od vrat do vrat. Prvič že jutri, na pustno soboto, maškare pa bomo nato srečevali še vse do torka, ko bo pust. Prihodnji dnevi bodo tako zaznamovani s pustnimi rajanji, karnevali in povorkami. Maškare naj bi po tradiciji odganjale mrzlo zimo in klicale pomlad, kot kaže, pa letos s tem ne bodo imele prav veliko dela.

Temperature v preteklih dneh so bile (znova) daleč od zimskih. V gorenjski prestolnici, denimo, so se v ponedeljek približale 15 stopinjam. Ponekod so se na ceste že vrnili kolesarji. Previsoke temperature za zimski čas tudi v minulih dveh mesecih niso bile redkost. Če znova pokukamo v Kranj: nekaj dni pred božičem, ki ga po nižinah že vrsto let nismo videli v pravljici zasneženi podobi, se je živo srebro dvignilo na skoraj 18 stopinj.

Ko se je januar prevesil v drugo polovico, se je starka zima vendarle usmilila ljubiteljev snega ter ga nasula tudi po nižinah, in to niti ne tako malo. Vendar pa s snegom povezano veselje za ene, za druge pa težava in nadloga, ni trajalo dolgo. Že po nekaj dneh je zima postregla še s temperaturami krepko nad lediščem in sonce je neusmiljeno tanjšalo snežno odejo, od ka-

tere so po tednu dni ostale bolj kot ne zaplate.

Segrevanje ozračja je vse bolj izrazito. Lansko leto je bilo tako v Sloveniji kot tudi na svetovni ravni najtoplejše v zgodovini meteoroloških meritev. V Sloveniji so zabeležili že trinajsto zaporedno leto s pozitivnim temperaturnim odklonom, v tem tisočletju pa je zgolj pet let imelo rahlo negativni odklon. Snega je bilo – razen v visokogorju – malo. Z nadaljnjim višanjem temperature se bo število dni s snežno odejo drastično zmanjševalo, opozarjajo meteorologi. Če kdaj, bi vsaj nekaj malega snega otrokom privoščila v prihodnjih dneh, ko bodo uživali v zimskih počitnicah. Smo v prvi polovici februarja in zima bržkone še ni rekla zadnje. Če nas bo še presenetila, naj nas seveda v pozitivnem smislu, in ne s kakšnimi ekstremnimi vremenskimi pojavi, ki jih je čedalje več.

Kljub vsemu upam, da bodo tudi maškare v prihodnje še izpolnjevale svoje poslanstvo in odganjale mrzle dni. Kot vidimo, pomlad že sama od sebe pozimi vse večkrat trka na vrata. V pretoplih zimskih dneh znajo znanilci pomladi pokukati na plan že decembra, narava se začne prebujati veliko prezgodaj. Da se le ne bi ponovil lanski scenarij, ko je po zelo toplem začetku leta sledila konkretna ohladitev, aprila pa je pridelovalce prizadela pozeba.

Letošnji lavreati s predsednico države Natašo Pirc Musar, kulturno ministrico Asto Vrečko in predsednikom UO Prešernovega sklada dr. Jožefom Muhovičem / Foto: Daniel Novakovič/STA

Januarja zabeležili deflacijo

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Inflacija se še naprej umirja. Cene življenjskih potrebščin so se v letu dni v povprečju dvignile za 3,3 odstotka, kažejo sveži podatki Statističnega urada

za januar. Pred tem smo decembra beležili 4,2-odstotno rast inflacije na letni ravni, januarja lani pa desetodstotno. Na mesečni ravni pa smo januarja beležili deflacijo. Cene so se v povprečju znižale za 0,6 odstotka.

Januarska deflacija je bila predvsem posledica nižjih cen oblačil in obutve, ki so se ob sezonskih razprodajah znižale za 8,3 odstotka.

Podatki o letni stopnji inflacije, merjeni s harmoniziranim indeksom cen

življenjskih potrebščin, pa kažejo na 3,8-odstotno rast cen v lanskem decembru, kar je nekoliko več, kot znaša povprečje v državah članicah Evropske unije (3,4 odstotka) oz. evrskih državah (2,9 odstotka).

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Nika Toporiš, Ana Volčjak Aleksič stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Jana Triller, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Vrba in Kranj v sijaju kulture

◀ 1. stran

Kranj je bil prizorišče pestrega kulturnega in umetniškega dogajanja ter sejemske ponudbe domače in umetnostne obrti. Med obiskovalci je bila tudi častna pokroviteljica letošnjega Prešernovega smenja, predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zu-

– in nisem prav nič ponosna na to. In sem presenečena, kako lepo so jo Kranjčani uredili in kako ponosni so na svojega Franceta Prešerna,« je Klakočar Zupančičeva še strnila svoje vtise o prazničnem utripu v Kranju, kjer je ostala do večera.

Prireditve se je sicer uradno začela z nastopom Pihalnega orkestra Mestne

je skozi čas gradila in tudi zgradila narodna zavest, ki je prerasla v samozavest in nato v željo po samostojni državi,« je še poudarila.

Včerajšnje dogajanje v Kranju so tradicionalno sklenili s srečanjem z letošnjimi Prešernovimi nagrajenci, ki jih je pozdravila tudi ministrica za kulturo Asta Vrečko.

je bil zapisan v Prešernovih časih. Želimo opozoriti na strpnost, razumevanje in mir med vsemi,« je dejal Matjaž Koman, direktor Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica, ki je imel v rokah organizacijske vaje pohoda. V Vrbo so prišli tudi pohodniki Društva upokojencev Naklo. Kot je pojasnil Jože Mohorič, jih je iz Naklega prišlo 15, tako kot vsako leto pa so se tudi tokrat podali na ogled vseh petih postaj.

»Kultura nam pomeni zelo veliko, zato smo tudi tokrat počastili vseh pet velikih mož. Vsako leto uživamo v prireditvi.« Slavka Pavlin iz Britofa se je na osrednjo slovesnost podala z vlakom, nato pa peš od železniške postaje dalje. »Zame je to najpomembnejši praznik, vsekakor bi se tudi mladi morali bolj angažirati in spominjati Prešerna,« je dejala.

Osrednjo slovesnost ob Prešernovi rojstni hiši, ki jo organizira Občina Žirovnica s pomočjo lokalnih društev, je zaznamoval govor predsednika državnega sveta Marka Lotriča. »Današnji praznični dan kulture

Slavnostni govornik Marko Lotrič, predsednik Državnega sveta Republike Slovenije. / Foto: Gorazd Kavčič

v Občini Žirovnica poteka pod motom Živé naj vsi naródi. Pogosto ta verz ponavljamo mehanično, morda celo nezavedno, ne da bi se za trenutek ustavili in o njem premislili, a premislek je potreben, še posebej v današnjem nemirnem svetu,« je dejal slavnostni govornik in dodal, da četudi se zdi, da so naše tisočletne nacionalne sanje dosežene, nikakor ne smemo zaspiti na lovorikah preteklosti. »Slovenski jezik in kultura sta močna vez med nami, ki živimo v matični državi, in vsemi našimi rojaki po svetu,« je poudaril in dejal, da se moramo vedno truditi,

da ohranjamo jezik, ga negujemo in razvijamo.

Zbrane je nagovoril tudi župan žirovniške občine Leopold Pogačar, ki je poudaril, da so Prešernove misli še kako aktualne in odražajo kolektivno odgovornost za gradnjo bolj harmoničnega, pravičnega in mirnega sveta. Za popestritev dogajanja so poskrbeli s tržnico dobrot, animacijami za otroke, foto stojnico, glasbenimi nastopi ... Kulturni program so obogatili nastopi Maraaye, recitatorja Gregorja Čušina, Kulturnega društva dr. France Prešeren Žirovnica - Breznica in pevске skupine Korona.

Na Prešernovem smenju v Kranju sta nepogrešljiva France Prešeren in njegova Primičeva Julija. / Foto: Primož Pičulin

pančič. »Ni veliko držav, ki obeležujejo kulturo na ta način, zato sem vesela, da ljudje občutijo naš kulturni praznik, da jim to nekaj pomeni. Pa ne samo za takšno in drugačno druženje, ampak tudi za obisk kulturnih ustanov,« je povedala po obisku Prešernove hiše, kjer si je ogledala stalno razstavo Prešeren – Pesnik in popolnoma svežo občasno razstavo o 60 letih Prešernovega spominskega muzeja ter se vpisala v častno knjigo gostov. Kot je dodala, je imela na ta dan priložnost Kranj, ki ga sicer pogosto obiskuje, doživeti nekoliko drugače. »Moram priznati, da sem prvič v Prešernovi hiši

občine Kranj, najstarejšega kulturnega društva v gorenjski prestolnici, in nagovori direktorja Zavoda za turizem in kulturo Kranj Klemna Malovrha, kranjskega župana Matjaža Rakovca in Urške Klakočar Zupančič, ki je v govoru poudarila, da sta Prešernovo svobodni duh in srčna milina v njegovih pesmih izraz našega narodnega jedra in nas kot taka navdušujeta vse do današnjih dni. »Na slovenski kulturni praznik ne obujamo zgolj spomina na našega genialnega poeta, temveč proslavljamo tudi vso slovensko kulturo, srž naše narodne identitete in trdno ogrodje, okoli katerega se

Strpnost, razumevanje, mir v Vrbi

Slovenski kulturni praznik je tudi v Vrbo privabil številne obiskovalce. Mnogi med njimi so se podali na pohod po Poti kulturne dediščine Žirovnica, ki je letos potekal pod sloganom Živé naj vsi naródi. Pot povezuje muzejske hiše – Prešernovo rojstno hišo v Vrbi, Čopovo v Žirovnici, čebelnjak Antona Janše na Breznici ter rojstni hiši pisateljev Frana Saleškega Finžgarja v Doslovčah in Janeza Jalna na Rodinah, ki so bile na včerajšnji dan brezplačno odprte za vse obiskovalce.

»Tokratni slogan pohoda je zelo aktualen, čeprav

Na tisoče obiskovalcev je v Vrbi počastilo spomin na Franceta Prešerna. / Foto: Gorazd Kavčič

Ulice mestnega središča v Kranju so utripale v duhu Prešernovega časa. / Foto: Primož Pičulin

Pohodniki Društva upokojencev Naklo se slovesnosti v Vrbi udeležijo vsako leto. / Foto: Gorazd Kavčič

Nasprotujejo trasi obvoza

Končna odločitev o poteku obvoza v času gradbenih del na blejskem Betinovem klancu še ni sprejeta.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Na ponedeljkovem usklajevalnem sestanku v Medgeneracijskem centru Vezenine Bled so predstavniki izvajalca, Gorenjske gradbene družbe, navzočim predstavili predviden obvoz v času gradbenih del prve faze blejske južne razbremenilne ceste, ki se na Betinovem klancu gradi od konca leta 2022. Obvoz naj bi potekal od 4. marca do prvomajskih praznikov po edini alternativni državni cesti skozi Kočno in Gorje do Bleda.

Pred zaključkom gradnje prve faze naj bi bila nekaj časa potrebna polovična zapora ceste na Betinovem klancu z uvedbo enosmernega prometa. Promet z Bleda naj bi tako tekkel po ustaljeni poti po glavni cesti po Betinu in na avtocestni priključek v Lescah, za prihod na Bled pa naj bi bil urejen obvoz čez avtocestni izvoz Jesenice vzhod z vožnjo skozi Kočno in Spodnje Gorje.

Državo pozivajo k ustrežnejši rešitvi

Župani občin Bled, Bohinj in Gorje, predstavniki krajevnih skupnosti ter drugi deležniki so na sestanku izrazili pomisleke glede predlagane rešitve. Ta po

Pred zaključkom gradnje prve faze blejske južne razbremenilne ceste naj bi bila nekaj časa potrebna polovična zapora ceste na Betinovem klancu z uvedbo enosmernega prometa.

/ Foto: Tina Dokl

njihovem mnenju ni optimalna, saj bi morebitni prometni kolaps povzročila na celotnem območju Zgornje

zgodnj preusmerila v okoliške občine, ter se zavzeli za dvosmerni promet na Betinovem klancu.

Navzoči so pozvali investitorja, Direkcijo RS za infrastrukturo, da poišče ustrežnejšo rešitev, ki prometnega kolapsa z Bleda in okolice ne bo zgolj preusmerila v okoliške občine.

Gorenjske. Ob tem so pozvali predstavnike investitorja, Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo, da poišče ustrežnejšo rešitev, ki prometa z Bleda ne bo

»Obvoz skozi Kočno in Gorje, kamor bi preusmerili promet osebnih vozil, pa tudi avtobusne prevoze ter prevoz težkega tovora in druge mehanizacije, bi

izjemno obremenil državno cesto. Ta zaradi zoženja na dveh mestih in ponekod načetega cestišča takšne obremenitve po mnenju navzočih ne bi prenesla. Za intervencijska vozila bi glede na predlagano rešitev omogočili pot skozi gradbišče z zadržitvijo prometa za do deset minut v nasprotni smeri,« so še sporočili z Javnega zavoda Turizem Bled in poudarili, da bo javnost o trasi obvoza obveščena takoj, ko bo dokončna in ustrezna rešitev znana ter potrjena.

Majdičev mlin ogroža okolico

◀ 1. stran

»Prejšnji konec tedna so namreč gasilci Gasilsko reševalne službe Kranj morali posredovati, saj se je porušil del objekta in poškodoval streho in strešno okno na sosednji stavbi,« so sporočili z Mestne občine Kranj (MOK), ki je glede nevarnega stanja Majdičevega mlina, ki ogroža vse v neposredni bližini, obvestila tudi gradbeno inšpekcijo in policijo.

V intervenciji so kranjski gasilci iz dela razpadajoče stavbe odstranili zidake, ki so najbolj ogrožali sosednjo stavbo. Del strehe in poškodovano strešno okno so prekrili s PVC folijo. Kot so poudarili v Gasilsko reševalni službi Kranj, so ukrepi začasni in ne preprečujejo nadaljnjega razpadanja stavbe. Stanje na objektu si je že ogledala tudi Medobčinska inšpekcija Skupne občinske uprave občin Gorenjske in tudi sama ugotovila, da so ostanki stavbe dejansko v zelo slabem stanju, da se lahko porušijo

Del občinske ceste, ki poteka tik ob Majdičevem mlinu, bo zaprt do odprave nevarnosti.

/ Foto: Gorazd Kavčič

ter da opeka in drug material pada na občinsko cesto. Zaradi nevarnosti za mimoidoče je Komunala Kranj odsek ceste od vznožja Jelenovega klanca do konca Majdičevega mlina morala zapreti. »Popolna zapora tega dela ceste bo veljala do odprave nevarnosti zrušitve stavbe na občinsko cesto,« napovedujejo na občini.

Zdajšnji lastnik objekta Majdičev mlin je podjetje

Savski biser, storitve in gradnje v lasti podjetnika Bora Zgonca iz Topola v občini Bloke. Ker drugega javno objavljenega (in delujočega) kontakta nismo našli, smo se nanj vprašali, kakšne načrte ima s stavbo, obrnili s sporočilom na aplikaciji Facebook Messenger, a na odgovor še čakamo. MOK je sicer ob zadnjih dogodkih podjetje Savski biser znova

(tokrat tudi javno) pozvala, naj stavbo bodisi poruši bodisi ustrezno sanira. Ob tem se je obrnila tudi na Inšpektorat za naravne vire in prostor oziroma pristojno gradbeno inšpekcijo, naj opravi nadzor nad nevarno stavbo, »ki bi se ob neugodnih vremenskih razmerah (zmrzal, veter) lahko porušila sama od sebe, kar bi lahko povzročilo veliko škodo«.

V SPOMIN

Jožica Puhar

(1942–2024)

Sredi januarja je umrla pravnica, sociologinja, političarka, veleposlanica in vsestransko dejavna državljanka Jožica Puhar. Rojena je bila na Jožefovo 19. marca leta 1942 na Polici pri Naklem. Gotovo so jo tudi zaradi datuma rojstva krstili za Jožico. Na njenem domu so stoletja klesali mlinске kamne. Njen oče Franc je to počel do leta 1975. V družini so bili štiri otroci. Poleg Jožice še Mara, Franc in Andrej.

Veleposlanica Jožica Puhar aprila leta 1995 v svojem uradu v Skopju / Foto: Gorazd Šinik (arhiv GG)

Po maturi na kranjski gimnaziji se je vpisala na Pravno fakulteto v Ljubljani, kjer je leta 1963 diplomirala na prvi stopnji. Ker jo je mikala sociologija, se je vpisala na tedanjo Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo, na kateri je leta 1975 diplomirala iz sociologije. Le redki vedo, da je bila izjemna športnica in talentirana glasbenica, kar je veljalo tudi za druge družinske člane. Suvala je kroglo in skakala v višino, bila pa je tudi izvrstna strelka. Prav lahko bi bila tudi glasbenica, saj je kot prva članica v kranjski godbi na pihala dvajset let igrala flavto, navduševal pa jo je tudi saksofon.

Poklicno je delovala na področjih, ki so zadevala odnose med ljudmi in so bila ključna za njihovo dostojno življenje. Zaposlena je bila na kranjskem Zavodu za zaposlovanje, kjer je ena od prvih v nekdanji državi zagovarjala in tudi udeleževala aktivno politiko zaposlovanja. Pet let, med letoma 1983 in 1988, je bilo njeno delovno mesto v bolnišnici na Golniku. Kot široko razmišljajoča državljanka in članica stranke Socialnih demokratov, ki je razumela izzive tedanjega prelomnega časa in bila prepričana, da morajo za obstoj in napredek države politično različno opredeljeni ljudje sodelovati, je bila maja leta 1990 kot sekretarka za delo imenovana za članico Peterletove vlade. Ministrica za delo in kasneje ministrica za delo, družino in socialne zadeve je ostala tudi v vladi dr. Janeza Drnovška. Njeni sodelavci v vladi o njej povedo vse najboljše: bila je političarka, ki je videla dlje, čeprav ni nikdar tajila svojega socialdemokratskega pogleda in globokega spoštovanja do partizanskega odpora in drugih junskih dejanj slovenskega naroda. Kot ministrica in tudi kot osebnost ji je uspelo nevtralizirati socialne napetosti, ki so nastajale ob tranziciji. Zanj sta bila socialno partnerstvo in sporazumevanje edini pravi način za blaženje socialnih napetosti in preprečevanje krivic.

Leta 1994 se je začela njena diplomatska kariera. Imenovana je bila za veleposlanico Republike Slovenije v Makedoniji in je našo državo zastopala tudi v Albaniji. Bila je nasploh prva ženska veleposlanica v Makedoniji in je zato uživala posebno spoštovanje. V Skopju je bila do leta 1999.

To smo spomladi leta 1995 doživljali tudi novinarji Gorenjskega glasa, ki smo v Skopju obiskali veleposlanico, našo gorenjsko rojakinjo. Hvaležni smo ji, da nam je odprla vrata ne le svojega doma, ampak tudi urade vodilnih politikov tedanje makedonske države. Hvala!

Po vrnitvi iz Skopja je bila do leta 2002 nacionalna koordinatorica za Pakt stabilnosti za jugovzhodno Evropo. Od leta 2002 do leta 2006 je bila veleposlanica Republike Slovenije v Grčiji in odgovorna tudi za Ciper, Armenijo in Gruzijo. To so bila odločilna leta za vstop Slovenije v Evropsko unijo in marsikateri dogovor je bil sklenjen prav v Atenah.

Leta 2006 se je Jožica Puhar upokojila. Bila je dejavna v klubu nekdanjih slovenskih diplomatov, še posebej pa v upokojenskih organizacijah in združenjih. Bila je klana Kranjčanka in Gorenjka. Vsakemu je povedala, kdo je in od kod je doma. Ob smrti tudi v Gorenjskem glasu izrekamo iskreno sožalje vsem njenim najbližjim.

Jože Košnjek

Galerija slavnih na kranjskem bazenu

V počastitev skorajšnje tridesetletnice pokritega olimpijskega bazena v Kranju so v njegovem centralnem prostoru odprli Galerijo slavnih, v kateri so predstavljeni športni dosežki plavalcev in vaterpolistov, ki so v tem kranjskem bazenu postavili temelje za uspešno športno kariero.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Bliža se trideseto leto delovanja pokritega olimpijskega bazena v Kranju. Uradno so ga sicer odprli 14. januarja 1995, a treningi so v njem potekali že od jeseni 1994. V enem najpomembnejših kranjskih športnih objektov je pot do vrhunskih dosežkov tlakovalo že mnogo plavalcev in vaterpolistov in prav njim je posvečena Galerija slavnih, ki so jo pred dnevi odprli v prenovljenem vstopno-centralnem prostoru. Na steni nasproti recepcije so s fotografijami in navedbami njihovih največjih tekmovalnih uspehov predstavljeni plavalci Borut in Darjan Petrič, Emil Tahirovič, Marko Milenkovič, Urša Bežan Petrič, Tjaša Vozel, Peter John Stevens, Nataša Kežar, Alenka Kežar in Anja Čarman Cekić, vaterpolska

reprezentanca Slovenije iz leta 2003 in članska ekipa Akademskega kluba Triglav Kranj 2023. Njihovi uspehi so bili in so vzor ter navdih za naslednje generacije športnikov, prav tako pa tudi ključni za razvoj kranjskega pokritega bazena, ki sodi med lepše tovrstne objekte v regiji, so poudarili na odprtju Galerije slavnih.

Bazen zagon plavalnemu športu

Brata Borut in Darjan Petrič sta v 70. in v 80. letih prejšnjega stoletja orala ledino kranjskega in slovenskega plavanja. Njuni vrhunski dosežki so tudi okrepili razmišljanja, da v Kranju zgradijo pokriti 50-metrski bazen. »Leta 1977 je bilo prvič rečeno in tudi pokazali so lokacijo, kje bodo bazen zgradili. Sledila so leta obljub, uresničitev projekta so vsako leto

Z odprtja Galerije slavnih (z leve): zgoraj – plavalci Marko Milenkovič, Nataša Kežar, Anja Čarman Cekić in Peter John Stevens; spodaj – plavalca Emil Tahirovič in Darjan Petrič, podžupanja Manja Zorko, direktor Zavoda za šport Kranj Tadej Peranovič in Igor Štirn, nekdanji selektor vaterpolske reprezentance / Foto: Gorazd Kavčič

prestavljali, tudi zato, ker je bilo denar treba nameniti za mediteranske igre v Splitu leta 1979 in zimske olimpijske igre v Sarajevu leta 1984. No, v letih 1988 in 1989 so bazen vendarle začeli graditi, dokončan pa je bil v letu 1994, ko so se v njem tudi že začeli treningi,« je povedal Darjan Petrič.

Kot pravi, je kranjski bazen eden lepših, kar jih pozna. »Hvala bogu, da smo ga dobili, saj je pripomogel k zagonu plavalnega športa v Kranju in širše na Gorenjskem. Dotlej smo morali devet mesecev na leto trenirati v starem 25-metrskem bazenu v Savskem

logu, in ker ni bilo pravih pogojev za trening, je bil osip plavalcev velik. Danes pa lahko ugotovimo, da je število plavalcev morda štirikrat več-

»Prepričana sem, da se bodo v prihodnosti v Galeriji slavnih pojavile še nove uspešne športne zgodbe, ki bodo navdihovale naslednje mlade generacije.« (Manja Zorko)

je kot v naših časih,« je povedal Darjan, ki je kot najzaslužnejše za izgradnjo bazena

navedel Boruta Farčnika, Štefana Kadoiča in Ivana Torkarja. »Zadnja dva sta bila občinska funkcionarja, ki sta zelo prispevala k temu, da je občina financirala izgradnjo bazena.«

Navdih prihodnjim generacijam

Odprtje Galerije slavnih je bila seveda v prvi vrsti priložnost za poklon desetim izjemnim plavalkam in plavalcem ter dvema vaterpolskima ekipama, ki so pustili – in ga še puščajo – globok pečat v kranjskem športu. »Naj vaše zgodbe služijo kot navdih za prihodnje generacije. Po teh

hodnikih hodi marsikateri mlad Kranjčan, Kranjčanka in verjamem, da jih bodo te vaše zgodbe navdihnile in jim bodo v motivacijo, da bodo še naprej stremeli k boljšim rezultatom v svojih karierah. Prepričana sem, da se bodo v prihodnosti v Galeriji slavnih pojavile še nove uspešne športne zgodbe, ki bodo navdihovale naslednje mlade generacije. Se že veselimo novih fotografij na tej steni, prostora je še dovolj,« je dejala kranjska podžupanja Manja Zorko.

»Zelo sem vesela, da sem bila v svoji športni karieri tudi vzor mlajšim plavalcem in plavalkam in da so nekateri zaradi tega, ker so videli mojo vztrajnost na športni poti, tudi sami vztrajali na svoji,« je povedala nekdanja uspešna plavalka Anja Čarman Cekić. »Če dajem navdih otrokom, in upam, da ga dajem, sem zelo ponosen. To pomeni, da je moje delo v športu res poplačano,« je podobno razmišljal Emil Tahirovič.

Ideja za postavitve Galerije slavnih se je porodila direktorju Zavoda za šport Kranj Tadeju Peranoviču, nekdanjemu odličnemu vaterpolistu. »Vnaprej pa se bomo trudili, da s pomočjo občine najdemo primeren prostor, kjer bomo lahko skupaj gledali in občudovali vse uspešne kranjske športnike, ne samo v vodnih športih, ampak tudi v vseh ostalih,« je dejal.

Plavalci so se na svoje fotografije v Galeriji slavnih tudi podpisali. Na sliki Darjan Petrič. / Foto: Gorazd Kavčič

V spomin Valentinu Kokalju, 9. del

DANIJELA BAKOVNIK

Najmlajši (in edini še živeči) Milan Krišelj je kot strokovnjak raziskoval in napisal za nas zelo dragoceno študijo o nekdanjih sedmih mlinih ob reki Kokri, med

katerimi je predstavil tudi Zormanov mlin; njegov brat Miha Krišelj je bil kot odlični igralec in režiser mnogih iger in proslav eden izmed največjih poznavalcev gledališke dejavnosti pri nas na Visokem in v sosednjih

občinah v drugi polovici prejšnjega stoletja; a največji in najpomembnejši poznavalec Tinetovega življenja in dela je bil najstarejši med brati – že omenjeni profesor Marijan Krišelj, vsestranski literarni in kulturni

ustvarjalec, radijski novinar in univerzitetni predavatelj, ki je poleg številnih člankov in predstavitev na Radiu Slovenija o Tinetu in njegovem življenju napisal tudi obsežen roman (ki pa zaradi avtorjeve bolezni in smrti žal še vedno čaka na objavo).

Pa vendar, prav profesor Marijan Krišelj, ki je sam močno zaznamoval in krojil tudi visoko kulturno življenje v drugi polovici prejšnjega stoletja, je v svojem govoru na spominski prireditvi pred 22 leti (15. septembra 2001, ko smo se spomnili tudi stote obletnice Tinetovega rojstva) na koncu povedal tole (navajam dobesedno po zvočnem posnetku):

»Da se ne bo pozabilo: Kmalu po vojni so se predvojni visoški kulturni ustvarjalci spet začeli zbirati in v nekdanji Ferjanovi mlekarni so leta 1948 ponovno ustanovili kulturno društvo, ki

ZORMANOV MLIN NA VISOKEM

Člani Mešanega pevskega zbora KUD Valentin Kokalj Visoko (prvi povojni pevski zbor, 1967)

so ga poimenovali po pesniku Otonu Župančiču, tri leta kasneje (1951) pa so na predlog Pavle Sekne (Seknetove mami, tudi dolgoletne predsednice) društvo preimenovali v Kulturno-umetniško društvo Valentin Kokalj Visoko. In prav je tako, saj si Tinetov spomin to zasluži. Tako je svoj poslednji govor na Visokem takrat zaključil Marijan Krišelj.

In naša naloga in moralna dolžnost je, da to sporočilo spoštujemo in čim boljše nadaljujemo delo na vseh področjih našega skupnega življenja tudi v prihodnosti, pa čeprav Zormanov mlin že osem desetletij ne ropoče več svoje enakomerne, pomirjajoče pesmi – kakor nekoč ...

(Se nadaljuje)

Igralska skupina v ljudski igri Miklova Zala iz 50. let prejšnjega stoletja

Sanacija po poplavah v polnem teku

Sanacija po poplavah poteka s polno paro, pravi kamniški župan Matej Slapar, ki si želi, da bi država pristojnosti za sanacijo vodotokov prenesla na občine.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – V teh dneh mineva pol leta od katastrofalnih avgustovskih poplav, ki so precejšnjo gmotno škodo povzročile tudi v občini Kamnik. Kako poteka sanacija, smo preverili na kamniški občinski upravi, kjer odgovarjajo, da dela potekajo v skladu s sanacijskim načrtom. Z odzivom države so za zdaj zadovoljni, a župan Matej Slapar dodaja, da se zadeve hitro in učinko-

Kamniški župan je zato prepričan, da bi morala tudi pri sanaciji vodotokov država pristojnost in sredstva prepustiti občinam ali pa najti učinkovitejšo rešitev od trenutno veljavne. »Za področje sanacije vodotokov in hudournikov še vedno ni bila izdana informacija, ali bo država občinam dodelila dodatna finančna sredstva za sanacijo in ureditev vodotokov in pritokov ter hudournikov, kar bi bilo po našem mnenju najučinkovi-

seznamu državne tehnične pisarne so za zdaj v kamniški občini evidentirani trije objekti, predvideni za odstranitev, v januarju pa so potekali tudi ogledi še 16 ogroženih domov. Edina objekta, ki sta že bila odstranjena, sta v Stahovici ter Lanišah. V Stahovici je bil porušen celoten mansardni del hiše, preostanek pa tako poškodovan, da se ga ni dalo sanirati, starejšo hišo v Lanišah pa je v celoti odnesel plaz.

Poteka pospešena sanacija plazov

Da bi se čim več občanov lahko čim prej vrnilo na svoje domove, zato v kamniški občini pospešeno poteka sanacija najbolj ogrožajočih plazov. Na Županjih Njivah so januarja že zaključili sanacijo dveh plazov. Začela pa se je sanacija v Godiču in Stahovici, prav tako se dela začinjajo v Podstudencu.

V pregled in recenzijo so posredovali projekt za sanacijo plazov v Potoku v Črni in Bistričici ter ceste Podstudenc. Odobritev so že dobili za sanacijo v Zagorici, za katero že izbirajo izvajalca

Sanacija plazov poteka s polno paro. / Foto: Občina Kamnik

Doslej sta bila v občini odstranjena dva objekta, trije so na državnem seznamu predvideni za odstranitev, v minulih tednih pa so si strokovnjaki ogledali še 16 ogroženih.

vito premikajo na področju obnove cest in plazov, kjer je dala država pristojnost občinam, drugače pa je pri obnovi strug in vodotokov. »Če se bodo dela na tem področju izvajala tako, kot so se v preteklosti, smo še daleč od sanacije oziroma vrnitve v normalno stanje,« pravi Slapar, ki opozarja tudi na potencialno nevarnost spomladanskih deževij.

tejše. Ob zadnjih poplavah se je namreč izkazalo, da je na področju sanacije občina veliko učinkovitejša,« meni Slapar.

V Termah Snovik še 29 občanov

V Termah Snovik je še vedno nastanjenih 29 občanov, ki se zaradi škode ne morejo vrniti na svoje domove. Na sicer še ne dokončnem

del, za sanacije na Košišah in v Lanišah, pa projektant pripravlja popravke in dopolnitve projektne dokumentacije.

V teku so izdelave projektov sanacije za plazove v Lanišah, Tunjicah, Kamniški Bistrici, Stolniku, Stahovici, na Krivčevem (nad objekti in v zaledju naselja), Košišah, v

Zgornjih Stranjah, Žalah, Zakalu, Snoviku, Porebru, Žagi, Podgorju, plazu Blate – Klemenčevo–Bistričica, Starem gradu ter več lokalnih cestah. V teku pa so izvedbe naročil za izdelavo projektov sanacije v Podgorju, Porebru in Lanišah.

Precej skrbi je v minulih tednih povzročil tudi

obsežen plaz Blate, zaradi česar so aktivirali različne strokovnjake in namestili tudi sisteme za alarmiranje. Na občinski upravi so pristojne pozvali k hitrejšemu ukrepanju. Razmere pa so se v zadnjem času sicer umirile in naprave na merilnih mestih niso zaznale premikov.

PREJELI SMO

Odgovor

V članku z naslovom Prvi upravljavski načrt naravne vrednote avtorice Maše Likosar, ki je bil objavljen v časopisu Gorenjski glas 23. januarja 2024 in na spletnem mestu gorenjski.glas.si 25. januarja 2024, je že v naslovu zapisano, da gre za prvi upravljavski načrt naravne vrednote, kar po mnenju JZ TNP ne drži. Sistem varstva narave v Sloveniji, katerega krovni zakon je Zakon o ohranjanju narave (ZON), med ukrepi varstva naravnih vrednot ne predvideva sprejema načrtov upravljanja. Načrti upravljanja so sestavni del upravljanja zavarovanih območij narave (narodni park, regijski park, krajinski park, naravni spomenik, naravni rezervat in strogi naravni rezervat), nujnost sprejema pa velja le za narodne in regijske parke v Sloveniji. Naravne vrednote, ki so del zavarovanih območij, so avtomatično vključene v načrte upravljanja zavarovanega območja.

Območje Triglavskega narodnega parka, v katerem leži tudi naravna vrednota Vintgar, ima veljavni upravljavski načrt, sprejet z

vladno uredbo v letu 2016, skladno z Zakonom o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1). Načrt upravljanja TNP ne predvideva sprejemanja upravljavskih načrtov za posamezne naravne vrednote znotraj parka. Lahko pa upravljavec narodnega parka za določene vsebine pripravi akcijski načrt. V postopku je priprava Akcijskega načrta usmerjanja obiska in rekreacijskih dejavnosti v narodnem parku, s katerim JZ TNP izvajati ukrepe tudi na področju usmerjanja in upravljanja z obiskom na naravnih vrednotah. Načrte upravljanja in akcijske načrte v zvezi z upravljanjem narodnega parka, kamor spada tudi obiskovanje, lahko torej za območje narodnega parka pripravlja izključno JZ TNP, razen v primeru, ko bi bilo s pogodbo (npr. skrbniška pogodba, koncesija) in skladno z ZTNP-1 to drugače urejeno. Pri čemer pa JZ TNP poudarja, da Turistično društvo Gorje pogodbe za upravljanje z obiskom na naravni vrednoti Vintgar nima. Zato je tudi v članku omenjeni upravljavski načrt v nasprotju z ZTNP-1 in ZON.

Poudarjamo tudi, da ima upravljavske načrte sprejetih

kar nekaj drugih zavarovanih območij v Sloveniji, katerih del so številne naravne vrednote (Škocjanske jame, Cerkljsko jezero, Škocjanski zatok, Sečoveljske soline ...).

Po mnenju JZ TNP je sporno tudi navajanje, da Turistično društvo Gorje izvaja javno službo upravljanja soteske Vintgar, saj to ne drži. Javno službo upravljanja narodnega parka in s tem soteske Vintgar kot sestavnega dela parka izvaja JZ TNP. Po vedenju JZ TNP za zdaj ni bilo izvedenega kakršnega koli prenosa izvajanja javne službe upravljanja z obiskom soteske Vintgar na Turistično društvo Gorje.

V članku je omenjena namera po preimenovanju imena soteska Vintgar v Park soteska Vintgar, kar je nesprejemljivo z vidika upravljanja območja narodnega parka. Vintgar je naravna vrednota državnega pomena in s tem imenom opredeljena tudi v Pravilniku o določitvi in varstvu naravnih vrednot, ki je podzakonski akt ZON-a, ter v načrtu upravljanja parka. Imena naravne vrednote ni mogoče spreminjati brez ustreznih postopkov. Hkrati predlagano ime Park soteska Vintgar nakazuje, da naj bi šlo za še eno širše zavarovano območje narave znotraj

že obstoječega širšega zavarovanega območja narodnega parka, kar je popolni absurd. Skladno z ZON-om se izraz park uporablja za širša zavarovana območja narave, in sicer: narodni park, regijski park in krajinski park. Ožja zavarovana območja narave se imenujejo naravni spomenik, naravni rezervat in strogi naravni rezervat. Vsi drugi deli narave, ki niso zavarovani in ki so s prej omenjenim pravilnikom del najpomembnejše slovenske naravne dediščine, se imenujejo naravne vrednote. Med njimi je tudi Vintgar, ki ima uradni sinonim Blejski Vintgar. JZ TNP zato odločno nasprotuje spreminjanju imena naravne vrednote Vintgar v Park soteska Vintgar.

JZ TNP opozarja še, da je v članku omenjeno razdeljevanje denarja od pobrane vstopnine občinam na območju soteske Vintgar v nasprotju z ZON-om in na njegovi podlagi izdano Smernico za potrditev višine vstopnine v zvezi z ureditvijo naravne vrednote, zavarovanega območja ali njegovega dela za ogledovanje in obiskovanje, saj ne gre za upravičene stroške, določene s smernico.

DR. TIT POTOČNIK,
DIREKTOR JZ TNP

Brezplačna usposabljanja za izboljšanje kompetenc

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ljudska univerza Kranj (LUK) vabi na brezplačna usposabljanja, ki potekajo v okviru projekta RaSTKo – Razvoj spretnosti in temeljnih kompetenc. Glavni namen projekta je povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje

ter izboljšati kompetence, ki jih potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebne razvoja. Programi so za udeležence brezplačni, saj je LUK finančna sredstva za izvajanje projekta RaSTKo pridobil na javnem razpisu ministrstva za vzgojo in izobraževanje.

Občina Šenčur
Kranjska cesta 11, 4208 Šenčur

Občina Šenčur obvešča, da je danes, v **petek, 9. februarja 2024**, na svoji spletni strani www.sencur.si objavila:

- Javni razpis za sofinanciranje športnih programov v Občini Šenčur za leto 2024;** rok za prijavo na javni razpis je **11. marec 2024**.
- Javni razpis za sofinanciranje mladinskih projektov in programov ter stroškov delovanja izvajalcev mladinskih projektov in programov iz proračuna Občine Šenčur za leto 2024;** rok za prijavo na javni razpis je **11. marec 2024**.
- Javni razpis za sofinanciranje programov dejavnosti, projektov in prireditev, ki niso predmet drugih razpisov v občini Šenčur za leto 2024;** rok za prijavo na javni razpis za **sklopa A in C je 11. marec 2024, za sklopa B in D pa 10. september 2024**.

Knjiga, ki so jo napisali Jeseničani

Na Jesenicah so predstavili knjigo Naše Jesenice.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Potem ko je predlani nastala v elektronski verziji, je knjiga Naše Jesenice zdaj izšla tudi v tiskani obliki. Predstavili so jo v torek zvečer v Kolpernu na Jesenicah. Kot so povedali

z zapisi lokalnih zgodovinarjev, etnologov, arheologov in drugih poznavalcev krajevne zgodovine. Tako knjiga združuje že zapisano zgodovino mesta s spomini in življenjskimi zgodbami njegovih prebivalcev. Obogatili so jo z izborom starih fotogra-

Predstavitve knjige Naše Jesenice so popestrili liki iz bogate jeseniške zgodovine. / Foto: Nik Bertonec

snovalci, gre za knjigo, ki so jo napisali Jeseničani. V njej so na 374 straneh zbrane zgodbe Jeseničanov o tem, kako so živeli nekoč. Te so nastale na osnovi pripovedovanj domačinov na študijskih krožkih v sklopu projekta Raziskovanje kulturne dediščine v lokalni skupnosti, ki so zapisana tudi v knjižnicah z naslovom Kako so včasih živeli.

Glavna urednica knjige je Nataša Kokošinek iz Občinske knjižnice Jesenice, ki je povedala, da so izbrane zgodbe krajanov združili

fij, ki so jim ponekod dodali današnje vzporedne podobe.

»Želeli smo prikazati dolgo in raznoliko zgodovino jeseniških krajev in mesta, ki je širši javnosti manj znana. Obenem pa je bil naš namen ohraniti zapisane spomine preteklih in zdajšnje generacije Jeseničanov za prihodnje rodove,« je dejala urednica.

Projekt je potekal v sodelovanju Ljudske univerze Jesenice, Gornjesavskega muzeja Jesenice in Občinske knjižnice Jesenice ob finančni podpori Občine Jesenice.

Albininih sto pet let

Svoj 105. rojstni dan je v ponedeljek praznovala Radovljčanka Albina Žilič, najstarejša stanovalka Doma dr. Janka Benedika Radovljica. Voščit ji je prišel tudi župan radovljiške občine Ciril Globočnik.

NIKA TOPORIŠ

Radovljica – Albina Žilič se je leta 1919 rodila na Velikem Mlačevem pri Grosupljem očetu Mihi in mami Alojziji. Imela je še dve sestri in tri brate. Njeno življenje je v veliki meri zaznamovala služba medicinske

dispanzerja za medicino dela. Spoznala sta se med vojno, ko so bili, kot je povedala Albina, časi težki in precej drugačni kot danes. Zakonca Žilič sta več let živela tudi v Karlovcu in Pulju, leta 1956 pa sta si v Radovljici zgradila hišo. Čeprav jo trenutno spomin že malo

Župan je Albino spomnil na čase, ko je še delala z njegovo mamo Vido, njo pa je bolj kot to zanimalo, zakaj ima župan tako mrzle roke.

sestre, čeprav si je po končani meščanski šoli sprva želela postati učiteljica. Albinin soprog je bil Marjan Žilič, priznan zdravnik, ki je bil na Gorenjskem zaslužen tudi za vzpostavitev prvega

zapušča, pa njunih skupnih potovanj ne bo nikoli pozabila. »Marjan je bil čudovit človek,« je dejala. Skupaj sta kar nekaj prepotovala, spominja se predvsem severnih držav pa Rusije in Italije.

Skupaj s sinom Andrejem sta naredila tudi prvi rez torte.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Andrej, Albina in Tjaša Žilič – tri generacije na kupu

/ Foto: Gorazd Kavčič

Albina je že osem let stanovalka radovljiškega doma starostnikov, kjer jo redno obiskujeta sin Andrej ter vnukinja Tjaša. Seveda sta se udeležila tudi visokega jubileja, ki so ga zbrani proslavili s torto in šampanjcem. Tudi Albina je poskusila požirek, vendar je hitro zamenjala za sok. Kot sta povedala Andrej in Tjaša, je bila Albina vedno vesela, zdrava, z Marjanom pa sta se zelo dobro razumela. Posebnega recepta za tako dolgo življenje, kot je povedala, nima, je pa živela kar se da zdravo. Veliko se je gibala in se tudi zdravo prehranjevala. »Nobenega alkohola in kajenja,« pa

se je pošalil njen sin. Rada je skrbela za vrt, imeli so psa in mačka, ter kot sta povedala Tjaša in Andrej, je Albina vselej živela zelo aktivno življenje, tudi v visoki starosti. Praznovanja sta se poleg družine in medicinskih sester udeležila tudi župan Občine Radovljica Ciril Globočnik in direktor Doma dr. Janka Benedika Radovljica Alen Gril. Župan je Albino spomnil na čase, ko je še delala z njegovo mamo Vido, njo pa je bolj kot to zanimalo, zakaj ima župan tako mrzle roke. Njeni prikupni komentarji so zabavali vse prisotne, ki so ji, kot se spodobi, zapeli tudi rojstnodnevno pesem.

Kdaj se izposoja smuči splača

Ocenjevalci so ugotovili, da smučarska oprema v izposojevalnicah ni vedno vrhunska ter da osebje zelo redko povpraša po višini, teži in znanju smučanja.

ANA ŠUBIC

Kranj – Januarja so ocenjevalci Mednarodnega inštituta za potrošniške raziskave (Mipor) obiskali in ocenili sedem izposojevalnic smučarske opreme na slovenskih smučiščih: v Kranjski Gori, na Krvavcu, Voglu, Rogli, Arehu in Kopah. »Na splošno je bila storitev zadovoljiva, izposojena oprema pa ne vedno vrhunska, kar bi dobrega smučarja vsekakor lahko zmotilo. Dve izposojevalnici so ocenili z zelo dobro oceno, pet pa z dobro,« so sporočili z Zveze potrošnikov Slovenije (ZPS), ki je soustanoviteljica Miporja.

Ocenjevalci so med drugim ugotovili, da v izposojevalnicah zelo redko povprašajo po višini, teži in

predvsem znanju smučanja ter da je bilo treba, razen v dveh izposojevalnicah, za vrhunske smuči prositi posebej, vrhunskih smučarskih čevljev pa niso dobili nikjer. Pripomb glede ostrine robnikov niso imeli, oh-

»Takole čez prst se izposoja splača za vse, ki v sezoni ne zberejo več kot 10 do 15 smučarskih dni. Ne glede na to, koliko smučate, pa predlagamo, da si kupite svoje smučarske čevlje, saj so ti v izposojevalnicah bolj povprečni kot same smuči,« so svetovali na ZPS.

ranjenost smuči pa je precej nihala. Opazili so, da so smuči le redko namazane, bele lise na drsni ploSKI pa so pogosto razkrivale presušeno. Ocenjevalce je razveselilo, da v izposojevalnicah priporočajo čelado

in da včasih zanjo ni treba doplačati.

Cene so zelo različne

Cen izposoje pri ocenjevanju niso upoštevali, so pa te zelo različne. »Za smuči za odrasle boste odšteli od

14 do 23 evrov na dan, boljše stanejo od 20 do 35 evrov. Otroške stanejo od 10 do 14 evrov na dan. Če boste izbrali še izposojeno čevlje, se različne dodatno povečajo, tudi zato, ker vse izposojevalnice na ceniku nimajo možnosti

ugodnejšega najema kompleta opreme – torej smuči, palic in čevljev, ampak seštevajo cene za vsak del opreme posebej. Dnevni najem vas bo stal od 20 do 30 evrov, za boljšo opremo boste odšteli od 30 do 55 evrov na dan. Cene otroških kompletov se gibajo od 14 do 23 evrov, marsikdaj je v to vključena tudi čelada, ki je za otroke do 14. leta starosti na slovenskih smučiščih obvezna,« so pojasnili na ZPS.

Popustov za družine ni

Ocenjevalci so nekoliko razočarani ugotovili, da nobena izposojevalnica ne ponuja popustov, če se za izposojeno odloči cela družina. V primeru tedenskega najema se sicer strošek v večini primerov ne poveča za sedemkrat,

Izposoja smuči je lahko zanimiva za dnevno ali tedensko smučanje, ne pa tudi za celo sezono, saj bi za izposojene smuči odšteli že skoraj toliko kot za nove. / Foto: Nik Bertonec

saj imajo izposojevalnice popuste za daljše najeme ali pakete z različno ceno glede na trajanje najema.

Ob hitrem pregledu ponudbe so ugotovili, da je izposoja smuči lahko zanimiva za dnevno ali tedensko smučanje, ne pa tudi za celo sezono, saj bi za izposojene smuči odšteli že skoraj toliko kot za nove. »Takole čez prst

se izposoja splača za vse, ki v sezoni ne zberejo več kot 10 do 15 smučarskih dni. Ne glede na to, koliko smučate, pa predlagamo, da si kupite svoje smučarske čevlje, saj so ti v izposojevalnicah bolj povprečni kot same smuči,« so svetovali na ZPS.

Rezultati testa so brezplačno na voljo na spletni strani www.potrosnikovzoom.si.

Prenovljena Vogvarjeva hiša

Etnografski muzej Vogvarjeva hiša v Spodnjih Dupljah je temeljito obnovljen, s krajšo prireditvijo so namenu predali še obnovljeno podstreho in preurejeno vsebino zbirke.

SUZANA P. KOVAČIČ

Spodnje Duplje – Lepo število obiskovalcev se je v sredo zbralo pred Vogvarjevo hišo, kjer so zaključili še zadnja obnovitvena dela. Zdaj lepo urejena podstreha bo služila kot dodatni prostor za postavitve razstav, že pred tem so uredili sanitarije, izvedli drenažo za severno steno hiše, obnovili streho in pod v črni kuhinji ter postavili nove stopnice na podstreho. Kot je povedal

predsednik KTD Pod Krivo jelko Rudi Dovžan, so v zadnjih letih s sofinanciranjem Občine Naklo v obnovo vložili skoraj petdeset tisoč evrov, kar nekaj sredstev so priložili tudi iz društvene blagajne.

Začetek muzeja sega v leto 1995, ko je prazna Vogvarjeva hiša prešla v občinsko last. »Šlo je za izjemen arhitekturni biser, saj hiša ni bila bistveno preurejena že zadnjih dvesto let,« je pojasnil Dovžan. Že leto kasneje, ko

so praznovali 750. obletnico prve omembe Dupelj, je bil eden od dogodkov tudi odprtje hiše. Prisluhnilo so predlogu dupljanskega umetnika Matjaža Mauserja, naj jo uredijo v muzej, in začeli zbirati eksponate, ki so jih vse, kot je poudaril Dovžan, podarili krajani. »Zbirka je bogata in nam jo zavidajo številni podobni muzeji. Glede na to, da je bilo na prehodu iz 19. v 20. stoletje v naših krajih veliko aktivnih čevljarjev, smo eno sobo namenili tudi temu. Ob zagonu muzeja je takrat 90-letni Anton Gradišar - Rožmanov Toni kot uspešen čevljar postavil delovno mesto za mojstra in pomočnika in s tem spomenik vsem nekdanjim dupljanskim čevljarjem. Hiša je tako na novo zaživela.« Skozi skoraj tridesetletno delovanje je občina skrbela za njeno vzdrževanje, na pobudo KTD Pod Krivo jelko so se lotili občutnejših obnov. V vse obnove je bilo vložena tudi veliko prostovoljnega dela.

»Na lepši način kot z odprtjem te pridobitve slovenskega kulturnega praznika ne bi mogli počastiti. Glede na to, kako zdaj delamo s hišo, verjamem, da bo stala še naslednjih dvesto let kot prikaz, kako so živeli naši predhodniki,« je povedal nakelski župan Ivan Meglič. Obnovljene prostore je blagoslovil župnik Roman Kušar, zapel je Moški pevski zbor Triglav Duplje, ob tej priložnosti so na podu muzeja odprli slikarsko razstavo dupljanskih umetnikov Mete Vovk Mauser in Matjaža Mauserja.

Lepo obnovljena Vogvarjeva hiša / Foto: Primož Pičulin

Na novo urejena podstreha / Foto: Primož Pičulin

Vse eksponate so podarili krajani. / Foto: Primož Pičulin

Na podu muzeja so ob tej priložnosti odprli slikarsko razstavo. / Foto: Primož Pičulin

Festival gorniškega filma

Že 18. Festival gorniškega filma letos svojo polnoletnost slavi z najnovejšo domačo in svetovno gorniško filmsko produkcijo, spremljevalni program pa bodo obogatili zanimivi gostje, predavanja, pogovori, razstava in aktualna gorniška literatura.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Med 12. in 17. februarjem poti ljubiteljev gora vodijo v Cankarjev dom v Ljubljani, Mestni kino Domžale, Linhartovo dvorano v Radovljici in Kino Metropol v Celju. Ob predstavitev gorniških filmov bo bogat tudi spremljevalni program. Ob obletnici prvega zimskega vzpona na Everest bosta spomine na zgodovinski 17. februar 1980 obudila velikana poljskega alpinizma Krzysztof Wielicki

in Leszek Cichy. Svojo alpinistično pot bo orisal v Sloveniji živeči ukrajinski alpinist Mikhail Fomin, prejemnik dveh zlatih cepinov – za novo smer na Talung v masivu Kangčendzenge in za vzpon v jugovzhodnem grebenu Anapurne III. Španski alpinist Edu Marin bo predstavil drugi prosti vzpon v kulturni smeri Eternal Flame v Karakorumu, ki ga je opravil z bratom in očetom, Italijan Matteo Della Bordella, tudi protagonist filma Pajek v Patagoniji, pa

bo spregovoril o minimalističnih kajakaških odpravah na Grenlandiji, izzivih na Bagiratiju IV in v zanj najlepših gorah – Patagoniji.

Nekdaj najuspešnejša slovenska športna plezalca Mina Markovič po koncu skoraj 20-letne vrhunske mednarodne tekmovalne kariere združuje svojo ljubezen in poklic – skalo in psihologijo športa. Dušan Škodič, avtor knjige Triglav je naš, na podlagi nepričakovano odkritih arhivov na novo vznemirljivo osvetljuje

začetke organiziranega planinstva in alpinizma na Slovenskem. Večkrat nagrajeni snemalec, fotograf in filmski režiser Rožle Bregar je na Islandiji našel svoj drugi dom, kotiček za raziskovanje ter dokumentarno in komercialno ustvarjanje. Eden najboljših plezalcev osemdesetih let Rado Fabjan, član znamenite postojnske četvorke, navdušuje s svojo iskrenostjo, globino in preprostostjo. V Cankarjevem domu v Ljubljani pa bo na ogled tudi fotografška

Festival gorniškega filma bo v ponedeljek, 12. februarja, ob 20. uri v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani slavnostno odprl domači celovečerni alpinistični film Viharnik z roba, 100 let Skalašev avtorja Igorja Vrtačnika. Biografski, gorniški, zgodovinski in avanturistični film pripoveduje zgodbo o začetkih slovenske športne elite, oblikovanju samozavesti in krepitvi narodnega ponosa. Osrednji lik filma je Joža Čop, »mali človek, velik alpinist«, ki si je s svojo požrtvovalnostjo, neustrašnostjo in vztrajnostjo pridobil globoko spoštovanje, zaupanje in poklon svojih sodobnikov, pa tudi vseh kasnejših generacij Slovencev.

razstava enega glavnih akterjev zlate dobe slovenskega alpinizma – Silvo Karo: Od lesenega do zlatega cepina.

Na letošnji festival, kiga organizira domžalsko Društvo za gorsko kulturo s pomočjo številnih podpornikov, je

bilo prijavljenih kar 78 filmov, v tekmovalni program pa izbranih 35. Od tega osem alpinističnih, devet plezalnih, devet filmov o gorah, športu in avanturi in prav toliko o gorski naravi in kulturi. Filme bo ocenjevala mednarodna strokovna žirija.

Mala smučarska olimpijada je pred vrati

KLARA MRAK

Škofja Loka, Stari vrh – Smučarski klub Alpetour in Občina Škofja Loka letos organizirata že 49. Pokal Loka, eno največjih mednarodnih tekmovanj za mlade v alpskem smučanju na svetu. Lani je Pokal Loka slavil častitljivo 50-letnico tekmovanja, ki je bilo prvič izpeljano ob tisočletnici mesta Škofja Loka. Letošnje tekmovanje bo potekalo od danes do nedelje v Škofji Loki in na smučišču Stari vrh. Tako bo danes za ekipe na Starem vrhu najprej ogled smučišča, po sestanku vodij ekip pa bo zvečer sprejem v Sokolskem domu. V soboto je na sporedu veleslalomski tekma, ki se bo začela ob 9.30. Zvečer, z začetkom ob 18.30, bo na Trgu pod gradom razglasitev rezultatov in uradno odprtje tekmovanja z zanimivim revijalnim slalomom in

predstavitvijo reprezentanc. Tekmovanje se bo zaključilo v nedeljo, ko bo ob 9.30 na Starem vrhu še slalomski tekma, po njej pa bo v izteku proge razglasitev posamičnih rezultatov slaloma in podelitev kipeca 49. Pokala Loka za skupno zmago. Častni pokrovitelj letošnjega tekmovanja je minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han.

Na tekmovanju Pokal Loka tekmujejo mladi smučarji od 12. do 16. leta starosti. Tudi letos pričakujejo več kot dvesto mladih iz 27 držav s celega sveta, ki jih spremlja več kot sto spremljevalcev. Od danes pa do konca meseca februarja bo v galeriji v Martinovi hiši na Mestnem trgu na ogled tudi fotografska razstava o Pokalu Loka 2023. Fotografije so prispevali Marjan Cerar, Pavle Dobovšek, Igor Martinšek in Peter Pokorn mlajši.

Na Starem vrhu bo ta konec tedna tekmovalo več kot dvesto mladih iz 27 držav. / Foto: Gorazd Kavčič

V Cerklje prinesli tri medalje

Cerklje – V ekipi, ki je na zimskih mladinskih olimpijskih igrah v Južni Koreji osvojila srebrno odličje v nordijski kombinaciji, so bili kar trije športniki iz občine Cerklje: Aljaž Janhar iz Lahovč, Teja Pavec iz Šmartnega in Tia Malovrh iz vasi Ravne. Teja je bila srebrna tudi na tekmi kombinatork, Tia pa je v zbirko slovenskih kolajn prispevala bron. Z olimpijskih iger so tako prinesli polovico osvojenih medalj. Po vrnitvi v domače kraje so se uspeha veselili na sprejemu pri Janharjevih, kjer se je v soboto popoldne zbralo lepo število navdušenih nad dosežki mladih olimpijcev. Čestitkam ob zvokih harmonike in kitare ter domačih dobrotah se je pridružil tudi župan Franc Čebulj, ki bo nordijske kombinatorce nagovoril še na slovesnem sprejemu v cerkljanski športni dvorani. Občina dogodek v sodelovanju z Osnovno šolo Davorina Jenka pripravlja v torek, ko bo imela trojica za seboj nastope na mladinskem svetovnem prvenstvu v Planici.

Kansai Helios ima novega predsednika

Domžale – V torek se je na izredni seji sestal upravni odbor Košarkarskega kluba Kansai Helios Domžale. Člani so se seznanili z odstopom dosedanjega predsednika kluba Guntherja Veska, ki je pred časom zapustil skupino Kansai Helios in posledično postopoma predal tudi funkcijo predsednika košarkarskega kluba. Upravni odbor je soglasno potrdil novega predsednika. To je postal Peter Orbanič, direktor podjetja Helios TBLUS, ki je član Skupine Kansai Helios in tudi generalni pokrovitelj kluba.

Zlata Tina in bronasta Taja

Da je Slovenija v vrhu sveta tudi v ženskih skokih, sta v sredo dokazali Tina Erzar in Taja Bodlaj. Na mladinskem svetovnem prvenstvu (MSP) v nordijskem smučanju v Planici sta osvojili zlato in bron.

KLARA MRAK

Planica – Sredin finale na srednji skakalnici za smučarske skakalke je prinesel troboj za zlato FIS-ovo snežinko. Prva favoritinja Julia Mühlbacher, lani bronasta na mladinskem svetovnem prvenstvu, je skočila z enega zaletišča nižje in pristala pri 95,5 metra ter izzvala vodilni Slovenki. Taja Bodlaj, ki prihaja iz Zgornjih Dupelj, je v slabših razmerah skočila 93,5 metra in zaostala za Avstrijko, vendar se je hitro razveselila svojega drugega posamičnega odličja na mladinskih svetovnih prvenstvih. Zatem je kot zadnja finalistka skočila še vodilna po prvi seriji. Tina Erzar je suvereno skočila 97,5 metra in k temu dodala še telemark, tako da ni bilo dvoma, da je 16-letnica iz Zgornjih Gameljnih pri Ljubljani nova mladinska svetovna prvakinja.

Tretja v nizu zlatih

Pred Tino Erzar sta zlato FIS-ovo snežinko osvojili že dve naši šampionki: Nika Prevc leta 2022 v Zakopanah in Nika Križnar v Kanderstegu v Švici leta 2018. Na sredini tekmi v Planici je Erzarjeva kar za 15 točk premagala Avstrijko in za 18 točk Bodlajevo ter postala tretja slovenska skakalka z nazivom

Po srebru na MSP v Zakopanah je Taja Bodlaj v sredo osvojila še medaljo bronastega leska.

/ Foto: Gorazd Kavčič

mladinske svetovne prvakinje. »Zelo sem ponosna, da mi je uspelo pokazati sproščen drugi skok in tudi prvega v bistvu. Sami skoki so se mi res poklopili, res sem vesela, da mi je to uspelo prikazati pred domačim občinstvom,« je za Smučarsko zvezo Slovenije povedala Tina Erzar.

Bodlajevo srebru dodala bron

Na mladinskem svetovnem prvenstvu v Zakopanah je bila srebrna Taja Bodlaj, ki je letos v Južni Koreji na mladinskih olimpijskih igrah osvojila

zlato medaljo. Letos je 17-letnica sicer že devetkrat osvojila točke za svetovni pokal. »Na mladinskih svetovnih prvenstvih res še nimam bronaste medalje, tako da sem noro vesela. Sploh pa za Tino, ki je še tako mlada, da so ji uspeli taki dobri skoki, glede na to, da je zmagala. Veseli sva, da sva skupaj na odru. Res lepo!« je dodala Taja Bodlaj.

Sten Baloh, glavni trener mladinske reprezentance, je povedal, da se ga vsak tak uspeh vsako leto bolj dotakne. »Ni mi žal, da ta čustva tudi pokažem. Ni bilo enostavno,

če si štirikrat prvi na treningu, lahko petič nisi, ampak Tina je danes zdržala, Taja je naredila res dobre skoke in tu je veselje. In prav je, da je tako!« je dejal.

V sredo sta skakali še dve Slovenki, ki sta končali na robu petnajsterice. Ajda Košnjek je bila 14., Jerica Jesenko pa 15. Sicer pa nobena druga reprezentanca ni imela več kot dveh skakalk med prvo petnajsterico, zaradi česar bodo Slovenke favoritinje za zmago na ekipni tekmi mladink, ki bo v Planici danes ob 17. uri.

Peter Prevc čustveno naznanil slovo

◀ 1. stran

Planica – »Na koncu je srce tisto, ki je povedalo, da je čas, da odprem novo stran v življenju,« je ob napovedi, da odhaja iz karavane smučarskih skokov, v čustvenem nagovoru zbranim v Planici povedal mož, ki je napisal zlato poglavje slovenskih smučarskih skokov. Zadnji skok oziroma polet Petra Prevca bomo videli ob koncu letošnje sezone na Letalnici bratov Gorišek. »Planica je kraj, kjer se dogajajo velike stvari. Sem sem vas povabil, da vam sporočim, da bo to moja zadnja sezona v vlogi profesionalnega športnika. Vzel sem si čas za razmislek in mislim, da sem se razsodno odločil,« je povedal v uvodu, kaj kmalu pa so se besede ob vseh čustvih, ki pritičejo taki odločitvi, začele lomiti. V njegove oči in v oči mnogih prisotnih so se prikradle solze. Z njim so na tiho podoživljali uspehe, ki jih je nízal enega za drugim. Kar

Prevcjeva žena Mina je, kot se je srčno izrazil na novinarski konferenci, njegova opora in njegov svet. / Foto: Gorazd Kavčič

nekaj časa je v njem tlela misel, da profesionalni šport da na stran. »Skoraj dve leti. Po olimpijskih igrah sem začel razmišljati, kdaj bo pravi trenutek, koliko srce zmore. Ali lahko dam še celega sebe. Lani v Planici sem dobil namig, da z glavo skozi zid ne

gre, tudi če delaš.« Prav posebnega razloga, zakaj zaključuje kariero, ni. Pravi, da ni ključen lanski padec v Planici. Razlogov je več, jasno poudarja. »Enega razloga ni. Sto jih je. Kot jih je bilo sto, da nadaljujem. Ko si enkrat star trideset let in

imaš družino, se ti zdi neodgovorno biti v bolnišnici.« Prevc se zaveda, da je v 15-letni karieri postavil kar nekaj mejnikov. »Zelo ponosen sem, da je šport skupaj z mano v Sloveniji rasel in se dvignil na mednarodno kar zavidljivo raven.«

Protest sodnikov

SIMON ŠUBIC

Kranj – V sredo so na slovenskih sodiščih pod sloganom 100 tog za vladavino prava znova potekali protestni shodi zaradi neuresničitve ustavne odločbe o njihovih plačah. V Kranju so se sodniki okrožnega in okrajnega sodišča zbrali na enournem protestu pred sodno stavbo na Zoisovi ulici in prebrali protestno izjavo Slovenskega sodniškega društva. V njej so poudarili, da protestirajo proti zlorabi oblasti in ignoranci, ki jo vladajoči kažejo do sodstva, sodnikov ter

pravnega reda. »Apeliramo na javnost, domačo in mednarodno, da z vsemi sredstvi prisili politične odločevalce, da spoštujejo vladavino prava, torej tudi sodne odločbe. Le če vsi tako ravnajo, se je mogoče izogniti anarhiji, brezvladju in nasilju oblasti,« so pozvali. Ker je protest potekal dan pred slovenskim kulturnim praznikom, so na protestnem shodu simbolično prebrali del uvoda pesnitve Francea Prešerna Krst pri Savici in položili šopek k Prešernovemu grobu v bližnjem Prešernovem gaju.

Sodniki so pred kranjsko sodno stavbo prebrali protestno izjavo. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorelo pobočje nad Jesenicami

SIMON ŠUBIC

Jesenice – V sredo okoli 6. ure je na gozdnem pobočju nad Jesenicami izbruhnil požar v naravi, ki so ga jeseniški poklicni in prostovoljni gasilci pogasili ob pomoči helikopterja Slovenske vojske. Po besedah poveljnika operative Gasilsko reševalne službe Jesenice Roberta Kežarja je gorelo na težko

dostopnem terenu, prva naloga gasilcev pa je bila, da čim prej preprečijo širjenje požara proti vrhu pobočja, kjer je nekaj gospodarskih in počitniških objektov. Stanovanjske hiše v dolini niso bile ogrožene. S Policijske uprave Kranj so sporočili, da je v gozdu, kjer sta pogorela podrast in suha trava v velikosti okoli enega hektarja, nastala minimalna škoda.

Z ukradeno kartico dvignil denar

Kranj – Kranjski policisti so ta teden obravnavali vlom v parkiran avtomobil. Neznani storilec si je iz notranjosti prilastil denarnico in kasneje opravil dvig z bančne kartice. Policisti svetujejo voznikom, da avtomobile parkirajo na osvetljenih parkiriščih ali krajih. Avtomobile naj zaklenejo, zaprejo okna in na vidnih mestih ne puščajo vrednejših predmetov. Osebnih predmete (torbice, denarnice, mobilne telefone, očala itd.) naj imajo vedno ob sebi in jih ne puščajo brez nadzora in na vidnih mestih v avtomobilu. S tem boste zmanjšali možnost, da vaš avtomobil postane tarča vlomilca. V denarnici ali ob bančni kartici tudi ne hranite PIN številke bančnih kartic.

Vinjen za volanom

Kranjska Gora – Kranjskogorski policisti so v sredo zvečer obravnavali 61-letnega voznika, državljan Avstrije, ki je vozil avtomobil pod vplivom alkohola (1,03 mg/l oziroma več kot dva promila). Odredili so mu pridržanje in ga z obdolžilnim predlogom privedli k okrajni sodnici.

V policijski floti tudi Lojzka

Floto Letalske policijske enote na Brniku so v zadnjih štirih letih pomladili trije sodobni večnamenski transportni helikopterji tipa Agusta Westland AW 169. Zadnjega so prevzeli ta teden.

SIMON ŠUBIC

Zgornji Brnik – V torek so v Letalski policijski enoti (LPE) na brniškem letališču slovesno prevzeli novi večnamenski transportni helikopter tipa Agusta Westland AW 169. V njihovi floti, ki zdaj šteje sedem helikopterjev, je nadomestil starejša transportna helikopterja tipa AB 212 in AB 412, ki so ju že izločili iz uporabe. Gre sicer za tretji helikopter enakega tipa, ki ga je LPE prejela v zadnjih štirih letih.

Vodja LPE Dejan Kink je ob tej priložnosti povedal, da so se prvi koraki k modernizaciji LPE začeli v letu 2016 z ustanovitvijo delovne skupine, ki je pripravila strategijo razvoja enote in jo v letu 2022 dopolnila. »Dobava tretjega večnamenskega transportnega helikopterja AW 169 je izpolnila enega od glavnih ciljev strategije razvoja enote, tj. modernizacijo in poenotenje helikopterske flote policije.«

Helikopter poimenovali Lojzka

Novi helikopter so poimenovali Lojzka. »S poimenovanjem novega helikopterja nismo imeli veliko težav. Kljub modernizaciji enote nismo pozabili na našo zgodovino. Zato se nismo odločili za poimenovanje po

angleški abecedi, ki nam narekuje ime Lima, temveč je helikopter dobil žensko ime, ki je bilo v času ustanovitve LPE v letu 1967 najpopularnejše – to je Lojzka. Kljub staremu imenu pa danes ponosno stojimo pred vami kot ena izmed najbolj opremljenih letalskih policijskih enot v EU,« je povedal Kink.

Generalni direktor policije Senad Jušić je poudaril, da si sodobnega policijskega dela brez podpore iz zraka ni več mogoče predstavljati. »Prednosti in manevrske zmogljivosti helikopterjev so pri zagotavljanju varnosti nepogrešljive. To se pokaže pri vsakem reševanju v gorah, pri vsakem iskanju pogrešane osebe, pa tudi pri iskanju nevarnega, oboroženega storilca. Helikopter je nenadomestljiv pri preprečevanju nezakonitih migracij, nadziranju prometa iz zraka in pri varovanju množičnih prireditvev. In ne nazadnje – nenadomestljiv je pri prevozu ponesrečenega ali bolnega, ki potrebuje nujno medicinsko pomoč.«

Notranji minister Boštjan Poklukar pa je poudaril, da ima danes slovenska policija najmodernejšo floto helikopterjev v regiji. »Policisti in policistke Letalske policijske enote ste v zadnjih dveh letih državljanke in državljanom pokazali visoko

Lojzka je tretji helikopter Agusta Westland AW 169, ki ga je v zadnjih štirih letih prejela Letalska policijska enota. / Foto: Simon Šubic

usposobljenost in izjemen pogum ob velikem požaru na Krasu ter ob lanskim avgustovskih katastrofalnih poplavah. Skupaj z gorskimi reševalci ter pripadniki Civilne zaščite in pripadniki Slovenske vojske ste rešili na desetine življenj ljudi, za kar ste bili posamezniki in enota lani decembra odkriveni,« je povedal.

Uporaben podnevi in ponoči

Nove helikoptere policija uporablja za policijske, humanitarne, reševalne in druge naloge ter za gašenje, transport ljudi, opreme in tovora (tudi živali). Njegove glavne prednosti so velika

potovalna hitrost, zelo velika zaloga moči, saj helikopter s polno vzletno maso lahko lebdi do višine 3500 metrov, z enim rezervoarjem goriva pa lahko opravi okoli 800 kilometrov ali dobre štiri ure letenja. Opremljen je z vitlo, tovorno kljuko, reflektorjem in zvočnikom. Za operativne naloge je helikopter uporaben tako podnevi kot ponoči in lahko leti tudi v najtežjih vremenskih razmerah. Izkazal se je že pri gašenju požara na Krasu leta 2022 in v lanskim katastrofalnih poplavah, ko so s policijskimi helikopterji rešili 286 ljudi in deset živali ter prepeljale več kot 13 ton tovora.

Pogrešanega Madžara našli mrtvega

Po dveh dneh zahtevnega iskanja so v sredo na območju Jurjevca nad Kamniško Bistrico našli mrtvega 45-letnega madžarskega državljanca, ki so ga pogrešali že od minulega petka.

SIMON ŠUBIC

Kamniška Bistrica – Kranjske policiste so v ponedeljek zvečer obvestili, da svojci pogrešajo 45-letnega madžarskega državljanca, ki naj bi minuli petek, ko se je zadnjič javil domačim, šel v Kamniško-Savinjske Alpe. Domnevali so, da je štartal jutraj z območja Kamniške Bistrice proti Grintovcu in Skuti in naj bi nazadnje bil v okolici Cojzove kočice na Korskem sedlu.

V okviru iskalne akcije, za katero so aktivirali tudi policijski helikopter, so policisti in gorski reševalci iz Kranja in Kamnika v torek pregledali gorska območja Grintovca, Skute, Kamniškega sedla, Brane, Dovške škrbine in pobočja pod gorami od Mlinarskega sedla do Rink in Turske gore. Za pomoč

Za iskanje madžarskega pohodnika so aktivirali tudi helikopter Letalske policijske enote. / Foto: Pu Kranj

pri reševanju so bili pripravljene tudi reševalci društva GRS Jezersko. »Območja nad 1800 metrov so zasnežena, sneg pa je večinoma trd in zbit. Vsa pregledana območja so zelo izpostavljena,

strma in nevarna,« so sporočili s Policijske uprave Kranj. Ker pogrešanega v torek niso našli, so v sredo iskanje nadaljevali, pri čemer so nižje terene pregledovali peš, višjeležeče točke pa s

helikopterjem. Madžara so našli na območju Jurjevca na višini okoli 1600 metrov. »Okoliščine kažejo, da je pogrešani z območja Dolgih sten in Malih Vratc v Kamniških Alpah padel v lovski prehod skozi Jurjevec nad Kamniško Bistrico in umrl. Okoliščine kažejo na nesrečo. Uporabljal je dereze. Teren na tem kraju je zelo strm, zasnežen in večinoma poleden. Ledene ploskve so bile ponekod skrite tudi pod snegom,« je pojasnil Roland Brajič, predstavnik za odnose z javnostmi PU Kranj. Kot je še poudaril, so bile razmere za iskanje zelo težke zaradi velikega in strmega terena, spolzke podlage, nizke baze oblakov ter goste megle, ki je zelo otežila tudi zaključek akcije in odhod reševalne helikopterske ekipe s pokojnikom z gore v dolino.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Spomin na srečanje s papežem

Tako lep in nepozaben je bil obisk pri zaslužnem papežu Benediktu XVI. leta 2016, da so ga Dovžani, ki so se izleta udeležili, znova podoživeli minulo nedeljo na prijateljskem druženju in medse povabili nekdanjega slovenskega veleposlanika v Vatikanu Tomaža Kunstlja, ki je organiziral srečanje s papežem.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Dva nejeverna Tomaža sva verjela, da bomo obisk pri zaslužnem papežu Benediktu XVI. lahko uresničili,« sta se pošalila Tomaž Pšenica, domačin in vodja izleta v Vatikan novembra 2016, ter Tomaž Kunstelj, ki je bil takrat slovenski veleposlanik v Vatikanu. Vrhunec doživetja je bila audienca pri papežu, ki jih je sprejel v Vatikanskih vrtovih. »Organizacija obiska ni bila preprosta, ker zaslužni papež Benedikt XVI. načeloma ni sprejemal organiziranih skupin. A je včasih kljub vsemu treba ohraniti upanje. Vreme je bilo tistega dne čudovito, papež je bil neverjetno dobro razpoložen, imel je nenavadno živahen pogled, četudi je bilo njegovo telo že malo utrujeno. Takega privilegija, da nas je sam papež pričakal, še nisem doživel,« se spominja Tomaž Kunstelj. Tudi udeleženka izleta Metka Kern

Trček se spominja živosti v njegovem pogledu in srčnege stika. »Poseben občutek je bil, vtis pa, da je skromen, a veličasten človek.«

Zgodbe, ki se prepletajo

Obisk Vatikanu pod okriljem KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana ima širši okvir. Geograf, pedagog, kulturnik in popotnik, domačin Tomaž Pšenica, je med letoma 2011 in 2018 pod okriljem društva z mnogimi udeleženci na ekskurzijah uresničil svoj projekt Poiščimo korenine naših krajev, s katerim jih je seznanil s šeststoletno preteklostjo naših krajev v freisinški posesti. Tudi zaslužni papež Benedikt XVI. je še kot Joseph Ratzinger vstopil v bogoslovno semenišče prav v Freisingu, kjer je bil v svojem petdesetem letu starosti imenovan za nadškofa in kasneje postal tudi častni meščan tega mesta. V krajih freisinške posesti se pojavlja zgodovinski grb s

črncem, najdemo ga tudi na grbu zaslužnega papeža Benedikta XVI. Zastavo z motivom črnca s krono, ki so mu dodali slovenski ponos, Triglav, so imeli na obisku pri njem tudi Dovžani.

Kmalu tisočletnica vasi

Na vsakem izletu Tomaž Pšenica s strokovnim in srčnim vodenjem odpre okno, skozi katero iz svojega domačega kraja pogledajo v svet. Minulo nedeljo pa so to okno spominov z gostom Tomažem Kunstljem obudili najprej pri maši v cerkvi sv. Mihaela na Dovjem, nadaljevali z druženjem na Dovškem odru, kjer se je, tako kot pri papežu, slišala prelepa slovenska pesem v izvedbi vokalne skupine Triglavski zvonovi. Veliko se jih je zbralo, prišli so tudi pravljíčarji, ki sodelujejo v Rajžah po poteh triglavskih pravljic in ki so bili pred sedmimi leti tudi v Vatikanu. Z gostom Tomažem Kunstljem so se zatem sprehodili po Dovjem, o vasi in njenih ljudeh (Jakobu Aljažu, Rudiju Kosmaču ...) sta mu članica KUD Jaka Rabič Metka Kern Trček in Tomaž Pšenica povedala marsikaj zanimivega. »Leta 2033 bomo praznovali tisočletnico vasi. Dovje so ena najbolj sončnih vasi v Sloveniji in kot radi rečemo: kogar dovško sonce obsije, ne gre več z Dovjega. Že pisatelj Mirko Kunčič je vas opisal kot otok tihega upanja pomladi, kraljico rdečih nageljnov sredi poletnih jutur, šotor božajočega miru jeseni, nevesto

Spomine so obujali na Dovškem odru. / Foto: Nik Bertonec

Kunčičeve Triglavske pravljice so oživili za današnje dni. Na fasadah hiš so poslikave, ki so delo akademske slikarke Špele Oblak. / Foto: Nik Bertonec

snežne beline sredi zimskih noči,« je domači kraj v izbranih besedah opisal Pšenica.

Ganjen nad sprejemom

»Z velikim veseljem sem danes prišel danes med Dovžane, sem kar ganjen. Z

istim veseljem, kot sem pred sedmimi leti pomagal z obiskom pri zaslužnem papežu, ker mislim, da je največ, kar lahko naredimo, da tudi mi pokažemo tam, kjer smo akreditirani, vse različne barve naše domovine. Ta zgodba

se je še posebno lepo prepletala z osebno zgodbo papeža Benedikta XVI. tudi zaradi freisinške zgodovine,« je povedal nekdanji veleposlanik Tomaž Kunstelj, ki je danes na položaju podpredsednika odbora za smučarske skoke in nordijsko kombinacijo pri Smučarski zvezi Slovenije in član upravnega odbora pri Smučarskem klubu Triglav Kranj. Gostitelji so mu ponosno povedali, da imajo v Mojstrani in na Dovjem kar 22 olimpijcev, in mu za darilo poklonili najnovejšo knjigo domačina Franceta Voge Mojstrana v ognju športa. Tomaž Kunstelj, navdušen tudi nad ogledom bogate zbirke Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani, pa jim je obljubil, da se bo v te kraje in okoliške gore za gotovo še vrnil.

Sprehod po Dovjem, od leve Metka Kern Trček, Tomaž Kunstelj, Tomaž Pšenica in domačinka Alenka Čebašek

Kultura

Trideseta sezona Sobotnih matinej v Prešernovem gledališču v Kranju **Stran 16**

Pogovor

Branko Franc Selak, prejemnik priznanja Združenja Manager za življenjsko delo **Stran 17**

Priznanje

Pater prof. dr. Metod Benedik, prejemnik Trubarjevega priznanja **Stran 18**

Od petka do petka

Janez Černe, SD Kranj: »Vodstvo stranke naj prevzame kolektivno objektivno odgovornost in na izrednem kongresu stranke zopet preveri zaupanje.« / Foto: Tina Dokl

Predsednica SD Tanja Fajon je napovedala, da bo o nadaljnjih korakih v ponedeljek razpravljala konferenca SD.

/ Foto: Tina Dokl

Poslanec Levice Miha Kordiš (spredaj) je presenečen nad predlogom poslanske skupine in njenega vodje Mateja T. Vatovca (v ozadju). / Foto: Tina Dokl

Pravosodna ministrica Golobu ponudila odstop

SIMON ŠUBIC

Černe: Vodstvo SD naj preveri zaupanje

Zaradi afere, povezane s spornim nakupom stavbe za potrebe sodišč na Litijski cesti v Ljubljani, je v torek odstopil generalni sekretar SD Klemen Žibert, dan prej pa je po daljšem obotavljanju svoj odstop predsedniku vlade Robertu Golobu ponudila ministrica za pravosodje iz vrst SD Dominika Švarc Pipan, k čemur jo je že pred časom pozvala njena stranka. Premier je že sporočil, da bo njen odstop sprejel, se je pa z ministrico dogovoril, da ga predvidoma v tednu dni seznanijo z njenimi končnimi ugotovitvami glede spornega nakupa sodne stavbe. Švarc Pipan, ki je prevzela objektivno odgovornost, sicer vztraja, da so jo pri tem nakupu zavajali in da so bili dokumenti, s katerimi je bila seznanjena, potvorjeni.

Odstopa Žiberta in Švarc Pipanove pa nista dovolj, kolektivno objektivno odgovornost naj prevzame tudi vodstvo SD, pravi predsednik SD Kranj in kranjski podžupan Janez Černe: »Zadeve okoli nakupa sodne stavbe težko komentiram, ker jih ne poznam, imamo pa organe, ki jo bodo preučili. Lahko pa povem, da je pretežni razmislek članstva

SD v Kranju v okolici, takšen sklep je namreč sprejela območna organizacija, da bi bilo najbolje, da vodstvo prevzame kolektivno objektivno odgovornost in da na izrednem kongresu stranke zopet preverimo zaupanje v to vodstvo. Menimo, da je v politiki najbolj pomembno, da ima funkcionar integriteto, in ko pade neka senca dvoma, da se to čim prej razčisti. Hkrati pa, če gre za večjo zadevo, da se da zopet v preverjanje svoje imenovanje na funkcijo. Tu ne gre za noben osebni napad na ministrico, na predsednico ali na glavnega tajnika. Če stranka hoče imeti čisto vest, je treba zadeve čim prej razčistiti in si ponovno pridobiti zaupanje.«

Kot je še dejal Černe, so bili pred letom in pol, ko je (neuspešno) kandidiral za glavnega tajnika SD, njegovi glavni poudarki, da se mora stranka vrniti k socialnim vrednotam, k bistvu socialdemokracije. »Poudarjal sem, da naša stranka nikoli ni znala primerno opraviti z aferami, ampak so vedno obvisle v zraku. Ob zdajšnji aferi, ki se kaže kot najbolj javna za našo stranko do zdaj, je priložnost, da začnemo tudi na tem področju več delati. Nismo vsi isti in nimamo vsi istega razmišljanja, verjamem pa, da imamo iste vrednote. Če torej

hočemo, da nam ljudje verjamejo, moramo take stvari čim prej razčistiti in jih ne pomesti pod preprogo. Potrebna je samorefleksija, ki nam je do zdaj manjkala,« je povedal Černe.

Predsednica SD, zunanja ministrica in podpredsednica vlade Tanja Fajon je predvčerajšnjim napovedala, da bo o nadaljnjih korakih v ponedeljek razpravljala konferenca SD. Pri tem je ocenila, da je stranka v najtežji situaciji, odkar je sama prevzela njeno vodenje. »Stranka je v zadnjem času pod hudim pritiskom, letijo obtožbe, kritike na račun mnogih ljudi, odpirajo se številna vprašanja, tu so pristojni organi, ki raziskujejo,« je povedala na novinarski konferenci. Negosodarni nakup sodne stavbe terja vrsto odgovorov, ki si jih želi tudi sama, je dodala. »Vsi tisti, ki so bili politično ali krivdno vpleteni v nakup, verjamem, da bodo tudi odgovarjali.«

Fajonova se je v sredo zvečer skupaj z ministrom za gospodarstvo Matjažem Hanom sestala s predsednikom vlade, na katerem so ugotovili skupen interes, da se kljub načetemu zaupanju koalicijska obdrži.

Vročje tudi v Levici

Vročje je ta teden postalo tudi v Levici. Njena poslanska skupina je na

mandatno-volilno komisijo državnega zbora poslala predlog za razrešitev poslance Mihe Kordiša z vseh mest v vseh delovnih telesih, v katerih je bil član, tudi preiskovalne komisije, zaradi »zlorabe položaja, zavajanj, pritiskov, groženj in izsiljevanja v poslanski skupini«. Kot je v torek pojasnil vodja poslanske skupine Matej T. Vatovec, je Kordiš skušal izsiliti zaposlitev določene kandidatke v poslanski skupini s pritiski na ostale poslance, organe stranke, njemu pa naj bi grozil s posledicami. Kordiš, ki ga tudi pozivajo, naj odstopi kot poslanec, če bo tudi stranka podprla poslansko skupino, je bil nad predlogom ostalih poslancev Levice presenečen. Po njegovih besedah ga skušajo na ta način utišati zaradi njegovih dosedanjih političnih stališč. Za zdaj tudi ne vidi razloga, da bi odstopil kot poslanec. Koordinatorica Levice Asta Vrečko je že podprla stališče poslanske skupine in njenega vodje. »Takšna razdiralna dejanja, postavljanje posameznika pred kolektiv, niso dopustna. Nespoštljiv dialog, grožnje in neprimerno obnašanje do vodje poslanske skupine Mateja T. Vatovca, do koordinatorice sveta stranke in poslanke Nataše Sukič niso sprejemljivi,« je med drugim dejala.

Slovinci v zamejstvu (941)

Prešeren povezuje Slovence

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Prešerna ne častimo samo doma, ampak sta spoštovanje in spomin nanj živa tudi med Slovenci v sosednjih državah in po svetu. Tako so bile ta teden, ko smo se včeraj spomnili obletnice njegove smrti, v naši soseščini organizirane številne slovesnosti. V Domu prosvete v Tinjah na Koroškem je bila že v nedeljo svečanost z naslovom »Narod – zdravo drevo raste iz zdravih korenin«. Katoliški dom prosvete in njegov rektor, že legendarni Jože Kopeinig, in Prosvetno društvo Lipa iz Velikovca sta v praznični program vključila vokalni skupini Lipa iz Velikovca in Akzent in Ledinc pri Baškem jezeru ter Bistričnikovi sestri Vereno Smrtnik in Darjo Čertov z Obirskega, čast slavnostnega govorca

pa je bila dodeljena Christianu Uraku, profesorju na Slovenski gimnaziji v Celovcu. Včeraj zvečer pa je bila v novem Ikult centru v Celovcu osrednja koroška počastitev slovenskega kulturnega praznika, ki so jo skupaj organizirali Slovenska prosvetna zveza, Krščanska kulturna zveza, Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji in Generalni konzulat Republike Slovenije v Celovcu.

Po treh letih je Slovensko kulturno središče Planika v Ukvah v Kanalski dolini v Italiji v čast slovenskega praznika znova organiziralo Venečer slovenske kulture v Kanalski dolini. Ta je bil letos nekaj posebnega ne le zaradi številnih obiskovalcev, ki so v petek, 2. februarja, napolnili društveno dvorano v

Za učence, ki obiskujejo tečaj slovenščine v Slovenskem kulturnem središču Planika, je bil to prvi javni nastop. Na fotografiji so skupaj s svojimi učitelji. / Foto: Jože Košnjek

Ukvah, ampak tudi zaradi prvega javnega nastopa otrok, ki obiskujejo tečaje slovenščine v Planiki. Že štiri leta jih z vso srčnostjo vodi Alenka Mirtič Dolenc in Primož Mirtič Dolenc iz Mojstrane ter Anja Mitič z Jesenic. Brali so Prešernove pesmi in pripovedovali zgodbe iz njegovega življenja, poleg tega pa sta France in Julija – v njuni vlogi sta se živela Anja Mitič in Primož

Mirtič Dolenc – goste obdarovala z nageljni in figarok, ki obiskujejo tečaje slovenščine v Planiki. Že štiri leta jih z vso srčnostjo vodi Alenka Mirtič Dolenc in Primož Mirtič Dolenc iz Mojstrane ter Anja Mitič z Jesenic. Brali so Prešernove pesmi in pripovedovali zgodbe iz njegovega življenja, poleg tega pa sta France in Julija – v njuni vlogi sta se živela Anja Mitič in Primož

Mirtič Dolenc je prireditev povezovala, Danica Butinar iz Rateč in Fiona Sušnik sta igrali na citre, peč pa je ženski pevski zbor Mavrica z Jesenic pod vodstvom Mojce Čebulj. Nastopajoči so bili nagrajeni z darilom, ki najbolj ustreza prazniku: s knjigo. Prizadevnim učiteljem, učencem in njihovim staršem ter seveda vodstvu Planike pa je bila izrečena tudi iskrena zahvala.

Po svetu

Kulturni prazniki po svetu

Prazniki so povsod po svetu tudi sestavni del kulturne dediščine. Vprašanje pa je, ali ima še kakšna druga država tako poseben praznik, kakršen je slovenski Prešernov dan, ki je posvečen samo kulturi in umetnikom ...

MIHA NAGLIČ

Kulturna posebnost ZDA

Poglejmo najprej seznam praznikov v državah, na katere Slovenija meji: v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem. Nobena od njih nima na državni ravni praznika, ki bi posebej slavil kulturo in umetnost. Kako pa je, denimo, v Ameriki? So ZDA kaj kulturne? »Kultura v Združenih državah Amerike naj bi bila v svojih načelih močno zaznamovana s privrženostjo demokraciji in enakosti državljanov pred zakonom. Tovrstne ideje o demokraciji so spremljale že ameriške pionirje v zgodnjih kolonijah in se stopnjevale do mere, ki je povzročila revolucijo in ustanovitev suverene države, utemeljene na ustavi in njenih amandmajih Bill of Rights. Francoski politološki pisec Alexis de Tocqueville je bil v svojih zapisih s potovanja po ZDA v 30. letih 19. stoletja impresioniran nad dejstvom, da Američani v vseh svojih kulturnih potezah podarjajo običajne in lahko dostopne elemente, ne pa unikatnih in ekskluzivnih, kakršni so navdihovali kulturo starega zahodnega sveta. Nič manj kot pred poldrugim stoletjem tamkajšnja kultura tudi danes poudarja navadnega človeka in ne visokih

umetnikov, kulturo in umetnost pa prepušča navdihom, izvirajočim med ljudmi in ne 'nad njimi'. Ravno ta preprostost nazorov, razmišljanja in delovanja žene družbeni razvoj, prav tako pa je osrednji vir priljubljenosti ameriške kulture po svetu – ta je izvažana po vseh drugih svetovnih kulturnih okoljih, in sicer za razliko od nekoč, ko so kulturo (starega sveta) uvažali Američani.«

Ameriški prazniki

Pa poglejmo, katere praznike imajo v ZDA? »Zaradi razvejanih kulturnih korenin Američani praznujejo množico različnih praznikov. Nekateri so tipični za matične kulture ali pa so derivate tamkajšnjih praznikov, medtem ko so drugi značilnost Združenih držav. Množica praznikov je danes postavljena na začetek tedna in tako bolj kot obeleževanju služi podaljšanemu vikendu. Sicer pa v Združenih državah ni nikakršnega praznika, ki bi ga lahko določila oblast in bi veljal za vse državljanke, saj lahko dela prost dan razglasi le za uslužbenec javne uprave, medtem ko je to vprašanje na področju privatnega prepuščeno zasebnemu sektorju samemu. ZDA kot načelno sekularna družba uradno ne praznujejo verskih praznikov, izjema

je božič. Ta pa je še posebno od 19. stoletja dalje, ko se je pričela tradicija krašenja in obdarovanja, obsežno obdobje praznovanja in potrošništva. Ker božič ni verski praznik vseh religij v državi in ker je to blagodejno za gospodarstvo, se je božični čas v marsikaterem pogledu raztegnil do novembrskega zahvalnega dne in tako postal velik praznični konglomerat, ki vase vključuje hanuka oziroma judovski praznik luči in velik afriški praznik Kwanzaa. Zahvalni dan je najbolj pristen ameriški praznik. Svoj verski pomen je izgubil že davno tega, danes obeležuje obilnost hrane in toplino družinskega življenja v Ameriki, in sicer v povezavi s tiskami najbolj zgodnjih priseljencev v kolonijah Nove Anglije. Tradicionalno je za namen družinskega obeda pripravljen puran in druge jedi, značilne za zgodnjekolonialno Novo Anglijo. Tudi noč čarovnic je imela svojčas versko ozadje, danes pa je komercialno blagodejen praznik čarovnic, duhov in škrtov. Tradicija narekuje krašenje z izdobljenimi bučami. Najpomembnejši od političnih praznikov je dan neodvisnosti, ki obeležuje ameriško Deklaracijo neodvisnosti oziroma osamosvojitve države od Združenega kraljestva. Zanj so značilni ognjemeti,

patriotska glasba, izobešanje zastav (včasih s prvotnimi 13 zvezdicami) in pikniki. /.../ Kolumbov dan je postavljen na drugi ponedeljek v oktobru, določen pa je v spomin pristanku Kolumba v Ameriki leta 1492. V zadnjem času in v duhu enakopravnosti med družbenimi skupinami je nekoliko kontroverzen, saj je prihod belcev v Ameriko za staroselce in Afričane pomenil katastrofo. Dan spomina je bil sprva posvečen žrtvam ameriške državljanske vojne in bil nato razširjen v spomin žrtvam vseh ameriških vojn. /.../ Dan rojstva prvega predsednika Washingtona je bil s fiksnega datuma premaknjen na ponedeljek in tako združuje še počastitev bližnjega rojstnega dne Abrahama Lincolna. Dan Martina Luthra Kinga je namenjen spominu na umorjenega borca za človekove pravice in je kot praznik simbol sicer počasnega vključevanja marginaliziranih skupin v ameriško družbo v drugi polovici minulega stoletja.« (Vir: Wikipedia, geslo Kultura Združenih držav Amerike)

Slovenski unikum

Slovenski kulturni praznik je posebnost v svetovnem merilu. In na to smo lahko ponosni. Naj živi naš gorenjski rojak France Prešeren in njegovo izročilo! Svetsko!

Tudi kovanec za dva evra, na katerem sta upodobljena naš največji pesnik in njegovi verzi, je svojevrsten preboj slovenske kulture v evroobmočje. / Foto: Wikipedia

Zahvalni dan (Thanksgiving), tipični ameriški praznik, ki bolj slavi materialno kot duhovno kulturo. Na sliki zahvalna večerja, na desni obvezni puran. / Foto: Wikipedia

Tako je predsednik Barack Obama osebno delil večerjo na dan Martina Luthra Kinga, umorjenega borca za človekove pravice. / Foto: Wikipedia

Nove knjige (723)

Slovenski punk in fotografija

MIHA NAGLIČ

»Slovenski punk in fotografija je velika pregledna razstava, ki povezuje fotografijo z različnimi vidiki slovenskega punk gibanja v obdobju od leta 1977 do sredine osemdesetih let ter tudi obdobja pred punkom in po njem. Razstava prav tako zajema ljubljansko subkulturno in alternativno sceno v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, vključno s poudarkom na pojavu skupnosti LGBT+ v osemdesetih, s skupino Laibach ter drugim drznim in subverzivnim dogajanjem. Razstava omogoča vpogled v pomembno vlogo fotografije pri dokumentiranju in izražanju slovenskega punk gibanja ter drugega subkulturenega dogajanja tedanjega časa. Slovenski punk je prispeval k ustvarjanju

provokativne fotografske estetike, ki je prepoznavna in vplivna še danes. Punk je zaznamoval ne samo glasbo, temveč tudi drugo umetnost, modo in življenjski slog. Fotografija je postala pomembna za izražanje punkerskega etosa, za prenašanje sporočil o družbenih in političnih vprašanjih ter za ustvarjanje vizualnih podob, ki so odražale duha časa. Postala je način, s katerim so umetniki, pripadniki scene, izkazovali svoje nezadovoljstvo z družbenimi in političnimi razmerami ter prinašali alternativne poglede na svet. Fotografije uprizarjajo provokativnost in upiranje konvencionalnim normam. V številnih primerih so se fotografije subkulture osredotočale na dogajanje na koncertih, uličnih protestih in alternativnih

prizoriščih, kjer so se zbirali punkerji. Takšne fotografske podobe izražajo energijo, kaos in nasprotje s tradicionalnimi patriarhalnimi vrednotami. Punkerji so se fotografirali v divjih, ekscentričnih in izzivalnih pozah ter z izrazitimi modnimi stilizacijami, ki so kazale njihovo neposrednost, anarhič-

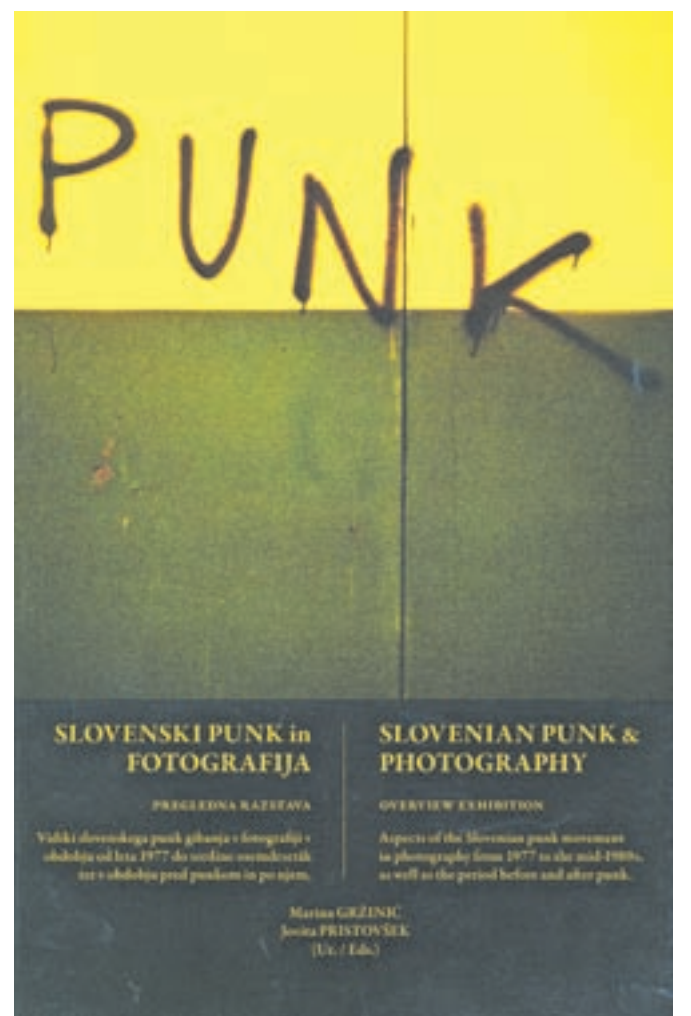
drugih promocijskih materialih ...« (str. 5)

Ta knjiga je zbornik, ki je nastal ob pregledni razstavi z naslovom Slovenski punk in fotografija in podnaslovom: Vidiki slovenskega punk gibanja v fotografiji v obdobju od leta 1977 do sredine osemdesetih ter v obdobju pred punkom in po njem.

Slovenski punk in fotografija, pregledna razstava, Založba ZRC, Ljubljana, 2023, 130 strani

nost in upor proti družbenim normam. Fotografije punk subkulture so postale pomembni del arhiva gibanja. Širile so sporočila punkerjev in imidž subkulture. Pogosto so bile objavljene v punkerskih fanzinih, na plakatih, naslovnih albumov in

Gornji odlomek je iz uvoda, ki ga je napisala Marina Gržinič. Ob ogledu razstave in te knjige sem se ovedel, da je šel punk v svojem času nekako mimo mene in s pomočjo obeh sem ta manko vsaj malo nadoknadel. Razstava v Cankarjevem domu je na ogled samo še do 11. februarja ...

Ene in edine sobotne matineje

Letošnja sezona sobotnih matinej v Prešernovem gledališču je jubilejna trideseta, некоč zvesto otroško občinstvo so danes starši, ki s svojimi otroki vsako sobotno dopoldne prihajajo v gledališče. Sobotne matineje z lutkovnimi in igranimi predstavami za otroke so eden izmed pomembnejših programov v kulturni ponudbi Kranja in mu v Sloveniji ni para. Danes zanje skrbijo Ksenija Ponikvar, Bojan Pretnar in seveda Nežka Kukec, priljubljena in navihana Pika.

IGOR KAVČIČ

Izza zavese se najprej pokaže roka, pomaha in med otroki v dvorani povzroči rahel nemir, ko ji sledi noga s prevelikim čevljem, pravo »škrpeto«, se po dvorani razleze glasni: »Pikaaaaaaaaa!« In pred občinstvo skoči skoraj čisto prava Pika Nogavička, pravzaprav pa naša kranjska Pika, ki že več kot dve desetletji vsako soboto otrokom odpira vrata v pravljčni svet gledališča. Najprej z avizom sobotnih matinej, pesmijo, ki jo je pred kakimi 15 leti napisala Mojca Pavlič in uglasbil Marko Završnik.

Pred predstavo v začetku letošnje sezone, ko je z odra na tridesetletni jubilej sobotnih matinej opozarjala tudi rojstnodnevna številka, je Pika v uvodu za otroke pripravila kratek kviz. »Kje se odvijajo sobotne matineje?« In dvorana završi: »V Prešernovem gledališču!« In otroci prav tako dobro vedo, da sobotne matineje niso čevlji za na plažo in niti male afriške živali ali baloni različnih barv, ampak gre za čarobni svet gledaliških predstav z lutkami, igro, plesom, petjem ... Pika zna čarati in s čarobnimi besedami, ki jih seveda poznajo tudi otroci, vsakič znova priključijo novo predstavo. Tisto soboto je bila to ena najboljših lanskih predstav za otroke z naslovom Alma v izvedbi Škratovega lutkovnega gledališča Celje. Ker smo po predstavi Piko počakali, da spet postane Nežka Kukec, je bil pravi čas, da pogledamo v tridesetletno zgodovino kranjskih sobotnih matinej.

Mali in veliki oder

Sobotne matineje so torej svoje korenine pogonale leta 1993, in sicer v okviru takratne Zveze kulturnih organizacij Kranj. Šlo je za gostovanja otroških in mladinskih gledaliških in lutkovnih predstav ter glasbenih in plesnih skupin iz vse Slovenije. »Posadil« pa jih je Lojze Domanjko (Alojz Domanik), ki je na ZKO skrbel za uprizoritveno in literarno dejavnost. Organizacija matinej je po državni reorganizaciji področja ljubiteljske kulture pripadla kranjski izpostavi Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, pred 15 leti pa je skrb zanje prevzela ekipa iz Otroškega kulturnega centra Krice krace, ki prav tako deluje v Kranju. Za matineje se je začela nova doba.

»V Krice kracah imamo predstave ob petkih popoldan, a v mali dvoranici lahko gostimo le komorne skupine in manjše produkcije. Ko smo prevzeli še program za veliki oder v Prešernovem gledališču, se je naše obzorje razširilo. Odtlej smo v goste začeli vabiti tudi predstave z večjo sceno in več igralci,« se spominja vodja programa sobotnih matinej, zaprisežena lutkarka Ksenija Ponikvar, ki je z Lutkovnim gledališčem Tri, v katerem ustvarjata z Natašo Herlec, tridesetletnico že praznovala. »Tako imamo zdaj dva odra, malega za intimnejše predstave in velikega, za 'ta velike' odrske dogodke.«

Ob tem Bojan Pretnar, ljubiteljski igralec in animator lutk, dodaja: »Tako smo si lahko privoščili nekatere cenovno nekoliko

Po predstavi pred Prešernovim gledališčem sledi fotografiranje s Piko. »Siiiiir!« In fotografija je tu. / Foto: Igor Kavčič

dražje uprizoritve, na veliki oder smo recimo že večkrat pripeljali tudi predstave Lutkovnega gledališča Maribor, katerega gostovanje je treba vselej načrtovati na daljši rok.« Ker si sobotne matineje oder delijo s Prešernovim gledališčem, se je vselej treba tudi dogovoriti za primerne termine, da se iz dneva v dan ne podirajo scenografije siceršnjih gledaliških predstav. »Brez dogovarjanj ne gre, a s Prešernovim gledališčem lepo sodelujemo, saj se tudi v njem zavedajo, da na neki način vzgajamo njihovo prihodnje občinstvo,« je prepričan Pretnar, ob tem pa Nežka Kukec, ki se pridruži pogovoru, v duhovitem

tonu doda, da v gledališče hodijo člani iz istih družinskih okolij, kjer se zanimajo za kulturo – v soboto dopoldne otroci, zvečer pa njihovi starši in dedki ter babice.

Brez Pike ne gre

Nežka Kukec je matineje spremljala od njihovega začetka, saj je predstave v liku Pavlihe napovedoval njen oče Bojan Pretnar. Pri 16 letih je na Lojzetovo povabilo tudi sama stopila na

lahko dolg le pet minut. Tega ne začitijo le otroci, ampak tudi njihovi starši.«

Le kakovostne predstave

Pika se z otroki vse lahko dogovori, poudari Ksenija Ponikvar, ki se z lepimi občutki spominja na vsa leta matinej. »Ko danes gledam otroke, ki sedijo v dvorani, se mi zdijo enaki kot tisti izpred let. Vedno jih lahko zapelješ v čarobni svet gledališča, če imaš pravi pri-

brali, hodili v gledališče, na koncerte ... Vesel sem, ko vidim zadovoljne otroke, ki s starši in starimi starši prihajajo na predstavo. Tudi zato vsi trije vsako soboto prihajamo v gledališče, da pripravimo vse potrebno za predstavo. Ko ena generacija otrok odraste, za njimi pride naslednja, kar tudi nas poganja naprej.«

Gledališče zleze pod kožo

Sedem sezon je vsako soboto matineje obiskovala tudi danes 24-letna Zala Julija Kavčič. Na obiske gledališča jo vežejo zelo lepi spomini. »S sobotnimi matinejami mi je gledališče zlezlo pod kožo. Živo se spominim voženj iz Ljubljane, oddajanja plaščev v garderobi (to se mi je zdelo tako imenitno!) in hostes, ki so se sklonile k meni, da so mi pretrgale vstopnico. Pa rdečih sedežev, na katerih sem takrat še lahko prekrizala noge. Spominim se Pike in igralcev in lutk, še posebno pa občutka pričakovanja, ko se v dvorani ugasne luč in veš, da se bo zdaj zdaj pred tabo odprl popolnoma nov svet,« pove Zala Julija, ki je rasla s sobotnimi matinejami in ji je gledališče še vedno blizu. »Lani sem si skupno ogledala 85 predstav, torej eno na približno štiri dni. In ne boste verjeli, zatemnitev luči pred predstavo v meni še vedno vzbudi otroško navdušenje. Z matinejami mi je gledališče zlezlo pod kožo in si tam ustvarilo dom.«

Od oktobra do aprila se na sobotnih matinejah zvrsti 24 predstav, kar v tridesetih letih pomeni več kot sedemsto sobotnih kulturnih dogodkov za otroke.

oder – kot Pika Nogavička. Z novo sezono je nato od očeta prevzela povezovalno vlogo. »Otroci so moj lik dobro sprejeli, in ko sem sem in tja manjkala, so spraševali, ali Pike ne bo. Zdaj, ko vem, da bom kakšno soboto odsotna, jim že teden dni prej povem, da Pike ne bo, da gre na odidih obiskat očeta na otok Taka tuka. Včasih sem se javila tudi v posnetem videu,« pove Nežka Kukec, sicer zaposlena na Centru za socialno delo Kranj, ki je tudi po 22 letih vsako soboto še vedno navihana in igriva Pika. »Če ne bi tega počela z veseljem, bi že zdavnaj odnehala, ampak Pika je zame 'lajf' – in dokler bom imela to mladostniško energijo, bom seveda zraven.«

Ali kot pravi »Pikin« oče Bojan: »Pomemben je iskren nastop, čeprav je

stop. Mi, ki smo vseskozi pri izviro, to znamo. Ne gre za to, da bi iz otrok zgolj izvabljali smeh. Ne ponujamo instant kulture, vselej pazimo, da na pravi način ponudimo dobre vsebine,« je v skrbi za kakovosten program gostujočih predstav prepričana sogovornica. »Tudi ko sami ustvarjamo predstave, smo vedno na začetku. Sledi raziskovanje – in to je največji užitek, ki ga lahko da gledališče. Dobra predstava otroku daje občutek, da nastaja pred njegovimi očmi, kot da jo tudi sam soustvarja.«

Bojan Pretnar je prepričan, da bi bila z instant predstavami oziroma »če bi delali ših«, kot pravi, dvorana kaj kmalu prazna. »Dobre predstave so tudi najboljša priprava otrok, da bodo nekoč znali sprejemati kulturo in umetnost, da bodo

Zadnjih petnajst let za program in organizacijo sobotnih matinej ob sodelovanju tehnične ekipe skrbijo: Nežka Kukec - Pika, Bojan Pretnar in Ksenija Ponikvar. / Foto: Igor Kavčič

Priznanje

Narodnega ponosa nam manjka

»Kulturno in duhovno nismo nič slabši od drugih. Suvereni smo in svobodni. Tega se ne zavedamo. Raje se vedemo kot hlapci in se grizemo med seboj,« pravi Trubarjev nagrajenec pater kapucin prof. dr. Metod Benedik.

JOŽE KOŠNJEK

Zadnji januarski torek je bil za Narodno in univerzitetno knjižnico slovesen dan, saj sta ravnatelj knjižnice Viljem Leben in predsednik izbirne komisije dr. Luka Vidmar, znanstvenik in raziskovalec s področja literarnih ved, podelila Trubarjevo priznanje za leto 2023. Prvega so za pomembne prispevke k ohranjanju nacionalne pisne kulturne dediščine podelili leta 2008. Letošnjega pa je prejel kranjski rojak pater kapucin prof. dr. Metod Benedik, ki je bil leta 1943 kot eden od sedmih otrok rojen v Graparjevi družini v Stražišču. Tako se je pri hiši reklo zato, ker so bili njeni prvi stanovalci doma v Baški grapi. Podelitve so se udeležili mnogi njegovi prijatelji in znanstveni sopotniki, med katerimi sta bila tudi ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore in soprog predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar Aleš Musar ter brata Stane, Miha in sestra Mira ter drugi sorodniki, medsebojno še vedno trdno povezani.

Rešitelj loške kapucinske knjižnice

Podeljevalci nagrade so v obrazložitev napisali, da je pater dr. Benedik, slovenski teolog, cerkveni zgodovinar in od leta 2013 naprej zaslužni profesor Teološke fakultete v Ljubljani, raziskoval

zgodovino kapucinskih knjižnic na Slovenskem, jih predstavjal in urejal njihovo zapuščino. Tudi v svoji doktorski disertaciji na eminentni papeški univerzi Gregoriana v Rimu leta 1973 je raziskoval zgodovino kapucinov na Slovenskem. Še posebej srčna zadeva mu je bila kapucinska knjižnica v Škofji Loki v kapucinskem samostanu, v katerem je skupno preživel 23 let in je bil 15 let tudi njegov predstojnik: v letih med 1985 in 1991 in 1999 in 2008. V nemogočih razmerah shranjen skoraj 30.000 naslovov obsegajoči knjižni fond sta s knjižničarko Marto Gartner, ki se je za zahtevno delo usposobljala v Benetkah in v Narodni in univerzitetni knjižnici, s pomočjo strokovnjakov rešila nadaljnega propadanja. In med temi knjigami je bilo kar 21 inkunabul, knjig, ki so bile tiskane pred letom 1500. Najstarejša od njih sega v leto 1473. Knjižnica je poleg tega skrivala rokopise pridig, Dalmatinovo Biblijo in izvornik Škofjeloškega pasijona patra Romualda Marušiča iz leta 1721, ki velja za najstarejše dramsko besedilo na Slovenskem. Knjižnica iz obdobja baroka, imenovana po patru Romualdu, se je preselila v primernejše prostore in postala dostopna tako raziskovalcem kot širši javnosti.

Naj mi bo ob tej priložnosti dovoljeno zapisati, da je pri promociji škofjeloške

Prof. dr. Metod Benedik se je navdušil za zgodovino že v mladosti, ko je najraje bral zgodovinske romane. / Foto: Gorazd Kavčič

kapucinske knjižnice in pri zbiranju pomoči za obnovo sodeloval tudi časopis Gorenjski glas iz Kranja. V ta čas sega tudi začetek mojega znanstva s patrom Metodom! V knjižnici gotovo ni knjige, ki je pater ne bi vsaj enkrat vzel v roke.

Brez njegovega znanja in vztrajnosti tudi ne bi bilo prve uprizoritve Škofjeloškega pasijona. Pri tem poudarja pomen ljudi iz škofjeloške občinske oblasti in drugih področij, ki so razumeli pomen te dediščine in so bili pripravljeni sodelovati in pod vodstvom režiserja

Marjana Kokalja izpeljati prvo moderno procesualno uprizoritev pasijona, ki je bila unikum tedanjega časa v svetu. Veliko mu je pomagal pokojni sobrat pater Angel Kralj, mojster transkripcije cele vrste latinskih in nemških v gotici napisanih dokumentov.

Pomen slovenskih kapucinov

Pater prof. dr. Metod Benedik poudarja pomen kapucinov za bogatenje slovenske kulture. Svoje duhovno bogastvo so črpali iz knjig in ga preko pridig in

spisov posredovali ljudem. Prvi kapucini so prišli na Slovensko na povabilo tedanjega škofa Tomaža Hrena leta 1606. Njihov samostan s knjižnico je bil na sedanjem Kongresnem trgu. In v tej knjižnici so našli knjigo, ki ima še posebno vrednost: Dalmatinovo Biblijo.

tujine, sem jim povedal, da Slovenci prav nič ne zaostajamo za njimi. Kulturno smo povsem na enaki ravni. Že od zgodnjega srednjega veka naprej smo enakopraven del Evrope. Hvaležen sem našim slovenskim karantanskim knezom, ki so se takrat obrnili na zahod in sprejeli kulturo, prežeto s krščanstvom, nove oblike gospodarstva, nove družbene ureditve in z njimi socialne razmere. Skratka, napredni smo bili, čeprav danes morda ta beseda zveni malo drugače. Kako malo se zavedamo tega bogastva. Prizadelo me je, da na sklepni slovesnosti evropskega prvenstva v Ljubljani leta 2004 nismo slišali slovenske besede. Kakšna sramota! V protestu, ki ga je objavil časnik Delo, sem zapisal, da tako ravnanje samo hlapci in da česa takšnega ne bi storili nikjer na svetu. Premalo se zavedamo svojega kulturnega in duhovnega bogastva, svoje svobode in suverenosti. Raje se med seboj grizemo.»

Na vprašanje, ali je cerkvena zgodovina del univerzalne svetovne zgodovine, je pater dr. Benedik odgovoril, da v določenem

Pater prof. dr. Metod Benedik je leta 1973 doktoriral na papeški univerzi Gregoriana v Rimu, kjer je, kot sam pravi, užival na predavanjih vrhunskih profesorjev. Bil je redni profesor Teološke fakultete in njen dekan v času, ko je bila znova vključena v Univerzo Ljubljana. Leta 2013 je bil imenovan za zaslužnega profesorja. Bil je urednik mnogih znanstvenih publikacij.

Na notranji strani platnic je podpis Primusa Trubarja, na naslovnici pa piše, da je Biblija last kapucinskega samostana v Ljubljani. Ko so Francozi leta 1810 samostan ukinili, so knjigo shranili bratje frančiškani, ki jo varujejo še danes, pove nagrajenec pater Metod.

Manjka nam ponosa

Zanj je značilno, da zna zelo jasno in razumljivo povedati svoje mnenje. Dejal mi je, da Trubarjevo priznanje deli z vsemi, ki so ga razumeli v njegovih prizadevanjih, mu pomagali, svetovali in ga usmerjali.

»Vedno sem se trudil, da bi se Slovenci zavedali bogastva svoje kulture in duha. Ko sem sprejemal goste iz

oziru je, sicer pa je ona zgodovina Cerkev, Kristusove ustanove. V njej na poseben način živi in deluje bog, kar je popolnoma drugače od kakršne koli svetne zgodovine, od zgodovine države ali neke ustanove. Zato živi in je nobena stvar ne more podreti, čeprav doživlja krize.

Pater prof. dr. Metod Benedik živi sedaj v samostanu v Celju in občasno sodeluje v programu duhovne akademije na Teološki fakulteti v Ljubljani, ki jo obiskujejo posamezniki, ki želijo o krščanstvu zvedeti več in duhovo rasti. Če ga vprašajo, kako se počuti na Štajerskem, odgovarja: »Čisto v redu, vendar sem Gorenjec!«

Na podelitev so prišli tudi njegovi sorodniki, med njimi brata Stane in Miha ter sestra Mira. / Foto: Gorazd Kavčič

Iz sveta Petra Colnarja

Luna nagajiva (8. del)

PETER COLNAR

Kapitalizem

Kapitalistični način produkcije kot predpostavko zahteva kapitalistične razredne odnose. Kapitalizem zahteva nastanek tako buržoazije kot proletariata. Buržoazija je nastala na eni strani iz trgovcev in večjih obrtnikov, ki so nakopičeno bogastvo investirali v produkcijska sredstva in tako tudi sami postali kapitalisti. Pomemben faktor pri takšnem kopičenju bogastva so bili monopoli nad trgovskimi potmi.

Drugi vir buržoazije so bili zemljiški veleposestniki. Del njih je izhajal tudi iz vrst aristokracije. Za zemljiškega veleposestnika kmetje niso vir bogastva, ampak so pogosteje ovira k izpolnitvi

tega cilja. Tako so zgodovinsko zemljiški veleposestniki kmete izganjali z njihove zemlje, na tej zemlji pa so nato postavili manufakture; to zemljo so lahko tudi uporabili za rejo drobnice ali za rekreacijo aristokracije, kot na primer za lov na lisice.

Proletariat je nastal iz množice prej odvisnih kmetov, ki so na takšen ali drugačen način izgubili ne le zemljo, ampak tudi vsa produkcijska sredstva, vezana na njihov dom.

Socializem in komunizem

Najbolj groba delitev razlikuje med primitivnim socializmom, ki teži k popolni enakosti v družbi, in večjim sklopom teoretičnega razumevanja, ki družbeno ureditev razume na kompleksnejši način. Razvilo se je več različnih socializmov, ki jih deli končni cilj gibanja. Tako je mogoče razlikovati med religioznim socializmom, ki končne cilje išče v verstvih, še zlasti v krščanskih principih, govoriti o kitajskem, kubanskem, sovjetskem, latinskoameriškem, jugoslovanskem in podobnih socializemih.

Družbena ureditev Socialistične federativne republike Jugoslavije naj bi se

razlikovala od drugih socialističnih držav. V njej naj bi bilo uveljavljeno načelo delavskega in družbenega samoupravljanja. Oblika je bila drugačna od stalinističnega razumevanja, ki je temeljilo na vsemogočnosti države. Razlog za drugačen razvoj naj bi bila samostojna pot Jugoslavije po letu 1948, to je po resoluciji kominforma, ko so želeli odstaviti ju-

Zato pa še živimo:

Duhovnik Janez Ludvik Schönleben, rojen 16.

11. 1618, je zaslovel ob razpravah o Marijinem brezmadežnem spočetju. Zanimivo je, da je že takrat pridigal v slovenščini.

goslovanske komunistične voditelje. Vendar je tudi tu hote ali »slučajno« obveljalo, da so se vsi borili za ljubi kruhek. Uradno je bilo sicer razglašeno, da naj bi »delavsko samoupravljanje postalo bistven del jugoslovanskega socializma«.

Obdobje se je končalo z razpadom komunističnih režimov po svetu in z vzponom nacionalističnih in liberalno-demokratskih gibanj v jugoslovanskih republikah med letoma 1989 in 1991. Mislimo in razlagajmo si dogajanja po svoje. Morda pa je na vse skupaj vplivala le luna nagajiva, ko je šlo za ljubi kruhek?

Vaš razgled

Na radovljiški slovesnosti ob kulturnem prazniku sta za improvizacijski program skrbela Nika Brgant in Gašper Stojc. Slednji se je ob recitaciji Juša Milčinskega poigral s svečami in ustvarjal igro s sencami ter posebnim, nekoliko starinskim pridihom. Svoje sta zagotovo dodala tudi Baročna dvorana ter namen dogodka. Ostaja vprašanje, kako bi vse to komentiral naš največji pesnik. Morda pa bi pesmi dopolnil še z vizualnimi elementi. N. T. / Foto: Gorazd Kavčič

Floorball je v zadnjih letih postal izjemno priljubljen in je dobil zanesljivo mesto tudi v športu invalidov. Športna združenja za invalide po vsem svetu prepoznajo njegove prednosti in ga aktivno spodbujajo, saj ni le športna dejavnost, temveč tudi sredstvo za socialno integracijo in izgradnjo trdnih prijateljskih vezi. Skozi igranje se sodelujoči povezujejo, delijo izkušnje in drug drugega spodbujajo pri premagovanju ovir. N. T. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Valant je bilo nekoč ime (2. del)

TINO MAMIČ

Valant je izvorno gorenjsko osebno ime, okrajšano iz Valentina. V srednjeveških in novoveških zapisih se je črko V velikokrat zapisovalo kot B ali W. Valant in Balant sta zato dva zapisa

istega imena. V urbarjih in drugih starih zapisih s področja Škofje Loke z okolico je ime Valant omenjeno res velikokrat, kar pomeni, da je bilo ime pogosto in priljubljeno. Urbar loškega gospostva leta 1560 omenja kar 15 različnih Valantov. Vedno

gre le za imena, nikoli za priimek. Nič čudnega, da je eden od Valantov dal ime tudi vrhu pod Ratitovcem, ki leži tri kilometre vzhodno od Litostrajske kočice: Valantov rob je visok 1275 metrov. Tako kot mnoga druga imena je tudi Valant postal priimek. Danes se to zdi malce nenavadno, saj osebno ime Valant v Sloveniji sploh ne obstaja več. Najdemo ga samo še v Indiji (71), Kongu (34) in Albaniji (6).

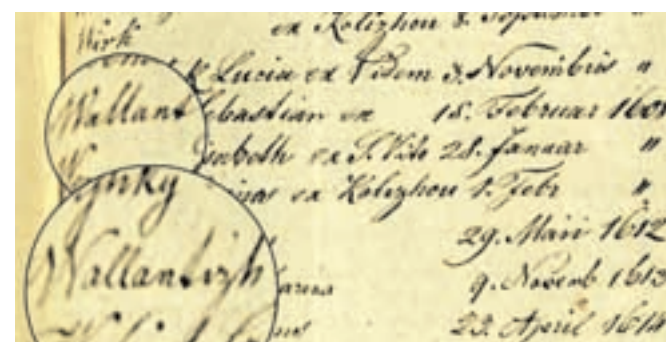
V Sloveniji živi 262 Valantov, največ na Zgornjem Gorenjskem (101) in v Ljubljanski kotlini (66). Število rahlo upada, leta 1971 je bilo Valantov 291.

Le malo manj, 244, jih živi v ZDA. So pa tudi v Avstriji (45), Kanadi (28), Nigeriji (28), Argentini (24), na

Danskem (21), v Latviji (17), Indiji (17), Italiji (15) in Belgiji (8). Ta razširjenost kaže, da priimek ni samo slovenski.

Podobno je s priimkom Balant. Tudi tega priimka je največ v Sloveniji, a tudi na Poljskem (160), v Franciji (131), ZDA (60), Belgiji (57), na Haitiju (27), v Kanadi (15), Veliki Britaniji (10), Egiptu (9) in Ukrajini (8). V Sloveniji živi 190 Balantov, največ na Koroškem (64) ter v Ljubljanski kotlini in na Gorenjskem (60). Število je bilo leta 1971 nižje (177), leta 1997 pa višje (195).

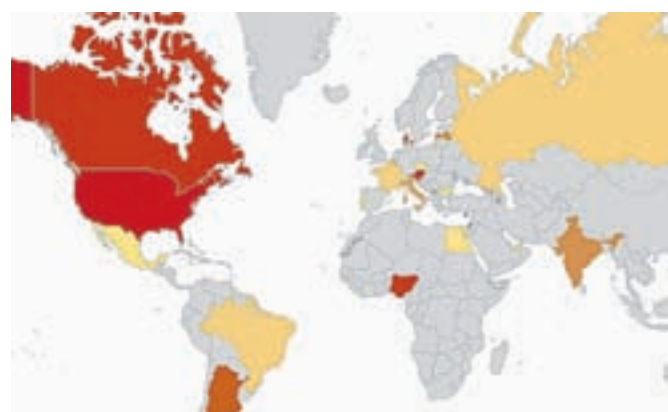
Valant se kot priimek prvič v zgodovini pojavi na Krasu. Leta 1498 urbar za Postojno omenja Blaža Valanta iz Štanjela z zapisom Blass Wallandnt.

V najstarejši matični knjigi Župnije Dob pri Domžalah v indeksu najdemo priimka Balant in Balantič, kar nakazuje razvoj priimka Balant z dodano končnico. Knjiga je iz Nadškofijskega arhiva Ljubljana (K In 1607–1788, Dob, str. 93).

Znanih Valantov ni malo. Ljubljčan Milan Valant (1904–1994) je bil krajevni zgodovinar. Jožef Walland (1763–1834) iz Nove vasi pri Lescah je bil duhovnik, profesor na ljubljanski teološki fakulteti in slednjič goriški škof (1818–1834). Znanih je še nekaj glasbenikov: ljudski godec Albin Valant (1927–2017) iz Bodešča, glasbena pedagoginja Martina Valant (1969) z Bleda, pianistka

Nataša Valant (1946) iz Ljubljane. Ljubljčan Ivan Valant (1909–1999) je bil kolesar, ki je nastopil na olimpijskih igrah leta 1936 v Berlinu. Mogoče najbolj znano ime pa je Stanislav Valant (1950), dolgoletni predsednik Slovenske smučarske zveze in gospodarstvenik ter prvi mož Nacionalne finančne družbe, ki je trenutno v zaporu zaradi gospodarskega kriminala.

Razširjenost priimka Valant po svetu kot jo prikazuje rodoslovni portal Forebears.com.

INFORMATIVNI DAN NA GIMNAZIJI KRANJ

petek,
16. februar 2024,
• 9.00–11.00
• 15.00–17.00
*mednarodna
matura, 13.00*

ter sobota,
17. februar 2024,
• 9.00–11.00
*mednarodna
matura, 11.00*

Sledite nam na:

Informacije:

Več kot sto mest več kot lani

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje je v začetku februarja objavilo razpis za vpis v višje strokovno izobraževanje za prihodnje študijsko leto.

MATEJA RANT

Na javnih višjih strokovnih šolah in višjih strokovnih šolah s koncesijo je razpisanih 4260 mest za redni študij, javne višje strokovne šole razpisujejo tudi 3320 mest za izredni študij. Ponudbo vpisnih mest za izredne študente dopolnjujejo zasebne višje strokovne šole, ki razpisujejo še dodatnih 4335 vpisnih mest, so pojasnili na ministrstvu. Skupaj je za redni in izredni študij razpisanih 11.915 vpisnih mest, kar je 115 več kot lani. Razpisanih je 34 različnih študijskih programov.

Informativna dneva bosta 16. in 17. februarja.

Informacije o načinu izvedbe, natančnih terminih in ustreznih povezavah vseh višjih strokovnih šol bodo objavljene na spletnih straneh višjih strokovnih šol in Skupnosti višjih strokovnih šol Republike Slovenije na povezavi <https://www.skupnost-vss.si/informativni-dnevi-2024/>.

Javne višje strokovne šole največ programov razpisujejo na področju tehnike, proizvodnje tehnologije (34,74 odstotka) in storitev (25,12 odstotka), zasebne šole pa na področju storitev (35,62 odstotka) ter družbenih, poslovnih upravnih ved (30,89 odstotka). V prihodnjem študijskem letu se bodo kot novost začeli izvajati prenovljeni javni študijski programi telekomunikacije, varstvo okolja ter računalništvo in informatika, sprejeta pa sta bila še dva nova zasebna študijska programa digitalni marketing in programiranje.

Kandidati se lahko prijavijo v dveh prijavnih rokih.

Poklici prihodnosti

Spletni portal mojaizbira.si ponuja informacije o različnih poklicih, ki so jih razvrstili v več skupin. Med drugim si je mogoče ogledati deficitarne poklice, za katere je moč pridobiti štipendijo, pa tudi poklice prihodnosti, med katerimi med drugim najdemo: spremljevalec gibalno oviranih oseb, dietetik, epidemiolog, maser, multimedijijski tehnik, računalniški operater, okulist, mikrobiolog, psihoterapevt, pediater, nevrolog, ekolog, kirurg ... Med najbolj iskanimi poklici so recimo učitelj gluhih in naglušnih otrok in mladostnikov, elekromonter, testeninar, supervizor, gozdar sekač, mladinski delavec, kuhar hitre hrane ... Med zanimive, to je manj znane ali nenavadne poklice, so uvrstili: šepetalca, stekloslikarja, homeopata, lončarja, klovna, refleksoterapevta, tehnika za sintezo in predelavo polimerov, vodja cateringa in graverja (ki ju navajajo tudi med najbolj iskanimi poklici), kiropraktika, čarovnika, demografa, gorskega in jamskega vodnika, lovca, prokurista, oblikovalca nakita, medijskega planerja, inspicienta, kmetijskega svetovalca. V posebno kategorijo so uvrstili še najbolj priljubljene oziroma tiste poklice, ki jih obiskovalci strani najpogosteje vpišejo v iskalnik. To so med drugim turistični informator, tržni inšpektor, strojni mehanik, oblikovalec spletnih strani, veterinar, arhitekt, modni oblikovalec, finančni analitik, mizar, modni stilist ...

Prvi je od 20. februarja do 15. marca, drugi pa od 23. do 29. avgusta. Višje strokovne šole bodo do 14. junija v prvem prijavnem roku obvestile vse kandidate o roku za opravljanje preizkusa posebne nadarjenosti oziroma psihofizične sposobnosti. Višješolska prijavna služba bo do 22. julija kandidate, ki so se za vpis prijavili s prvo prijavo, pisno seznanila z izidom izbirnega postopka. Višja strokovna šola bo nato do 21. avgusta sprejete kandidate povabila k vpisu. Podatki o prostih mestih za drugi prijavni

rok bodo objavljeni do 23. avgusta na spletni strani višješolske prijavne službe in na spletnih straneh višjih strokovnih šol. Višje strokovne šole bodo do 9. septembra v drugem prijavnem roku obvestile vse kandidate o roku za opravljanje preizkusa posebne nadarjenosti oziroma psihofizične sposobnosti. Višješolska prijavna služba bo kandidate z izidom izbirnega postopka pisno seznanila do 23. septembra. Vpis kandidatov, ki so izbrani na podlagi prijave za vpis v drugem prijavnem roku, bo do 1. oktobra. Izredni študenti se na še prosta mesta lahko vpisujejo do 9. oktobra.

V številnih poklicih primanjkuje kadra

MATEJA RANT

Na spletni strani republiškega zavoda za zaposlovanje je mogoče najti tudi rezultate lanskega Poklicnega barometra, v okviru katerega so ocenjevali 183 poklicev, za katere na ravni Slovenije predvidevajo primanjkljaj ali presežek glede na

oceno potreb trga dela oziroma bodo v ravnovesju med potrebami delodajalcev in ponudbo na trgu dela. Primanjkljaj napovedujejo za 109 od teh poklicev, presežek za 35 poklicev, v ravnovesju pa bo 39 poklicev.

Rezultati raziskave Poklicni barometer 2023 tudi za letos napovedujejo

primanjkljaj kadra za vrsto poklicev na področjih zdravstvene oskrbe, informacijskih tehnologij, šolstva in gradbeništva. Prav tako se predvideva primanjkljaj na področju različnih skupin strokovnjakov – inženirjev kemije, veterinarjev, strokovnjakov za razvoj kakovosti in karierno svetovanje,

sistemskih administratorjev, mehanikov in serviserjev elektronskih naprav, pri katerih so lanske napovedi predvidevale ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem,« pojasnjujejo na zavodu za zaposlovanje in dodajajo, da je največ poklicev v primanjkljaju med drugim opaziti tudi v območni službi Kranj.

**KO NE VEŠ, KAM ALI KAKO,
NAPREJ PRIDI - POMAGALI
TI BOMO PRIDOBITI
IZOBRAZBO.**

TRGOVEC EKONOMSKI
TEHNIK

PREDŠOLSKA
VZGOJA

BOLNIČAR-
NEGOVALEC

**MI
SMO TU
ZA VAS.**

**informiramo, svetujemo,
usposabljam in smo tu za vas.**

**Pomagamo vam poiskati
odgovore na vaša vprašanja
v zvezi z izobraževanjem za delo,
osebni razvoj ali prosti čas.**

**Z novimi znanji bodite korak pred drugimi,
ko se pojavi nova karierna priložnost.**

**Svetovanje, ugotavljanje in vrednotenje priložnostno
in neformalno pridobljenih znanj poteka
v prostorih Ljudske Univerze Kranj. BREZPLAČNO.**

LUK
LJUDSKA
UNIVERZA
KRANJ

04 280 48 00 f

www.luniverza.si

Dobra priprava za dober vtis

Zaposlitveni razgovor je prvi osebni stik kandidata s potencialnim delodajalcem, zato je prvi vtis izjemno pomemben, poudarja učiteljica strokovnih ekonomskih predmetov na Srednji ekonomski, storitveni in gradbeni šoli Šolskega centra Kranj Monika Gregorčič. V okviru kariernega dneva je za maturante njihove šole izvedla delavnico, kako se pripraviti na zaposlitveni razgovor.

MATEJA RANT

Na kaj je treba biti pozoren pri razgovoru za zaposlitev?

Dijakom sem položila na srce, da je potrebna resnično dobra priprava na razgovor z delodajalcem, ker je to prvi in obenem odločilni stik.

Kaj pomeni dobra priprava?

Pomeni, da mora kandidat pridobiti čim več informacij tako o svojem bodočem delodajalcu in poslovanju podjetja kot tudi o tem, kako poteka sam poslovni proces, kakšni so odnosi znotraj podjetja in podobno. Predvsem pa, da pripravi dobro predstavitev samega sebe – svojih profesionalnih kompetenc, obenem pa tudi osebnostnih, značajskih in psihičnih lastnosti. Odločilno je namreč, da v tistih nekaj začetnih minutah razgovora pusti dober prvi vtis. Če ni tako, si zelo zmanjša možnosti za zaposlitev. Mora se zavedati, da na razgovoru »prodaja« sebe.

Kako moramo nastopati na razgovoru – verjetno je treba najti neko srednjo mero: ne preveč uradno ne preveč sproščeno?

Trezna presoja in delovanje po zdravi pameti sta vedno dobrodošla, tako pri verbalni kot neverbalni

Monika Gregorčič / Foto: Primož Pičulin

komunikaciji. Pomembno je namreč tudi, kako se na zunaj izražamo s svojim videzom, točnostjo prihoda na razgovor, spoštovanjem sogovornika, vzpostavljanjem očesnega stiska, stiskom roke ... Izbrati je treba obleko, ki bo primerna delovnemu mestu, za katero se potegujemo. Če gre za javno pojavnost, se seveda pričakuje večja urejenost.

Tudi za delo v proizvodnji verjetno na razgovor ne moreš priti v trenirki?

Vsekakor. Potrebna pa je tudi zmernost – oblečemo se spodobno, obenem pa ne

pretiravamo pri modnih dodatkih ali ličenju.

Kaj pa sama drži telesa – verjetno tudi to delodajalcu marsikaj pove o kandidatu?

Tudi to je izjemno pomembno, in sicer že sam vstop v prostor, način hoje, obvladovanje prostora, prva komunikacija s člani razpisne komisije ... Pa tudi, kakšna je naša drža pri sedenju, naša gestikulacija in podobno. Izkušeni kadroviki zelo dobro prepoznajo razliko med verbalno in neverbalno komunikacijo, slednja nas izda, če želimo ali ne – gre za nezavedna dejanja: če

nismo prepričani o tem, kar želimo povedati, bo to izražala tudi naša govorica telesa. Še posebno se to izkaže na psiholoških testiranjih, če se kandidat prebije v drugi krog, tam ni mogoče ničesar skriti.

Glede na to, da gre pri razgovoru za precej stresno situacijo in je torej težko nastopati zelo samozavestno, kako se dijaki lahko vnaprej pripravijo na tako situacijo?

Positivna motivacija je gotovo del tega; da se zavedajo, da je razgovor tudi priložnost zanje in da jim lahko zelo spremeni življenje,

sploh v primeru pozitivnega izida. To pomeni vstop v novo delovno okolje, nove poslovne priložnosti ... In da ni nič narobe, tudi če niso uspešni, pač nadaljujejo iskanje. Zdrava trema je koristna, strah pa ohromi – z dobro pripravo na razgovor se lahko otresemo nepotrebne strahu. Lahko se že vnaprej pripravimo na morebitna vprašanja, saj imajo delodajalci pripravljen nabor standardiziranih vprašanj, ki jih lahko kandidat vedno pričakuje. Delodajalca ne zanimajo toliko naše strokovne kompetence – o teh se lahko prepriča na podlagi našega življenjepisa, motivacijskega pisma in prilog glede zaključnega šolanja –, zanimajo ga vse naše druge veščine. Vedno pa je pametno, da imajo tudi kandidati za zaposlitev pripravljenih nekaj vprašanj za delodajalca.

Česa pa ne vprašamo na prvem razgovoru?

Neki dvom se poraja, ali na prvem razgovoru lahko vprašamo o višini plačila. Če nam ga delodajalec sam ne razkrije, vsaj v nekaterih okvirih, pa je dopuščeno, da proti koncu zastavimo tudi to vprašanje, saj je to le najbolj pomembna informacija za kandidata. Seveda je to

mogoče izvesti na diplomatski način: v katerih okvirih se giba plačilo, ali obstajajo možnosti napredovanja, dodatnih bonitet in podobno. Nikakor pa to ne sme biti prvo vprašanje, to naj bo namenjeno informacijam o samem procesu dela, zadolžitvah, na koga se je mogoče obrniti na pomoč ...

Danes se delodajalci že večinoma zavedajo, česa se ne sprašuje, ampak kljub temu: katero vprašanje pa kandidat lahko zavrne, če se mu zdi neprimerno?

To so lahko osebna vprašanja, ki ne sodijo v sfero zaposlitvenega razgovora, recimo status poročen ali samski in število otrok. Žal nekateri to še vedno sprašujejo, se jih pa vedno več zaveda, da gre do dovoljene meje in tovrstnih vprašanj, sploh v javnem sektorju, ne zastavljajo. To se še dogaja bolj v manjših zasebnih podjetjih, kar je po eni strani razumljivo, saj je njihova organizacija dela drugače ustrojena, a po drugi strani odgovor na to vprašanje vedno lahko zavrnemo. Sama priporočam diplomatski odgovor – recimo v smislu, da to ni najpomembnejša informacija, da je bolj pomembno znanje in izkušnje ter pripravljenost za delo.

V RADOVLJICI TUDI PROGRAM FARMACEVTSKI TEHNIK

Srednja gostinska in turistična šola Radovljica je uveljavljena šola s tradicijo in velikim ugledom v izobraževanju na področju gostinstva in turizma. Pred nekaj leti so začeli izobraževati še na področju kozmetičnih storitev, v prihodnjem šolskem letu pa prvič uvajajo program farmacevtski tehnik.

V zadnjem času je šola, doslej znana predvsem kot odlična izobraževalna ustanova na področju gostinstva in turizma, dodala nov poudarek izobraževanju na področju storitvenih dejavnosti in varovanja zdravja.

Že nekaj let se izvaja program kozmetični tehnik, novost pa sta dva nova programa farmacevtski tehnik in pomočnik v biotehnikih in oskrbi.

V programu, katerega vzpostavitev podpirajo številne zdravstvene ustanove na Gorenjskem, dijaki pridobijo temeljno znanje o zdravilih, farmakologiji in farmacevtskih procesih. S praktičnimi izkušnjami v laboratoriju se dijaki učijo pripravljati zdravila, svetovati strankam in sodelovati s farmacevti.

Uspehi dijakov na tekmovanjih in njihova visoka zaposljivost so dokaz visoke kakovosti izobraževanja na Srednji gostinski in turistični šoli Radovljica. Ena od pomembnih prednosti šole je tudi možnost bivanja dijakov v dijaškem domu.

Srednja gostinska in turistična šola Radovljica mladim nudi visoko raven izobraževanja za poklice prihodnosti. Dijakom omogoča, da so ob zaključku izobraževanja pripravljeni na izzive sodobnega trga dela in nadaljevanje izobraževanja.

SREDNJA GOSTINSKA IN TURISTIČNA ŠOLA RADOVLJICA

NOVA PROGRAMA:
FARMACEVTSKI TEHNIK
POMOČNIK V BIOTEHNIKI IN OSKRBI

INFORMATIVNI DAN

16. 2. 2024 OB 9:00 IN 15:00

17. 2. 2024 OB 9:00

OSTALI PROGRAMI/POKLICI:

- KOZMETIČNI TEHNIK
- GASTRONOMSKO-TURISTIČNI TEHNIK
- GASTRONOMSKI TEHNIK
- GASTRONOM HOTELIR

VEČ INFORMACIJ:

www.sgtsr.si   Kranjska cesta 24, Radovljica   04 5370 600

Ne obljubljeni preveč

Pri iskanju zaposlitve je eden ključnih dejavnikov tudi dober in učinkovit življenjepis.

MATEJA RANT

V pisanju življenjepisa so se dijaki Srednje ekonomske, storitvene in gradbene šole Šolskega centra Kranj preskusili pod vodstvom učiteljice strokovnih predmetov Sergeje Oman, ki je med drugim poskusila odgovoriti na vprašanja: kaj in koliko napisati in na kakšen način. Po njenih besedah je v življenjepis najboljši ključno navesti osebne podatke, delovne izkušnje in izobrazbo ter druge kompetence, reference in konjičke. »Treba je biti pozoren tudi na pravilnost stavkov, napisano mora biti brez slovničnih napak. Obenem je treba paziti na resničnost podatkov in predvsem ne obljubljeni preveč.«

Najpomembnejše kompetence, ki jih iščejo delodajalci, so po besedah Sergeje Oman zagotovo

komunikativnost in širina znanja. »Delodajalci namreč želijo z enim zaposlenim pokriti čim širše strokovno področje.« Seveda štejejo tudi izkušnje, ki pa jih dijaki še nimajo, zato svetuje, naj namesto tega vključijo recimo študijske izmenjave, če so se jih udeležili. »Predvsem je pomembno, da vključijo čim bolj resnične podatke, saj jih delodajalec potem na razgovoru lahko tudi preizkusi. Če bodo obljubili, da znajo programirati, lahko to preverijo. Prav tako znanje tujih jezikov.« Svetuje, da je življenjepis dolg največ stran ali dve. »Dobrodošla je tabelarna oblika navajanja podatkov, saj pregledno nanižani pomembni podatki delodajalcu ne vzamejo veliko časa. Pri stotih prošnjah je namreč težko vse prebrati natančno.«

Program farmacevtski tehnik prvič na Gorenjskem

Srednja gostinska in turistična šola Radovljica s prihodnjim šolskim letom širi svoj program izobraževanj za storitvene dejavnosti. Po programu kozmetični tehnik, ki ga imajo na šoli že tretje leto, v prihodnjem šolskem letu kot edini na Gorenjskem uvajajo tudi program farmacevtski tehnik.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – V zadnjem času je šola, doslej znana predvsem na področju izobraževanja za poklice gostinstva in turizma, dodala nov poudarek izobraževanju na področju storitvenih dejavnosti in varovanja zdravja. Že nekaj let tako na šoli izvajajo program kozmetični tehnik, novost, ki jo uvajajo v prihajajočem šolskem letu, pa je program farmacevtski tehnik. Gre za program, ki ga na Gorenjskem in v zahodni Sloveniji kljub povpraševanju po poklicih s tega področja doslej še ni bilo.

Prav zato njegovo vzpostavitev podpirajo številne zdravstvene ustanove na Gorenjskem, pa tudi zgornjegorenjski župani, je povedal ravnatelj Damijan Ivan Mašič, ki poudarja, da so storitvene dejavnosti, za katere izobražujejo, zagotovo poklici prihodnosti. »Farmacevtski tehnik je poklic, po katerem je vse več povpraševanja. Po eni strani zato, ker se družba stara in je potreba po kadrih na področju zdravstva in nege vse večja. Po drugi strani pa v zadnjem obdobju

farmacevtske tehnike kot pomoč na področju zdravlil uvajajo na bolnišničnih oddelkih, prav tako jih že zaposlujejo v domovih starejših občanov.«

V programu farmacevtski tehnik bodo dijaki pridobili temeljno znanje o zdravih, farmakologiji in farmacevtskih procesih. S praktičnimi izkušnjami v laboratoriju se bodo učili pripravljati zdravila, svetovati strankam in sodelovati s farmacevtski, je pojasnila pomočnica ravnateljice Anita Arh. »V času štiri letnega šolanja pri strokovno-tehničnih moduli spoznajo anatomijo in fiziologijo človeškega telesa, mikrobiologijo in epidemiologijo, medicinske pripomočke in njihovo uporabo. Naučijo se analizirati in oblikovati zdravila ter svetovati uporabniku. Spoznajo tudi zdravilne rastline, prehranska dopolnila in kozmetične izdelke ter njihovo uporabo.« Praktični pouk bo potekal v opremljenem farmacevtskem laboratoriju, v tretjem in četrtem letniku pa bodo dijaki opravili še praktično usposabljanje pri delodajalcih v lekarnah

S praktičnim delom v laboratoriju se bodo bodoči farmacevtski tehniki naučili pripravljati zdravila, svetovati strankam in sodelovati s farmacevtski.

in galenskih laboratorijih. Ker programa doslej na Gorenjskem in Primorskem ni bilo, računajo tudi na dijake iz bolj oddaljenih krajev, je

povedala Anita Arh, zato je ena pomembnih prednosti šole tudi ta, da dijakom omogočajo bivanje v dijaškem domu.

Dodali še tehniško gimnazijo

Šolski center Škofja Loka je za prihodnje šolsko leto prvič razpisal tudi 28 mest za program tehniške gimnazije.

MATEJA RANT

V Šolskem centru Škofja Loka bodo v primeru zadostnega števila prijav po novem izvajali tudi program tehniške gimnazije. Program bodo v prihodnjem šolskem letu izvajali, če bodo do roka za prijave, torej do 2. aprila, prejeli vsaj dvajset prijav, so pojasnili v šoli. Pri njihovih prizadevanjih za pridobitev programa jih je po besedah direktorja Šolskega centra Škofja Loka Martina Pivka podprlo 39 delodajalcev, štiri zbornice, Občina Škofja Loka in Razvojnna agencija Sora. »Delodajalci so ob tem izkazali potrebo po 527 diplomantih s tega področja v prihodnjih petih letih.«

Predmetnik za program tehniške gimnazije se bo izvajal na Srednji šoli za strojništvo. Za dokončanje izobraževanja mora dijak poleg obveznih in izbirnih predmetov ter drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela opraviti tudi splošno maturo. »Bistveno je, da gre za splošni program, ki dijake pripravlja na študij na vseh univerzitetnih programih, trudili pa se bomo, da bo izobraževanje usmerjeno v tehniško in naravoslovno smer.« Prednost šolanja v tem

programu Pivk vidi v tem, da bodo lahko še nadgradili dobro sodelovanje s podjetji in lokalno skupnostjo ter mladim že v času gimnazijskega izobraževanja omogočili sodelovanje z gospodarstvom in opravljanje raziskovalnih nalog skozi prakso v podjetjih.

Med maturitetnimi predmeti so: slovenščina, matematika, angleščina, nemščina, fizika, informatika, sociologija, zgodovina, geografija, materiali in mehanika. Po končanem izobraževanju, so poudarili na šoli, lahko dijaki izbirajo med zaposlitvijo ali študijem na katerem koli univerzitetnem oziroma visokošolskem študijskem programu. »Splošna in specifična tehnična znanja omogočajo uspešen študij na vseh fakultetah, še posebej na tehničnih usmeritvah.« Skozi izobraževanje bodo pri dijaki spodbujali odgovornost, solidarnost, ustvarjalnost, trajnostni razvoj in podjetnost v sodelovanju z gospodarstvom in lokalno skupnostjo. Sodelovali bodo lahko v domačih in mednarodnih projektih ter izmenjavah, jezikovnih taborih in projektno-raziskovalnem delu v podjetjih, so še zapisali v predstavitvi programa.

www.hlw-stpeter.at

Že poznaš dvojezično šolo v Avstriji, ki pušča odprte možnosti za tvojo prihodnost?

SPLOŠNA MATURA

DRUŽBENA SOLIDARNOST

OSEBNOSTNA RAST

PRAKTIČNE IZKUŠNJE

PODPORA ŠPORTNI KARIERI

DIJAŠKI IN ŠTUDENTSKI DOM KRANJ

Kidričeva cesta 53, 4000 KRANJ, tel.: 04/20 10 430
e-pošta: info@dsd-kranj.si <http://www.dsd-kranj.si>

V DŠD Kranj nudimo dijakom kranjskih srednjih šol celovito oskrbo v času šolanja.

PREDNOSTI BIVANJA V DOMU:

- bližina srednjih šol,
- pomoč pri učenju in šolskem delu,
- urejena in kvalitetna prehrana,
- sodelovanje v domskih prostočasnih dejavnostih,
- spremljanje, podpora in strokovno delo vzgojiteljev,
- brezplačna povezava z internetom preko omrežja Eduroam,
- subvencija za prevoz domov ob koncu tedna,
- subvencija oskrbnine ob istočasnem bivanju dveh ali več otrok iz iste družine v dijaškem domu.

Bivanje v dijaškem domu je za mlade lahko pomemben korak na poti k odraslosti, samostojnosti in odgovornosti.

V študentskem delu doma so za bivanje študentov na razpolago 4-posteljni apartmaji.

Bodoči in obstoječi dijaki, dijakinje, študentje in študentke ter spoštovani starši, oglejte si naš dom ob informativnih dnevih 16. in 17. februarja 2024 in se prepričajte, kako je bivanje v domu dobra izbira. Prisrčno vabljeni v petek med 9. in 18. uro ter v soboto med 9. in 12. uro!

www.dsd-kranj.si

DOBRODOŠLI V DŠD KRANJ!

BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO

STRAHINJ 99, 4202 NAKLO, www.bc-naklo.si

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA NA BC NAKLO

Na Višji strokovni šoli BC Naklo lahko izbirate med štirimi študijskimi programi s področja upravljanja podeželja in krajine, naravovarstva, hortikulture ter živilstva in prehrane in si pridobite naziv inženir. Študij traja dve leti. Poleg strokovnih vsebin dajemo velik poudarek razvoju podjetniških, organizacijskih in komunikacijskih veščin ter pridobivanju praktičnih izkušenj na različnih deloviščih tako doma kot v tujini. Povezujemo se s številnimi podjetji in v učni proces vključujemo predavatelje, ki so uveljavljeni v strokovnih delovnih okoljih in imajo bogate izkušnje iz prakse. Smo prijazna šola z individualnim pristopom, ki študente tudi spodbuja in jih usmerja na področju osebnega in strokovnega razvoja.

Lan Višnovar, študent naravovarstva:

»Za študij v BC Naklo sem se odločil, ker mi način študija zelo ustreza in ker se veliko število ur izvaja zunaj, na terenu. Urnik mi omogoča prilagajanje hobijev in drugih obveznosti, hkrati pa mi opravljanje obvezne prakse omogoča kasnejšo zaposlitev pri delodajalcu.«

Tjaša Koder, študentka hortikulture:

»V Biotehniškem centru Naklo se izobražujem za inženirko hortikulture. Program sem izbrala, ker me zanimajo okrasne rastline in urejanje vrtov. Program priporočam zaradi pridobitve širokih znanj, ki mi bodo koristila na različnih delovnih mestih.«

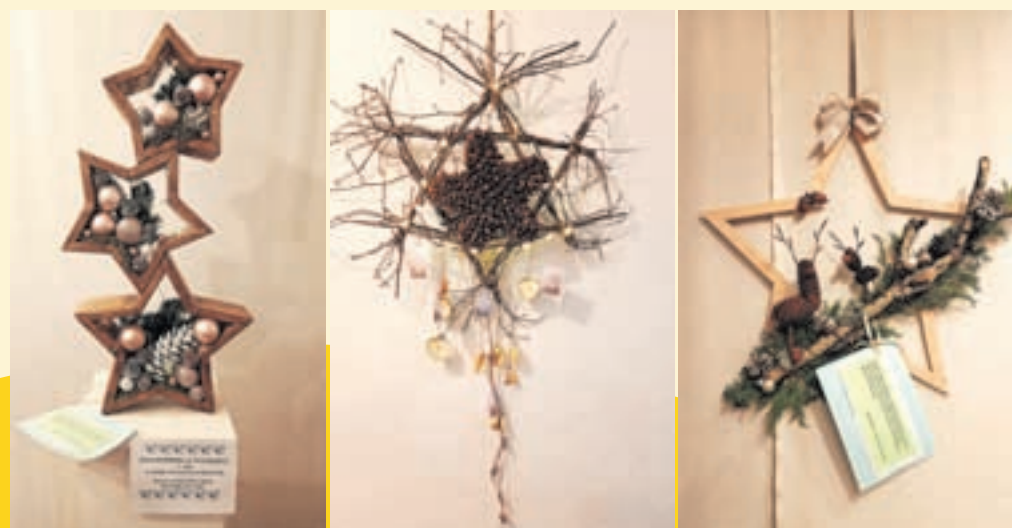

Na Višji strokovni šoli v okviru programov EIP in Erasmus+ razvijamo rešitve za razvoj podeželja. Vabljeni na naše dogodke.

IZDELKI NAŠIH DIJAKOV V GRAŠČINI DUPLJE

Naši dijaki pri pouku pridobivajo praktične izkušnje, svoje izdelke pa so na ogled postavili tudi decembra v Graščini Duplje. Naj vam zvezde razsvetlijo praznike je bil naslov natečaja, ki je dijake Biotehniškega centra Naklo minulega decembra povabil k ustvarjanju. Ko nastopi zimski solsticij, je noč najdaljša, dan pa najkrajši. Že starodavna ljudstva so ta čas povezovala s ponovnim rojstvom sonca in svetlobe, ki prinaša novo življenje. Začetek novega obdobja so praznovali s prižiganjem ognja in sveč. Svetlobo simbolizirajo tudi zvezde, ki smo jih zato izbrali za vodilno temo natečaja. Odzvalo se je skoraj štirideset dijakov, ki so iz vej, lesa, papirja, volne in drugih naravnih materialov oblikovali zvezde kot obeske za novoletno jelko, namizno krasitev ali visečo dekoracijo. Na naše vabilo sta se odzvali tudi srednji šoli iz Čakovca in Vinice, ki sta nam izdelke dijakov poslali kar po pošti. Vse izdelke smo predstavili v Graščini Duplje in dodali še najlepše pravljice, ki so jih napisali dijaki na temo Zvezdno nebo. Decembrsko razstavo smo začeli s prihodom kolednikov KTD Pod Krivo jelko in priložnostnim kulturnim programom ter zaključili s pokušino okusnega sladkega peciva, ki so ga pripravili dijaki našega centra. Ker ste to razstavo žal zamudili, vas že vabimo na spomladansko, letos že v mesecu marcu. Takrat se bodo s cvetličnimi aranžmaji in barvitimi nasadki predstavili dijaki programov cvetličar, vrtnar in hortikulturni tehnik.

Metka Celar, učiteljica strokovnih modulov hortikulture

PRIDI NA INFORMATIVNE DNEVE

PETEK, 16. 2. 2024

Ob 9.00 in 15.00: Srednja šola, gimnazija in Izobraževanje odraslih
Ob 17.00: Višja strokovna šola

SOBOTA, 17. 2. 2024

Ob 9.00: Srednja šola, gimnazija in Izobraževanje odraslih
Ob 11.00: Višja strokovna šola

Več informacij na spletni strani www.bc-naklo.si

GIMNAZIJA in SREDNJA ŠOLA:

- Gimnazijski program
- Hortikultura
- Naravovarstvo
- Kmetijstvo in kmetijska mehanizacija
- Živilstvo in prehrana

tadeja.fricovsky@bc-naklo.si

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA (REDNI in IZREDNI ŠTUDIJ):

- Hortikultura
- Naravovarstvo
- Upravljanje podeželja in krajine
- Živilstvo in prehrana

andreja.zupancic@bc-naklo.si

MIC: IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

V vse izobraževalne programe se lahko vpišete tudi odrasli. Izvajamo številne aktualne in praktično naravnane TEČAJE ter STROKOVNE SEMINARJE.

peter.ribic@bc-naklo.si

Spodbuda izobraževanju

Dijaki in študenti imajo možnost pridobiti različne vrste štipendij, od državnih do Zoisovih in kadrovskih, izobraževanje za poklice, za katere primanjkuje kadra, pa spodbujajo s štipendijami za deficitarne poklice.

MATEJA RANT

»S podeljevanjem štipendij spodbujamo izobraževanje in pridobivanje višje ravni izobrazbe, izboljšujemo zaposljivost mladih, pri terciarnem izobraževanju pa prispevamo tudi k skrajšanju obdobja do zaključka študija,« poudarjajo na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in dodajajo, da s štipendijami obenem zmanjšujejo neskladje med izobrazbo mladih in povpraševanjem po kadrih na trgu dela.

Državne štipendije so namenjene dijakom in študentom iz socialno šibkejših družin, da jim s tem olajšajo šolanje. Nadarjeni mladi lahko pridobijo Zoisovo štipendijo, v pomoč pri izobraževanju v tujini pa so lahko štipendije Ad futura. S kadrovske štipendijami dijakom in študentom pomagajo priti do ustreznega

poklica oziroma izobrazbe ter do njihove prve zaposlitve, saj jih delodajalci dodelijo na podlagi svojih potreb. Še posebno pozornost na ministrstvu posvečajo poklicem, kjer kadra primanjkuje. Zanje je mogoče pridobiti štipendije za deficitarne poklice. Seznam defi-

Še posebno pozornost na ministrstvu posvečajo poklicem, kjer kadra primanjkuje. Zanje je mogoče pridobiti štipendije za deficitarne poklice. Seznam deficitarnih poklicev vsako leto objavi Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije.

citarnih poklicev vsako leto objavi Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije. Gre za poklice, za katere je na trgu dela manj delavcev, kot jih potrebujejo delodajalci. Letošnji razpis je vreden 4,3 milijona evrov, vlogo pa bo mogoče oddati od 1. avgusta do vključno

30. septembra, so pojasnili na skladu. Tudi letos je cilj dodeliti štipendijo 1000 študentom, mesečna višina štipendije pa znaša 118,48 evra in se spreminja na podlagi usklajevanja na način in v roku, ki velja za transferje, v skladu z zakonom, ki ureja usklajevanje transferjev po-

sameznikom in gospodinjstvom. Štipendijo za deficitarne poklice bodo v šolskem letu 2024/2025 lahko pridobili dijaki, ki bodo prvič vpisani v 1. letnik enega izmed navedenih izobraževalnih programov: kamnosek, inštalater strojnih inštalacij, oblikovalec kovin orodjar, steklar, tehnik steklarstva,

Med deficitarne poklice sodijo tudi kamnoseki (fotografija je simbolična). / Foto: Gorazd Kavčič

avtokaroserist, pek, slaščičar, mesar, tapetnik, mizar, izdelovalec kovinskih konstrukcij, zidar, tesar, klepar-krovec, izvajalec suhomontažne gradnje, slikopleskar-črkoslikar, pečar-polagalec

keramičnih oblog, gozdar, dimnikar, gastronomske in hotelske storitve. Ob tem so na skladu še pojasnili, da prejemanje štipendije za deficitarne poklice ne vpliva na višino otroškega dodatka in

na višino plačila dohodnine. Dijak lahko istočasno prejema državno štipendijo ali Zoisovo štipendijo in štipendijo za deficitarne poklice, ne more pa hkrati prejemati kadrovske štipendije.

**NAJ BO
NASLEDNJE ŠOLSKO
LETO DOBRO LETO**

**GOODYEAR SLOVENIJA
NUDI KADROVSKE
ŠTIPENDIJE ZA DIJAKE IN
ŠTUDENTE SMERI:**

- Strojni tehnik
- Električar in elektrotehnik
- Tehnik mehatronike
- Inženir strojništva (VSŠ)
- Inženir mehatronike (VSŠ)
- Diplomirani inženir strojništva (VS, UN)
- Diplomirani inženir elektrotehnike (VS, UN)

GOODYEAR

Prijave zbiramo do 12. 8. 2024
po elektronski pošti na naslov:
zaposlitev@goodyear.com.

Poleg redne mesečne štipendije bo dijakom oz. študentom že med šolanjem omogočeno praktično delo z odličnim mentorji in spoznavanje bodočih sodelavcev. Prejemniki štipendije lahko v času šolskih počitnic opravljajo počitniško delo, po šolanju pa jih čakajo strokovno primerno delovno mesto in možnosti dodatnega strokovnega izobraževanja ob delu.

hit alpinea
HOTELS & APARTMENTS
KRANJSKA GORA

POSTANI NAŠ
štipendist

V NAŠEM PODJETJU RAZPISUJEMO
KADROVSKE ŠTIPENDIJE ZA POKLICE:

ELEKTRIKAR | GASTRONOM HOTELIR | GASTRONOMSKO-TURISTIČNI TEHNIK

200 €
MESEČNO

MESEČNO IZPLAČILO ŠTIPENDIJE V VIŠINI 200 EUR
DODATEK ZA USPEH +10% (PRAV DOBER), +20% (ODLIČEN)
MOŽNOST ZAPOSLOTITVE TER NADGRADNJE OSEBNEGA IN
KARIERNEGA RAZVOJA, POD STROKOVNIM VOĐSTVOM
NAŠIH MENTORJEV
MOŽNOST OPRAVLJANJA OBČASNEGA ŠTUDENTSKEGA DELA
MOŽNOST OPRAVLJANJA PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA
MOŽNOST PRENOČIŠČA (V PRIMERU
VEČJE ODDALJENOSTI BIVANJA)

i
PRIJAVE:
KADROVSKA@HIT-ALPINEA.SI
04 588 45 12

Karierni dan povezuje študente z delodajalci

Na Višji strokovni šoli za gostinstvo, velnes in turizem Bled so gostili že šesti Petzvezdični karierni dan, kjer so se študentje prvih in drugih letnikov srečali z delodajalci ter z njimi opravili strukturirane karierne razgovore. Letošnja osrednja tema je bila uporaba tehnologij umetne inteligence v gostinstvu in turizmu.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Na Višji strokovni šoli za gostinstvo, velnes in turizem (VSS) Bled v tem šolskem letu izobražuje približno 35 študentov v programu gostinstvo in turizem ter 50 študentov v programu velnes. Od pojava epidemije dalje zaznavajo po besedah direktorja Petra Mihelčiča manjši upad zanimanja za tovrstne

programe, kar zlasti v času, ko se v gostinstvu in turizmu soočajo s kroničnim pomanjkanjem strokovnega kadra, ni spodbudno. »Naš cilj je, da mlade znova navdušimo za programe, kjer je nabor poklicev zelo širok in raznolik. Prav tako naši diplomanti nimajo težav pri zaposlovanju, saj so kot visoko usposobljen kader zelo iskani v storitvenih dejavnostih,« je poudaril.

Na kariernem dnevu, kjer je bil častni gost predsednik Turistične zveze Slovenije Dominik Černjak, so se tudi tokrat predstavili delodajalci, za katere na VSS Bled menijo, da študentje lahko pri njih opravijo kakovostno praktično izobraževanje, ki je obvezen del študijskih programov. »Prepričani smo, da strateških ciljnih usmeritev v gostinsko-turističnem sektorju ne moremo doseči, če zastavljenih petzvezdičnih doživetij ne oblikuje in izvaja petzvezdično usposobljen kader, zato se pri nas trudimo izobraževati bodoče strokovnjake na najvišji ravni,« je pojasnila mentorica Darija Cvikl.

Študentje so letos svojo raziskovalno radovednost v okviru kariernega dneva usmerili v tematiko uporabnosti tehnologije umetne inteligence v gostinstvu in turizmu, saj kot je dejala Cviklova, želijo slediti

Ekipa študentov Petzvezdičnega kariernega dneva z mentorico Darijo Cvikl / Foto: Maša Likosar

Študentom se je letos predstavilo 23 delodajalcev.

/ Foto: Maša Likosar

trendom aktualnega časa in znanje nadgraditi s sodobnimi izzivi gostinsko-turističnega poslovanja. Študent Balsa Mičkovič je ob tem predstavil uporabo t. i. ChatBot svetovalca. Gre za prototip pametnega

klepetalnika, ki deluje na podlagi umetne inteligence. »Pristen stik z gosti je še vedno ključnega pomena, pri čemer nam ChatBot svetovalec omogoča, da se jim še bolj posvetimo, saj turističnega delavca

razbremenimo ponavljajočih se nalog, kot je denimo odgovarjanje na elektronska vprašanja gostov. Poleg tega je zelo učinkovit, saj avtomatizirano delo lahko opravi v nekaj sekundah,« je strnil Mičkovič.

Pridi na
**Gimnazijo
Škofja Loka**
v program gimnazija
ali klasična gimnazija

informativni dan

v petek, 16. februarja 2024, ob 11. in 17. uri
in v soboto, 17. februarja 2024, ob 9. uri

www.gimnazija-skofjaloka.si

GIMNAZIJA

ŠKOFJA LOKA

V šolskem letu 2024/2025 na Gimnaziji Škofja Loka vpisujemo v **program gimnazija**, kjer lahko izbirate med tremi različnimi smermi. Na naravoslovni smeri je poudarek na matematiki in naravoslovnih predmetih, na splošni smeri na družboslovnih predmetih, v oddelek za športnike pa vpisujemo učence s statusom vrhunskega ali perspektivnega športnika.

Za novince imamo na voljo 140 prostih mest v petih oddelkih.

V šolskem letu 2024/2025 kot **edina šola na Gorenjskem** vabimo tudi v **program klasična gimnazija**. To je program z latinščino in poudarkom na humanističnih vsebinah. Namenjen je vsem tistim dijakom, ki želijo v srednji šoli pridobiti zelo široko znanje. **V tem programu razpisujemo 28 prostih mest.**

Poleg angleščine se boste učili tudi enega od štirih tujih jezikov, in sicer **francoščino, nemščino, ruščino ali španščino.**

Sedanji in nekdanji dijaki pa so še posebno poudarili prednosti Gimnazije Škofja Loka, in sicer:

- med šolanjem dobijo odlične temelje matematike in naravoslovnih predmetov za vse naravoslovne in tehnične fakultete, zato se dijaki odločajo za študij najzahtevnejših programov, npr. medicine, farmacije, računalništva, fizike in matematike, elektrotehnike, biokemije, biotehnologije, strojništva, gradbeništva ...;
- vpisujejo se v programe z najstrožjimi omejitvami, kot so medicina, fizioterapija, psihologija, logopedija ...;

- z odličnimi rezultati na tekmovanjih uspešno kandidirajo na razpisih za štipendije za nadarjene in za študij v tujini; tako dobijo tudi možnost sodelovanja z uspešnimi slovenskimi podjetji;
- dijaki se usposobijo za pisanje seminarskih nalog in pridobijo veščine za raziskovalno delo;
- gimnazija skrbi za kulturni kapital dijakov, saj obiščejo najpomembnejša slovenska kulturna prizorišča (gledališča, opero, balet, Cankarjev dom); literarni ustvarjalci lahko objavijo svoje stvaritve, organiziramo druženja s pomembnimi slovenskimi kulturnimi ustvarjalci, dijaki lahko sodelujejo v pevskih zborih, orkestru, gledališki skupini, impro gledališču, bralnem klubu;
- naši kategorizirani in nekategorizirani športniki dosegajo odlične uspehe na športnih tekmovanjih in v ligah na vseh področjih šolskega športa;
- poskrbimo tudi za razvoj veščine sodelovalnosti, timskega dela, podjetnosti v programu MEPI, projektu Dijak dijaku, hekatonu, organizaciji različnih dogodkov;
- dijaki pridobijo aktivno znanje vsaj dveh tujih jezikov, opravijo lahko mednarodno priznane izpite, kot so nemška jezikovna diploma DSD, Delf pri francoščini, FCE pri angleščini;
- z izkušnjami, pridobljenimi na gimnaziji, se naši dijaki brez težav znajdejo v mednarodnem okolju (mobilnost Erasmus+, strokovne ekscurzije, narodne in mednarodne izmenjave ...).

Razvoj poklicev za podeželje

V Biotehniškem centru Naklo so v začetku februarja v sklopu projekta AgriNext, namen katerega je ustvariti učno okolje, ki se odziva na povpraševanje po veščinah na trgu dela na področju večnamenskega kmetijstva, pripravili razpravo na temo sodobnega razvoja poklicev za podeželje.

MATEJA RANT

Namen dogodka je bilo predstaviti odzivnost šolskega sistema na spremembe v večnamenskem kmetijstvu ter oblikovati priporočila za fleksibilen sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja na področju večnamenskega kmetijstva. Udeleženci so z medsebojnim učenjem in izmenjavo znanja iskali možnosti za sodoben razvoj poklicev za podeželje.

Direktor Biotehniškega centra Naklo (BCN) Marijan Pogačnik je v svojem nagovoru poudaril, da so že sedanji programi, ki jih izvajajo na šoli in so jih oblikovali skupaj s Centrom RS za poklicno izobraževanje in ostalimi partnerji v letih od 2004 do 2006, zastavljeni zelo sodobno. »Že takrat smo razmišljali o trajnostnem razvoju. Zdaj je pred nami nova prenova in bodo

zaključki razprave zagotovo dobrodošli pri oblikovanju vsebin prenovljenih programov.« Ob tem je poleg teoretičnega znanja poudaril tudi pomen praktičnega usposabljanja z delom, saj so delodajalcem poleg strokovnega znanja zelo pomembne tudi druge kompetence.

Jerneja Rozman iz BCN je nato predstavila projekt AgriNext, pri katerem si skupaj s partnerji iz Irske, Španije in Hrvaške prizadevajo za mednarodno izmenjavo kompetenc in izkušenj za doseganje odličnosti na podeželju z inovativnimi pedagoškimi pristopi, vseživljenjskim učenjem in stalnim strokovnim učenjem učiteljev oziroma mentorjev. V okviru projekta so po besedah Jerneje Rozman oblikovali tudi predlog modela za fleksibilen sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, ki posameznikom omogoča

V Biotehniškem centru Naklo so pripravili razpravo na temo sodobnega razvoja poklicev za podeželje. / Foto: Gorazd Kavčič

gibanje med izobraževanjem, usposabljanjem in zaposlitvijo. »To pomeni, da lahko učeči – dijaki, odrasli, učenci s posebnimi potrebami in drugi – svojo

izobraževalno pot prilagajajo svojim interesom in sposobnostim tako v času svojega srednješolskega izobraževanja kot tudi kasneje, ko že stopijo na poklicno pot.«

V nadaljevanju so udeleženci iskali rešitve za prilagoditev in modernizacijo izobraževalnih programov in metod poučevanja v okviru obstoječega modela

za fleksibilen sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja. Med ključnimi poudarki, ki so se izluščili skozi razpravo, so poudarili predvsem potrebo po individualizaciji in potrebo po sodelovanju z drugimi deležniki. »Potrebno je več komunikacije in dolgoročnega sodelovanja, v pedagoški proces je treba vključiti delodajalca ter dijakom oziroma študentom omogočiti izbiro prakse glede na njihovo zanimanje.« Predlagali so vzpostavitev mojstrskih kmetij. Poudarili so tudi pomen spodbujanja zavedanja o pomembnosti poklicev v prihodnosti, ob tem pa je treba ustvarjati tudi dobro učno okolje s poudarkom na individualizaciji in dobri tehnični opremljenosti šol. Poudarek pa naj bi namenili še razvoju odgovornosti, čustvene inteligence in kritičnega presojanja informacij.

ŠOLSKI CENTER
ŠKOFJA LOKA

www.scsl.si
V SREDIŠČU ZNANJA

Podlubnik 1b, 4220 Škofja Loka

Srednja šola za strojništvo
tehniška gimnazija **NOVO**

strojni tehnik • oblikovalec kovin-orodjar • strojni mehanik • inštalater strojnih inštalacij • strojni tehnik PTI • pomočnik v tehnoloških procesih • avtoserviser • avtokaroserist • avtoservisni tehnik PTI

Srednja šola za lesarstvo

lesarski tehnik • mizar • tapetnik • lesarski tehnik PTI • obdelovalec lesa

Višja strokovna šola

inženir strojništva • inženir lesarstva

Dijaški dom

INFORMATIVNI DAN
16. IN 17. FEBRUAR 2024

INFORMATIVNI DAN

petek, 16. 2. 2024
ob 9. in 15. uri,
sobota, 17. 2. 2024
ob 9. uri

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA

- mehatronika
  - elektrotehnika
  - računalništvo
- Programi: računalnikar, tehnik računalništva, električar, elektrotehnik, mehatronik operater, tehnik mehatronike.

STROKOVNA GIMNAZIJA

- tehniška gimnazija
- Področja: elektrotehnika, mehanika in računalništvo

SREDNJA EKONOMSKA, STORITVENA IN GRADBENA ŠOLA

- ekonomija
  - trgovina
  - frizerstvo
  - gradbeništvo
- Programi: ekonomski tehnik, administrator, trgovec, ekonomski tehnik – poklicni tečaj, frizer, frizerski tehnik, gradbeni tehnik, tesar, slikopleskar – črkoslikar, zidar, pečar – polagalec keramičnih oblog, pomočnik pri tehnologiji gradnje.

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

- mehatronika
- informatika
- elektroenergetika
- ekonomist
- varovanje
- organizator socialne mreže

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA predstavlja vrata v svet tehnološkega napredka. Vedno bolj namreč opažamo, kako se tehnika razvija na vsakem koraku. Koncepti, kot so e-naprave, internet stvari (IoT), umetna inteligenca (AI), robotika in kibernetika

varnost, so postali nepogrešljiv del našega vsakdana. Z uporabo avtomatizacije lahko hitro in učinkovito rešujemo izzive na raznovrstnih področjih, obenem pa tehnologija pomaga pri oblikovanju novih industrij in ustvarjanju zaposlitev, kar prispeva

h gospodarskemu razvoju, varovanju okolja in izboljšanju življenjskega standarda. Na naši šoli nudimo širok spekter tehničnih znanj s področij **ELEKTROTEHNIKE, MEHATRONIKE in RAČUNALNIŠTVA**. Vabljeni na informativne dneve, kjer bodo predstavljene zanimive zaključne naloge in navdihajoče zgodbe dijakov, ki so svoje šolanje nadaljevali na različnih tehniških fakultetah ali postali uspešni podjetniki.

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Kidričeva cesta 55, 4000 Kranj
tel: (04) 280 40 00, fax: 280 40 35

TEHNIŠKA GIMNAZIJA S TRADICIJO IN UGLEDOM

Strokovna tehniška gimnazija Šolskega centra Kranj ima več kot 20-letno tradicijo uspešnega izobraževanja dijakov – **bo-dočih inženirjev in inženirk** na strokovnih področjih **elektrotehnike, računalništva in strojništva**. Med našimi dijaki

so tudi dobitniki zlatih priznanj na državnih tekmovanjih s področij računalništva, matematike, fizike, geografije in drugih, pogosto pa se razveselimo tudi zlatih maturantov. Strokovna tehniška gimnazija ŠC Kranj je sicer znana po

svojih drugačnih, inovativnih oblikah dela z dijaki, za katere je že dvakrat prejela nagrado inženirska iskra za inovativne dosežke na področju šolstva. Dijaki lahko razvijajo svoje **talente in inovativnost**, pa tudi **podjetnost** in veščine vodenja, timskega dela, sodelovanja, nastopanja in predstavljanja svojih idej ter izdelkov.

STROKOVNA GIMNAZIJA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Kidričeva cesta 55, 4000 Kranj
tel: (04) 280 40 00, fax: 280 40 35

SKRIB ZA KARIERNI RAZVOJ DIJAKOV SESGŠ

Na Srednji ekonomski, storitveni in gradbeni šoli v času izobraževanja dijakom in dijakinjam nudimo **celotno podporo in pomoč pri načrtovanju njihove kariere in poklicne poti**. V tem šolskem letu so dijaki že obiskali številne organizacije in zavode, kjer so

dobili neposreden vpogled v njihovo delovanje, vpeti so tudi v **različne projekte**, kjer krepijo vrednote, kot so **prijateljstvo, medsebojna pomoč, sprejetost in drugačnosti ter razvijanje strpnosti in solidarnosti**. Poleg mednarodnih izkušenj, ki jih dijaki pridobijo z vključitvi

jo v projekt Erasmus+, pa se je za odlično izkušnjo izkazal tudi dogodek **Karierni dan SESGŠ**, ki je z vsebinsko pripravljenimi **izkustvenimi delavnicami, okroglo mizo** z delodajalci in **zaposlitveno kavarno** prispeval h kariernemu razvoju dijakov zaključnih letnikov.

SREDNJA EKONOMSKA, STORITVENA IN GRADBENA ŠOLA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Cesta Staneta Žagarja 33, 4000 Kranj
tel: 059 093 900
e-pošta: info.sesgs@sckr.si

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Na Višji strokovni šoli izvajamo programe, ki nadgrajujejo usmeritve srednjih šol ŠC Kranj. Poleg tega samo v obliki izrednega študija izvajamo tudi dva programa, ki nista neposredno nadaljevanje teh srednješolskih

programov, vendar je vpis vanju prav tako mogoč. Gre za programa Organizator socialne mreže in Varovanje. Poklic organizator socialne mreže ponuja vsestranske možnosti zaposlitve in samozaposlitve na

področjih, ki nudijo pomoč ranljivejšim skupinam, otrokom, mladostnikom in starejšim, ter temelji na praktično usmerjenem študiju. V vsakem letniku je treba opraviti praktično izobraževanje v izbranem podjetju ali ustanovi v obsegu 400 ur; če je posameznik že zaposlen v ustrezni ustanovi, se mu praktično izobraževanje prizna. Predavanja potekajo tudi na daljavo.

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Kidričeva cesta 55, 4000 Kranj
tel: (04) 280 40 00, fax: 280 40 35

Stik s šolami in delodajalci

MATEJA RANT

Na 15. vseslovenskem sejmu izobraževanja in poklicev Informativa so lahko bodoči dijaki in študenti dobili informacije o več kot 250 izobraževalnih programih, predstavili pa so jim tudi priložnosti za izobraževanje in delo v tujini, obenem

pa je možnost zaposlitve in druge priložnosti ponudilo več kot 30 podjetij in organizacij.

Vseslovenski izobraževalni sejem je obiskal tudi minister za vzgojo in izobraževanje Darjo Felda, ki je poudaril pomen učiteljskega poklica. »Privlačnost vsakega poklica, tudi učiteljskega,

je povezana z njegovo podobo v javnosti. Primerjava med merjenjem zaupanja slovenske javnosti v poklice, ki je bila opravljena lani spomladi in ponovno lansko jesen, kaže, da se je stopnja zaupanja pri jesenskem merjenju zvišala s 36 odstotkov na 41 odstotkov,« je ugotavljal Felda in poudaril, da to učiteljski poklic uvršča v prvo tretjino najbolj zaupanja vrednih poklicev v Sloveniji. V Sloveniji učiteljev primanjkuje tako v osnovnih kot srednjih šolah, zato je ministrstvo sprejelo številne ukrepe, med katerimi so tudi štipendiranje študija v pedagoških študijskih programih, izvajanje pripravništva za učitelje začetnike, organiziranje in spodbujanje nadaljnega izobraževanja ter stalen profesionalni razvoj učiteljev. Kot so pojasnili na ministrstvu, obenem skrbijo za dodeljevanje finančne pomoči pri študijskih programih za izpopolnjevanje, ki zagotavljajo alternativo pot do učiteljskega poklica ali širitev poklicne kvalifikacije že obstoječih kadrov v šolstvu.

Na letošnji Informativi se je predstavilo več kot 250 srednješolskih, višje strokovnih, višješolskih, dodiplomskih in podiplomskih študijskih programov. / Foto: Jana Triller

INFORMATIVNA DNEVA

petek, 16. 2., in sobota, 17. 2. 2024

ZDRAVSTVENA NEGA

PROGRAMI STROJNIŠTVA IN MEHATRONIKE

PREDŠOLSKA VZGOJA

ZAKAJ JE SREDNJA ŠOLA JESENICE DOBRA IZBIRA?

- 1 Šola z bogato tradicijo.
- 2 Manjša šola s pristnimi medosebnimi odnosi.
- 3 Ponujamo široko strokovno znanje, ki sledi razvoju.
- 4 Spodbujamo pouk na drugačen način v obliki projektnih dni in medpredmetnega povezovanja.
- 5 Diamantni in zlati maturanti.
- 6 Športnikom prijazna šola.
- 7 Dijaki prakso lahko opravljajo v tujini v okviru projekta Erasmus+.
- 8 Tesno sodelovanje s podjetji, z vrtci in zdravstvenimi zavodi.
- 9 V predmetnik zdravstvene nege smo vključili vsebine s področja kozmetike in fizioterapije.

Vabljeni na informativni dan, kjer vas bomo seznanili tudi z načrtovano obnovo šole in poukom v naslednjem šolskem letu.

Waldorfska šola Ljubljana
OE Gorenjska

WALDORFSKA ŠOLA IN VRTEC NA GORENJSKEM VABI K VPISU ZA ŠOLSKO LETO 2024/25

Waldorfska šola Gorenjska že dvanajsto leto izobražuje in vzgaja učence v duhu waldorfske pedagogike:

- učno snov predstavimo in utrdimo z gibanjem in ustvarjanjem,
- učitelj opazuje in spremlja otroka ter podpira njegov razvoj,
- poučujemo flavto, angleščino in nemščino že od prvega razreda,
- poučujemo ročne spretnosti, ki krepijo mišljenje, voljo in estetiko,
- poudarjamo kakovost znanja in ne količine,
- spodbujamo gibanje in učenje v naravi,
- se povezujemo z drugimi ustanovami, tudi mednarodnimi.

Poglabljeno znanje, ustvarjalnost, predanost, vztrajnost, empatija in odgovornost do sebe, sočloveka in narave.

Na Gorenjskem delujejo tudi trije waldorfski vrtci: v Kranju, Radovljici in na Jesenicah.

Devetošolci, vabljeni 16. in 17. 2. na informativni dan za vpis na Waldorfsko gimnazijo v Ljubljani.

Več informacij na www.wsl.si.

Waldorfska šola Ljubljana, enota Gorenjska, Glavna cesta 13, 4202 Naklo. Informacije: 041 415 726; gorenjska@waldorf.si; www.waldorf-gorenjska.si

Univerza v Mariboru
Fakulteta za organizacijske vede

Izberi znanje, izberi prihodnost!

ŠTUDIRAJ V KRANJU!

www.fov.um.si

Fakulteta za organizacijske vede UM ponuja pester izbor študijskih programov:

- Inženiring poslovnih sistemov
- Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov
- Organizacija in management informacijskih sistemov
- Management v športu
- Krizni management
- Management v zdravstvu in socialnem varstvu

Zakaj se vpisati na FOV UM? Prednosti študija pri nas so:

- visoka kakovost izobrazbe/atraktivni študijski programi,
- odlični pogoji za študij,
- blokovni način študija,
- študijske izmenjave v tujini – Erasmus+,
- študij v Kranju,
- visoka stopnja zaposljivosti in karierni razvoj,
- pester nabor obštudijskih dejavnosti,
- tutorstvo,
- praktično znanje in izkušnje.

Fakulteta za organizacijske vede UM bo tudi letos organizirala
INFORMATIVNA DNEVA ZA BODOČE ŠTUDENTE,
in sicer 16. 2. ob 10. in 15. uri ter 17. 2. ob 10. uri v predavalnici 111.

Letos boj proti sovražnemu govoru

MATEJA RANT

Letošnji mednarodni dan izobraževanja, ki smo ga zaznamovali 24. januarja, je Unesco posvetil boju proti sovražnemu govoru. Pri tem so poudarili vlogo izobraževanja in učiteljev, saj menijo, da prav učitelji lahko pomembno prispevajo k

ozaveščanju in vzgajanju k strpnejši komunikaciji.

Statistični urad Republike Slovenije je ob tej priložnosti pripravil nekaj statističnih podatkov o izobraževanju v Sloveniji: v šolskem letu 2022/2023 je bilo v srednješolsko izobraževanje vključenih 90 odstotkov mladih, največ dijakov je bilo vpisanih

v srednje tehniško in drugo strokovno izobraževanje (47,1 odstotka), najmanj pa v nižje poklicno izobraževanje (1,5 odstotka). »Dijakinje so prevladovali na vseh posameznih področjih izobraževanja, razen pri informacijski in komunikacijski tehnologiji ter tehniki, proizvodnih tehnologijah in gradbeništvu.«

V višješolsko in visokošolsko izobraževanje je bilo v prejšnjem študijskem letu vključenih 48,2 odstotka mladih (19–24 let). V letu 2022 je terciarno izobraževanje uspešno zaključilo 16.111 diplomantov, od tega 59 odstotka žensk. Povprečna starost ob zaključku visokošolskega izobraževanja je bila 27 let.

Ključni datumi

Kandidati morajo prijavnico za vpis v programe nižjega, srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter gimnazije oddati najkasneje do 2. aprila.

MATEJA RANT

Kandidati, ki se bodo prijavi v izobraževalni program, za katerega je treba predhodno opraviti preizkus nadarjenosti – to so izobraževalni programi tehnik oblikovanja, fotografski tehnik, tehnik zobne protetike ter likovna, glasbena in plesna smer na umetniški gimnaziji –, se morajo za opravljanje preizkusa nadarjenosti prijaviti do 4. marca. Ustrezno dokumen-

Vpis v programe poklicno-tehniškega izobraževanja

Dijaki, ki zaključujejo triletne programe srednjega poklicnega izobraževanja, se lahko do 13. maja prijavijo za vpis v programe poklicno-tehniškega izobraževanja. Kandidati, ki se bodo prijavili za vpis v roku in bodo glede na informacije o številu prijav na posamezni šoli ali zaradi česa drugega želeli svojo odločitev spremeniti, lahko svojo prijavo do 3. junija pre-

Vpis v programe nižjega, srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter gimnazije poteka do 2. aprila. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

GIMNAZIJA JESENICE

splošni oddelek, športni oddelek in maturitetni tečaj

Super šola blizu doma!

hitra povezava z vlakom in avtobusom

izkušeni profesorji in profesorice

odličen uspeh na maturi

INFORMATIVNI DAN

petek, 16. 2., ob 9.00 in 15.00

sobota, 17. 2., ob 9.00

Trg Toneta Čufarja 1
4270 Jesenice

GIMNAZIJA
JESENICE
z znanjem do zvezd

Tel.: 04 5809 450
www.gimjes.si

tacijo za ugotavljanje izpolnjevanja vpisnih pogojev morajo do 4. marca oddati tudi kandidati, ki se bodo prijavljali v športne oddelke gimnazijskih programov.

Na spletni strani <https://www.gov.si/teme/vpis-v-srednjo-solo/> bo ministrstvo 8. aprila objavilo stanje prijavljenih kandidatov glede na regijo, šolo in program. Kandidati imajo potem čas do 23. aprila, da svojo prijavnico prenesejo na drugo šolo ali v drug izobraževalni program. Seznan šol, ki bodo vpis za šolsko leto 2024/2025 omejile, bodo objavili 24. maja. Kandidati se bodo dejansko vpisovali v srednjo šolo po zaključku 9. razreda. Prvi krog izbirnega postopka bo potekal med 17. in 21. junijem. Kandidati, ki ne bodo sprejeti v prvem krogu izbirnega postopka, bodo prijavnico za drugi krog oddali do 26. junija. O rezultatih prvega in drugega kroga izbirnega postopka bodo učenci obveščeni na srednjih šolah, na katerih so sodelovali v izbirnem postopku. Učenci, ki tudi v drugem krogu ne bodo izbrani na nobeni od šol, in učenci, ki se še nikamor niso prijavili, se bodo lahko vpisali na tiste srednje šole, ki bodo imele še prosta mesta. Prosta vpisna mesta bodo objavljena na spletnih straneh ministrstva 4. julija.

nesejo na drugo srednjo šolo oziroma v drug program. Po tem roku prijav ne bo mogoče prenašati, dokler postopek za izbiro kandidatov na šolah, kjer bo vpis omejen, ne bo končan. Če bo na šoli število prijavljenih kandidatov za posamezni program tudi po 3. juniju bistveno večje od predvidenega števila vpisnih mest, bo šola s soglasjem ministra, pristojnega za izobraževanje, sprejela sklep o omejitvi vpisa ali spremembi obsega vpisa. O tem bodo kandidate šole obvestile najpozneje do 20. junija, vpis pa bo potekal do 3. julija.

Vpis v programe poklicnega tečaja in maturitetni tečaj

Rok za prijave v poklicne tečaje ali maturitetni tečaj je 5. september. Če bo po koncu roka za prijave število prijavljenih kandidatov v posamezni program premajhno, bo šola takoj obvestila kandidate, da programa v šolskem letu 2024/2025 ne bo izvajala. Če pa bo na šoli število prijavljenih kandidatov za posamezni program večje od predvidenega števila vpisnih mest, bo šola s soglasjem ministra, pristojnega za izobraževanje, sprejela sklep o omejitvi vpisa ali spremembi obsega vpisa. O tem bodo kandidate šole obvestile najpozneje do 24. septembra, vpis pa bo potekal do 27. septembra.

Izobraževalna pričakovanja

Na dogodku Gradim si poklicno pot nas je zanimalo, kam je in kam še bo izobraževalna pot vodila mlade. Odločitev vsekakor ni preprosta.

David Peternej, Davča: »Za srednjo šolo bi si rad izbral takšno, ki mi bo predstavljala izziv. Da vidim, kaj zmorem. Področje, ki me najbolj zanima, je strojništvo, saj imam že nekaj izkušenj, rad pa bi se naučil še novih stvari in pridobil nove izkušnje.« / Foto: Gorazd Kavčič

Tine Gabrijel, Kranj: »Ko sem se odločal za srednjo šolo, me je zlasti zanimal program. Od nekdaj so mi najbolj zanimivi jeziki in kmalu se mi že približuje izbira študija, zato se tudi zdaj nagibam v to smer – izbral bom ruščino in morda francoščino.« / Foto: Gorazd Kavčič

Zala Pfajfar, Železniki: »Zanimam se za vpis na gimnazijo. Zanimajo me škofjeloška in kranjska ter tudi gimnazija na BC Naklo. Pri izbiri mi je pomembno, da je šola dokaj blizu oziroma so povezave dobre, kaj ponuja in da so ljudje tam zadovoljni.« / Foto: Gorazd Kavčič

Živa Rakovec, Dolenja vas: »Odločitev za srednjo šolo je bila težka, nisem točno vedela, kam naj se vpišem. Vpisala sem se na BC Naklo in trenutno obiskujem tretji letnik. Zelo sem zadovoljna in načrtujem tudi študij na področju agrikulture.« / Foto: Gorazd Kavčič

Skupaj gradili karierne poti

Na Osnovni šoli Železniki je pred kratkim potekal dogodek Gradim si poklicno pot. Obiskovalci so se lahko seznanili z izbirnimi predmeti šole, podjetji v regiji ter različnimi srednjimi šolami.

NIKA TOPORIŠ

»Prednost tega dogodka je, da otroci še pred informativnimi dnevi pridobijo neke informacije. Na informativnih dnevih si lahko ogledajo tri možnosti, s tem dogodkom pa lahko te možnosti zožijo. Informacija pride na neki način k njim domov in lahko si gradijo poklicno pot,« je povedala ravnateljica šole Monika Čemažar in dodala, da si želijo, da bi osnovnošolci pridobili neko predstavo o tem, kje si želijo nadaljevati šolanje, in da bi bili njihovi cilji malo bližje.

Na prireditvi se je bilo mogoče seznaniti s celotno vertikalo – od osnovne šole do poklica. Dogodek je zajemal predstavitve izbirnih predmetov, srednjih šol in podjetij. Predstavniki podjetij Lotrič Meroslovje, Mebor, Domel, Niko, Alples in LTH Castings so učencem in staršem ponudili informacije o možnostih zaposlitve in

štipendiranja ter predstavili paleto možnosti, ki jih imajo mladi. »Radi bi predstavili širino vseh poklicev in delovanja, ki jo ponujamo. Želimo si kadrov, ki se želijo učiti in so pripravljeni na nova znanja,« je dejala Špela Demšar iz podjetja Lotrič Meroslovje.

Tudi pri predstavitev srednjih šol ni bilo nič manj zanimivo. Bodoče dijake so privabljal Srednje šole za strojništvo in Srednje šole za lesarstvo iz Škofje Loke, Gimnazije Škofja Loka, Srednje tehniške šole za elektrotehniko, računalništvo in mehatroniko v Kranju in Strokovne gimnazije v Kranju, Srednje šole in gimnazije Biotehniškega centra Naklo ter Splošne bolnišnice Jesenice v sodelovanju s Srednjo šolo Jesenice. Ravnateljica kranjske strokovne gimnazije Lidija Goljat Prelogar je poudarila, da so tokratno predstavitev želeli narediti bolj aktivno

Predstavitve srednjih šol bodo zagotovo koristile pri odločitvi o nadaljnjih izobraževalnih poteh. / Foto: Gorazd Kavčič

– pripravili so namreč delavnice, na katerih so se lahko preizkusili obiskovalci. »Iščemo radovedne in zagnane bodoče dijake, so pa tovrstni dogodki zagotovo velika prednost, kar se tiče pridobivanja informacij,« je poudarila. Predstavitve je privabila številne starše in učence. Saša Česen iz Železnikov je denimo dejala, da njeni

otroci sicer še niso na pragu odločitve za srednjo šolo, vendar se spleta priti in pogledati možnosti že prej. »Taki dogodki so absolutno dobrodošli,« je dejala. Andrej Prelec iz Železnikov, ki je na ogled pripeljal sina, pa je poudaril, da včasih tega ni bilo, zato je pomembno, da mladi izkoristijo, kar jim je ponujeno.

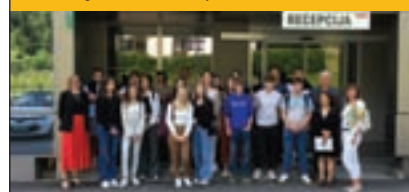
Podjetje Lotrič Meroslovje je za obiskovalce pripravilo zanimive poskuse. / Foto: Gorazd Kavčič

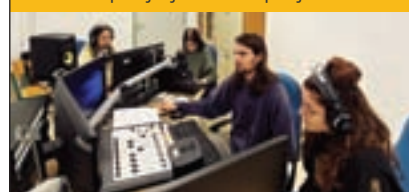
Pri »lesarjih« si je bilo mogoče ogledati lične izdelke dijakov in tudi ustvariti svoje. / Foto: Gorazd Kavčič

Dvojna kariera športnikov

Obisk podjetja v okviru projekta CSR

Šolska radijska skupina

Delavnica risanja stripov

EKONOMSKA GIMNAZIJA IN SREDNJA ŠOLA RADOVLJICA

EKONOMSKA GIMNAZIJA   EKONOMSKI TEHNIK   MEDIJSKI TEHNIK

Informativna dneva

Petek, 16. 2. 2024, ob 9.00 in 15.00
Sobota, 17. 2. 2024, ob 9.00

www.egss.si

EGSS RADOVLJICA

S kolesarjenjem do polne baterije

Dijaki drugega letnika programa ekonomski tehnik na Srednji ekonomski, storitveni in gradbeni šoli Šolskega centra Kranj so si zamislili inovativen način polnjenja baterije na mobilnem telefonu – s pomočjo kolesa in lastne energije.

MATEJA RANT

Ideja za polnjenje baterije mobilnega telefona s pomočjo kolesarjenja se je porodila dijakom programa ekonomski tehnik pri modulu Od ideje do izdelka, pri katerem skupina dijakov pod vodstvom profesorice Jane Jemec vsako leto izpelje projekt od idejne zasnove pa do končnega izdelka. Projekt po besedah Jane Jemec vedno poskušajo povežati z ekologijo in trajnostno naravnostjo.

Letošnja ideja se je dijakom 2. A porodila povsem spontano, ko je eden od dijakov na klopi pred zaklenjeno

učilnico ugotovil, da se mu je izpraznila baterija na mobilnem telefonu. »Takrat sem jih spodbudila k razmišljanju, kako bi napolnili baterijo, kadar nimajo dostopa do električnega omrežja.

S kolesarjenjem naredijo nekaj dobrega za svoje telo, obenem pa napolnijo baterijo in ob tem še prihranijo, saj se pri takem polnjenju izognejo stroškom za električno energijo.

ja. In tako so prišli na idejo, da bi baterijo polnili s pogonjanjem kolesa,« je razložila Jana Jemec. Kolo in trener jim je za njihov projekt podarila kolesarska trgovina iz Šenčurja, podjetje

iz Ljubljane, ki je pred časom poskrbelo za energetsko obnovo njihove šolske stavbe, pa jim je namenilo sredstva za nakup dinam in napajalnika. S pomočjo tako prirejenega kolesa, ki

so ga postavili v šolski avli, zdaj lahko polnijo različne modele telefonov. »Polnjenje se začne že pri šestih kilometrih na uro, pri osmih kilometrih na uro pa je polnilna moč enaka polnjenju

Polnjenje baterije mobilnega telefona s pomočjo kolesarjenja / Foto: Mateja Rant

iz električnega omrežja.« Tako polnjenje baterij na mobilnih telefonih ima po besedah Jane Jemec več prednosti: s kolesarjenjem naredijo nekaj dobrega za svoje telo, obenem pa napolnijo baterijo in ob tem še prihranijo, saj se pri takem polnjenju izognejo stroškom za električno energijo. Za zdaj imajo dijaki na

voljo tri polnilne enote in torej lahko polnijo tri telefone naenkrat. »Opažam, da dijaki zdaj med odmorom pogosto sedejo na kolo,« je zadovoljna Jana Jemec.

Svoj projekt pa bi dijaki radi razvijali še naprej. »Razmišljajo, kako bi omogočili tovrstno polnjenje tudi na drugih javnih mestih, recimo v knjižnicah, na

letališčih in podobno. Zato razvijajo idejo o mizi, pod katero bi bili pedali, s pogonjanjem katerih bi prav tako lahko polnili baterije.« Pri tem se bodo povežali z dijaki strojne smeri na Šolskem centru Kranj. Svoj projekt pa nameravajo prijaviti tudi na tekmovanje za najboljšo podjetniško idejo mladih Popri.

GEPŠ

Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran

GEPŠ PIRAN, www.geps.si, tel.: 05 6713 244

Te zanima delo na ladji trgovske mornarice ali na jahti?

Potem je zate program

PLOVBNI TEHNIK

Te zanima delo v špediciji, trgovini, v prometu?
Želiš delati kot pomorski agent?

Potem postani

LOGISTIČNI TEHNIK

Dobiš pa tudi štipendijo.
Bivaš v prenovljenem dijaškem domu!

Drugi programi: TEHNIK/CA RAČUNALNIŠTVA,
ELEKTROTEHNIK, GIMNAZIJA.

Vabljeni na predstavitev naših programov na informativnem dnevu 16. in 17. 2. na www.geps.si.

Nasmeškotki za dijake v stiski

MATEJA RANT

Pri Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste - Polje so se konec januarja razveselili skoraj 19 tisoč evrov, ki jih je podjetje Hofer v preteklih dveh mesecih zbralo

v okviru dobrodelnega projekta Nasmeškotek. Hoferjevi kupci so namreč z nakupom dobrodelnih piškotkov, ki so jih poimenovali nasmeškotki, prispevali evro v dijaški sklad programa Botrstvo v Sloveniji. Z zbranim

zneskom bodo dijakom iz socialno šibkih družin pomagali pokriti kar 124 mesečnih oskrbnin v dijaških domovih. S tem jim omogočajo, da se pri šolanju lažje osredotočijo na najpomembnejše – svojo izobrazbo.

Plačilo letne naročnine se zares spleča!

Pri plačilu letne naročnine prihranite 25 odstotkov, to pomeni, da časopis kar tri mesece prejmete brezplačno! Izognete se še mesečnemu plačilu položnic (in provizije) in prejmete darilo s praktičnimi izdelki.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2024 s popustom znaša 208,57 evra, prihranek pa kar 69,53 evra!

Spremembo načina plačevanja nam čim prej sporočite na tel. št. 04/201 42 41 ali 04/201 42 00 vsak delavnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Pridružite se naši pozitivno naravnani družini naročnikov, veseli vas bomo!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

ENKRAT PLAČATE, STOPETKRAT PREJMETE!

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Stvari, ki so vam kodrale možgančke že nekaj časa, se vam bodo v tem obdobju nenadoma razjasnile. Najverjetneje se bo to zgodilo v sanjah, zato si le pripravite svinčnik in papir, da takoj zapišete sanje, ki vam bodo v pomoč.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Deležni boste dobrih novic glede zadeve, ki ste jo zastavili oziroma začeli v prvi tretjini januarja. Ta čas bo tudi poln dobrih energij, zato si vzemite trenutek ali dva, sedite in razmislite, koliko lepih stvari vas čaka v letošnjem letu.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Deležni boste podpore, od koder jo najmanj pričakujete. Lahko gre za finančno ali čustveno podporo, lahko pa bo tudi samo dobro opravljen razgovor z nekom v vaši okolici. Počutili se boste, kot da ste stopili iz megle na jasno sonce.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Planeti bodo na področju odnosov delovali v vašo korist. Bodisi v partnerski zvezi ali pa v prijateljstvu ali v poslovnih odnosih boste komunicirali kot že dolgo ne in temu primerno tudi z lahkoto dosegali želene stvari oziroma cilje.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Nekomu boste morali reči ne oziroma mu nekaj odreči. Lahko govorimo o otrocih, partnerju ali poslovnem odnosu. Ponujali vam bodo sicer mamljivo zadevo, toda vi boste z izostrenim čutom ugotovili, da nekaj ni v redu.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Okoli vogala bo priletela velika doza poguma in vas tako zadel, da se boste lotili stvari, ki ste jih v partnerskem ali prijateljskem odnosu že nekaj časa odlašali. Postavite meje in jih utrdite, kajti vedno ne boste tako močne volje.

Tehnica (24. 9.–23. 10.)

Lahko se boste lotili celotne prenove doma, investicije za nakup novega doma ali pa se boste samo odločili, da je zdaj skrajni čas, da pobelitate kuhinjo. Finančno se počutite močne in zdaj je pravi čas za spremembe.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Neposredni boste, škorpionji. Zelo odkrito boste govorili in ne boste pustili prostora za domišljijo oziroma ne boste dovolili, da nekdo vaše besede razlaga kakor koli drugače, kot ste jih vi izgovorili. Čestitali si boste.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Glavobol, ki so ga povzročale finance, bo končno mimo. Nepričakovane rešitve nekih težav, ki bodo kmalu prinesle tudi olajšanje na finančnem področju, so pred vrati. Zaključili ali začeli boste tudi neki projekt, ki bo obetal nove prihodke.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Občutili boste hvaležnost za vso podporo, ki ste jo prejeli in jo še prejimate – bodisi od ljudi ali pa od vesolja. Ker ste na glas povedali svoje želje in potrebe, se bo pomoč pojavila z različnih strani in vam omogočila uresničitev ciljev.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Začelo se bo spomladansko čiščenje, pa ne toliko fizično, zunaj vas, temveč notranje pospravljanje, kjer boste z lahkoto opustili slabe navade, kot je napačno prehranjevanje in podobno. Lotite se tega, saj bo šlo s pomočjo planetov tokrat lažje.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Prihodnost bo na dnevnem redu pogovorov z boljšo polovico, prav tako pa bodo dobro potekala pogajanja, sklepanja pogodb, spoznavanja novih poslovnih partnerjev in sklepanja novih zavezništov na več različnih področjih.

TA JE DOBRA

Neverjeten pes

»Imamo neverjetnega psa. Vsako jutro nam k zajtrku prinese časopis.«
 »Saj to znajo tudi drugi psi.«
 »Ja, seveda znajo, ampak mi nimamo naročenega nobenega časopisa.«

Drugi so boljši

Peter je z avtom že trikrat peljal okoli bloka, toda parkirnega prostora ni našel.
 »To je pa čisto tebi podobno!« se jezi njegova žena. »Vsi so našli parkirni prostor, ti ga pa ne najdeš!«

Dve postrvi

»Natakar,« zakliče gost, »prosim, prinesite mi postrv!«
 »Tudi meni,« zakliče drugi gost, »ampak naj bo sveža!«
 Natakar gre v kuhinjo in naroči: »Dve postrvi. Eno svežo.«

Dvojčka

»Kako razločiš sosedova dvojčka, ki sta popolnoma enaka?«
 »Z lahkoto. Eden je Marjan, drugi pa Andrej.«

Ljubezenska

»Ata, kaj je to ljubezen?« zanima malega Lukca.
 »To je luč življenja,« je poučen dedek.
 »Kaj pa je to zakon?«
 »E, moj Lukec, to je pa račun za luč.«

Dlaki na sprehodu

Dve dlaki hodita po cesti. Eno povozi avto, druga pa olajšano zavzdihne: »Ojoj, za dlako ...«

LAŽJI SUDOKU

5			2		7	1	
	9	4	6				
7	2			9		8 6	
3				5		9	
1	6		7		4	3 5	
2			1			7	
4	5		6			9 1	
				4	8	3	
9		7		5			2

Rešitev:

5	9	7	1	6	2	8	3
1	7	8	4	3	9	5	6
8	1	6	2	9	5	7	4
7	2	9	3	1	8	4	6
3	6	4	5	8	7	2	9
2	5	3	8	9	1	6	7
6	3	8	9	7	4	5	2
9	8	1	6	2	5	3	7
4	7	5	3	8	6	9	1
1	6	2	9	7	4	3	8

TEŽJI SUDOKU

3				7		8	
2	5	1				9	
		7		9		5 3	
4			1	9			
		8		6		7	
			8		2		9
	1	6		5		8	
	3					9	4 1
	8		9				

Rešitev:

5	9	2	1	6	7	8	3
1	7	8	4	3	9	5	6
8	1	6	2	9	5	7	4
7	2	9	3	1	8	4	6
3	6	4	5	8	7	2	9
2	5	3	8	9	1	6	7
6	3	8	9	7	4	5	2
9	8	1	6	2	5	3	7
4	7	5	3	8	6	9	1
1	6	2	9	7	4	3	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil N. F.

Mreža organiziranega prostovoljstva

Nevladna okoljska organizacija Alpe Adria Green je nedavno predstavila projekt organiziranega prostovoljstva v občini Jesenice. Projekt sta predstavila Tony Mlakar in Jasna Sarhatlič iz Alpe Adria Greena.

NIKA TOPORIŠ

Jesenice – Projekt nastajajoče mreže na področju organiziranega prostovoljstva v jeseniški občini je podprla tudi Občina Jesenice. Na nedavno predstavitev so povabili vse nevladne organizacije s sedežem na Jesenicah, prostovoljske organizacije, društva, zavode in ustanove, ne glede na področje njihovega delovanja. »Mreža je stičišče lokalnih prostovoljskih organizacij, organizacij s prostovoljskim programom in organizacij, ki so naklonjene prostovoljstvu. Njen glavni namen je zagotavljanje in ustvarjanje okolja za razvoj prostovoljstva, vanjo pa se povezujejo organizacije, ki imajo skupne vrednote, cilje in vizijo,« je pojasnila Jasna Sarhatlič in dodala, da je vzpostavitev mreže odgovor na potrebe posameznikov in društev. Tony Mlakar je v nadaljevanju poudaril, da bodo vse organizacije v mreži obravnavane kot enakovredni partnerji. »Pomembno je poudariti, da organizacije z vključitvijo ne bodo izgubile svoje samostojnosti,« je dejal.

Pisarna na Jesenicah

Kot sta še povedala, naj bi mreža zagotavljala informacije, organizirala različna usposabljanja, sestankovanja, omogočala izmenjavo izkušenj, njena največja prednost pa naj bi bila povezanost z lokalno oblastjo oziroma občino. »Ideja je zrasla na področju okoljskega prostovoljstva. Ob poplavah so se ljudje različno odzvali in prihajalo je do situacij, ko so ljudje želeli pomagati, niso

Tony Mlakar in Jasna Sarhatlič iz Alpe Adria Greena sta predstavila projekt mreže organiziranega prostovoljstva. / Foto: Nik Bertonec

pa vedeli, na koga naj se obrnejo. Zgodilo se je, da so ljudje hodili, ker so želeli pomagati, naredili pa so več škode kot koristi. Tako smo identificirali potrebno po tem, da or-

ganiziramo enotno zadevo, mrežo organiziranega prostovoljstva,« je dejal Mlakar. Govora je bilo tudi o vzpostavitvi prostovoljske pisarne

in kasneje mogoče tudi širše,« sta pojasnila.

Pomisleki društev

Čeprav so predstavniki prisotnih društev pozdravili idejo organiziranega prostovoljstva, so naslovili tudi kar nekaj vprašanj. Poudarili so, da bi smisel mreže moral biti privabljanje novih, mladih prostovoljcev in promocija prostovoljstva. Potencialne luknje, na katere so opozorili, so vezane na to, ali bo mreža formalizirana ali ne, predstavnike skrbi predvsem, da bi mreža jemala prostovoljce organizacijam in ne naslavljala očitnega problema pomanjkanja prostovoljcev, izrazili pa so tudi, da je treba postaviti dobre temelje, preden bo mreža lahko zaživel.

Organizirano prostovoljstvo je urejeno z Zakonom o prostovoljstvu. »Definicija organiziranega prostovoljstva pravi, da gre za brezplačno aktivnost posameznika prostovoljca v obsegu minimalno 24 ur na leto, ki se opravlja na podlagi svobodne volje ob soglasju prostovoljske organizacije. Izvaja se brez pričakovanja plačila, kar pa še ne pomeni, da ni upravičena do povrnitve dogovorjenih stroškov za prevoz in malico,« je pojasnila Jasna Sarhatlič.

predsednik društva Brane Tavčar, letos pričakujejo približno osemdeset smučarjev iz Slovenije, pa tudi iz Avstrije in Nemčije. Ob 10. uri bo izpred Sokolskega doma proti Cankarjevemu trgu krenila slavnostna povorka udeležencev na čelu z Mestnim pihalnim orkestrom. Na Cankarjevem trgu, kjer bo uradno

odprtje, bosta udeleženci pozdravila župan Tine Radinja in Brane Tavčar, za glasbo in ples pa bodo poskrbeli Suha špaga in Folklorna skupina Sovodenj. Povorka udeležencev se bo nato po Mestnem trgu odpravila do grajskega hriba, kjer bo postavljena smučarska proga. »Smo edini na svetu, ki imamo

Smučanje po starem

KLARA MRAK

Škofja Loka – Društvo Rovtarji v soboto na hribu pod Škofjeloškim gradom pripravlja že 24. Mednarodno tekmovanje v smučanju po starem. Zanimiv športno-etnološki dogodek, ki se bo začel ob 10. uri, si vsako leto z veseljem ogleda veliko ljudi. Kot nam je povedal

18 tekmovalnih kategorij,« nam je povedal Tavčar. Obležko, opremo, stil vožnje in čas v cilju bodo merili člani kranjske enote Združenja učiteljev in trenerjev smučanja. »Posebno vesel pa sem, da so nam 18 kompletov medalj izdelali učenci Osnovne šole Jela Janežiča.« Tekmovanje se bo začelo ob 11. uri.

Priprava krofov cenejša kot lani

ANA ŠUBIČ

Kranj – Statistični urad RS je objavil nekaj zanimivih podatkov v zvezi s pustom. V prvih desetih mesecih preteklega leta smo uvozili za več kot sedem milijonov evrov prazničnih, karnevalskih in drugih podobnih izdelkov, od tega največ, petino, iz Kitajske. Če boste najbolj znane pustne sladice – krofe, flancate in miške – cvrli doma, bo priprava cenejša kot pred letom dni. Moka se je decembra lani v primerjavi z istim mesecem predlani

pocenila za 5,6 odstotka, sladkor za 6,1 odstotka, sveže polnomastno mleko za 3,9 odstotka, jedilno olje (razen oljčnega) pa za četrtno. Podražila so se le jajca, in sicer za 7,2 odstotka. Na pust nas spomnijo tudi priimki. Na začetku lanskega leta je bilo v državi 348 prebivalcev s priimkom Pust, 34 se jih je pisalo Krof, devet pa Šema. Med prebivalci Slovenije je bilo lani tudi 317 Kurentov, pri čemer jih je največ bivalo v osrednjeslovenski statistični regiji, v podravski, »deželi kurentov«, pa le 13.

Če boste najbolj znane pustne sladice – krofe, flancate in miške – cvrli doma, bo priprava cenejša kot pred letom dni. / Foto: Tina Dokl

Pustno rajanje za najmlajše

Škofja Loka – Društvo prijateljev mladine v sodelovanju z Vrtcem Škofja Loka in občino rajanje pripravlja na pustni torek. Ob 16.30 se bodo vse maskare zbrale pred vrtčevsko enoto Najdihojca v Podlubniku in se v spremstvu Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka in mažoretk Mažoretnega društva Železniki odpravile do Trga pod gradom. Ob 17. uri bo organizirano rajanje, na ogled bo tudi predstava. V primeru dežja ali nevarnosti padanja snega s streh bo prireditev potekala v Rumeni dvorani vrtčevske enote Kamnitnik.

Pustovanje za otroke v Žirovnici in Gorjah

Žirovnica, Gorje – Zavod za turizem in kulturo Žirovnica ter Društvo prijateljev mladine Žirovnica organizirata v nedeljo ob 11. uri otroško pustovanje, ki bo potekalo pred Osnovno šolo Žirovnica. Objublajo pester in zabaven program za male maskare, ki bo vključeval pustne krofe, žrebanje nagrad ter animacijo, ki jo bodo izvajali Škratje iz Kulturnega društva dr. France Prešeren Breznica - Žirovnica. V Gorjah bo pustovanje za otroke pod okriljem Kulturnega društva Gorje potekalo v soboto med 15. in 18. uro na igrišču ob Gorjanskem domu.

Rajanje ob glasbi

Medvode – Javni zavod Sotočje Medvode v nedeljo popoldne, med 15. in 18. uro, v medvoški športni dvorani organizira pustovanje z Alenko Kolman in nastopom Trkaja, ki bo rajanje dopolnil z glasbeno predstavo Repki.

Spominska slovesnost za Kamnitnikom

Škofja Loka – Občina Škofja Loka in Združenje borcev za vrednote NOB jutri ob 16. uri pripravljata slovesnost v spomin petdesetim ustreljenim talcem pri spomeniku za Kamnitnikom. Slavnostni govornik bo dr. Tomaž Čas, predsednik Zveze policijskih veteranskih društev Sever. V kulturnem programu bodo sodelovali Mestni pihalni orkester Škofja Loka, pevec Anton Habjan in harmonikar Jernej Jemc. Od 15.30 do 17. ure bo cesta od Groharjevega naselja do Svetega Duha pri spomeniku za Kamnitnikom zaprta. Obvoz bo čez Škofjo Loko. Dostop za lokalne prebivalce in morebitne intervencije bo omogočen.

PETKOVA PRIREDITEV
Izvoja: Lutkovno gledališče Nebo
ZRCALCE
Petek, 9. februar 2024, ob 17.30
OKC Krice Krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvoja: Mini teater
KAKČEVE DOGODIVŠČINE
Sobota, 10. februar 2024, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
GORENJSKI GLAS
triglav

www.gorenjskiglas.si

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630, www.rozmanbus.si

TRST: 6. 3., CVETLIČNI SEJEM PORDENONE: 2. 3., 3. 3., BERNARDIN: 10.–13. 3., ŠMARJEŠKE TOPLICE: 17.–22. 3., MORAVSKE TOPLICE: 20.–24. 5., RADENCI: 20.–24. 5., MADŽARSKE TOPLICE: 1.–5. 4., MEDŽUGORJE: 20.–22. 4., 11.–13. 5.

AKCIJA 2024: BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI, FEBRUAR: 22.–29. 2., MAREC – DODATNI TERMIN: 1.– 8. 3., AKCIJA: BANJA VRUČICA S SARAJEVOM: 22.–25. 2.

BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI: 27. 4. – 4. 5., 29. 4. – 6. 5., 8.–15. 5., 10.–17. 5., 23.–30. 5.

MORJE: DUGI OTOK, KORČULA, OREBIČ – VEČ TERMINOV

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Ob kulturnem prazniku

Slovenski Javornik – DPD Svoboda France Mencinger Javornik - Koroška Bela vabi na prireditev ob kulturnem prazniku s poetičnim recitalom in odprtjem razstave Eksplozija barv avtorja Dejana Justina, ki bo v petek, 9. februarja, ob 19. uri v Kulturnem domu na Slovenskem Javorniku.

Veselo pustno rajanje

Poženičnik – Dramska skupina Pod Stražo v torek, 13. februarja, ob 17.30 vabi v Dom krajanov Poženičnik na veselo pustno rajanje. Sledilo bo še tradicionalno kurjenje pusta.

Ljubezen in mir

Podnart – Kulturno društvo Podnart v sredo, 14. februarja, ob 18.30 vabi v tamkajšnji kulturni dom, kjer bodo predstavili poezijo in glasbo slovenskih avtorjev. Na dogodku z naslovom Ljubezen in mir bodo nastopili člani kulturnega društva, učenci Podružnične šole Ovsiške in instrumentalna skupina Orion.

LOTO

Loto rezultati – žrebanje 7. 2. 2024
3, 11, 16, 27, 33, 37 in 26

Loto PLUS: **5, 20, 21, 22, 25, 43 in 15**
Joker 6: **4 1 8 5 5 9**

Predvideni sklad 11. 2. 2024 za Šestico: **1.240.000 EUR**
Predvideni sklad 11. 2. 2024 za 6 plus: **520.000 EUR**
Največji dobiček za Joker 6: **1.000.000 EUR**

LUPINARJI
oreb, leska, kostanj, mandelj ANITA SOLAR

V priročniku je strnjeno znanje o pridelavi lupinarjev, vse od zasaditve do spravila in sušenja. Nova izdaja je bogatejša za načine pridelave lupinastega sadja, dodani so strnjeni programi varstva, posodobljen izbor sort in sredstva za varstvo lupinarjev.

264 strani, mere: 17 x 23,5 cm, brošura

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

23
EUR

poštnina

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

IZLETI

Na jadranske otoke

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj v času velikonočnih praznikov, od 29. marca do 1. aprila, vabi na tradicionalni planinski izlet na jadranske otoke. Udeleženci bodo obiskali Pag, Olib in Silbo. Prijave zbirajo v turistični agenciji Levanta, Cesta maršala Tita 63, Jesenice, na telefonski številki 040 270 008 (Biljana Branc) in naslovu levanta@jesenice.net do vključno 16. februarja oziroma do zasedbe mest na avtobusu. Informacije nudita tudi Janko Brovc (031 890 642, janko_brovc@t-2.net) in Uroš Prelovšek (prelovsek@gmail.com).

Druženje ob dnevu žena

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj ob dnevu žena vse člane vabi na štiridnevno druženje z ogledi Poreča, Vrsarja, Opatije, Krka ter Novega Huma. Podrobni program je na voljo v društveni pisarni. Prijave bodo sprejemali do zapolnitve sedežev v avtobusu, najkasneje pa 22. februarja.

OBVESTILA

Zbor članov MDI Kranj

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj vse člane vabi na zbor društva, ki bo v soboto, 24. februarja, ob 17. uri v Brunarici Štern. Prijave sprejemajo do 20. februarja v društveni pisarni, ki je odprta ob torkih in četrtkih od 15. do 17. ure. Tam je na voljo tudi gradivo za zbor.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

DRUŠTVO "ROVTARJI"
smučanje in kolesarjenje po starem
ŠKOFJA LOKA

Prisrčno vabljeni na
24. Mednarodno tekmovanje v smučanju po starem
10. 2. 2024 v Škofji Loki
s pričetkom ob 10. uri

DRUŠTVO ROVTARJI, Podružnik 1 c, 4200 Škofja Loka

Vas zanima, kako je naše telo videti od znotraj? Odgovore boste našli v knjigi, ki na poljuden način razkriva sestavo in delovanje našega telesa. Izvedeli boste kako lahko naše telo neumorno deluje vse naše življenje. Knjiga vsebuje zavihke, prosojnice in "kolo" za lažjo predstavo. Zanimivo in poučno hkrati!

ČLOVEŠKO TELO
S PREKRIVNIMI POLJAMI, VETLIVIMI KOLESNI IN ZOBANKAMI

Redna cena knjige je 18,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **14,80** EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Pustna rajanja Gorenjske

Vsakoletna tradicija klicanja pomladi se jutri vrača v vsem svojem pustnem slogu. Po več krajih Gorenjske bodo potekala pustna rajanja, ki bodo na ulice privabila našemljeno zabavo, ustvarjalnost in dobro voljo.

S. Š., N. T., A. SE., A. B.,
A. J. D., M. L.

Jesenice, Kranj, Šenčur, Radovljica, Kamnik, Jezersko – Kulturno športno društvo Hrušica obljublja največjo pustno povorko na Gorenjskem. S Placa na Hrušici bo karnevalska zasedba startala ob 10. uri ter se pomikala proti Čufarjevemu trgu, kjer bo jeseniški župan predal oblast v roke pustnemu županu. Obljubljajo približno 30 točk, ki vas bodo popeljale nazaj v osemdeseta leta, ko so kraljevali ritmi diska. Ob vračanju na Hrušico se bodo maske ustavile tudi pred domom upokojencev, kjer pripravljajo krajši program, od 16. ure dalje pa se bo pustno rajanje nadaljevalo v šotoru na Placu, kjer bodo za zabavo skrbeli glasbena skupina Arrow in Koranti iz Rogoznice. Pustno zabavo zaključujejo v torek, ko bo ob 16. uri na Placu na Hrušici potekalo otroško rajanje, tri ure kasneje pa sledi sežig Pusta.

Krančkov karneval v Kranju

V starem mestnem jedru Kranja bo na jutrišnji pustni soboto med 10. in 14. uro potekal tradicionalni Krančkov karneval, pustno rajanje za male in velike maske, ki se mu bodo pridružili tudi kurenti ter kranjske maskote Kranček, Krančica, Čebela in Mamut. Letos bo zabavno-glasbeni program potekal na dveh osrednjih odrih (Glavni trg in pred Prešernovim gledališčem). Obeta se pustna zabava s čarovnikom Gregom, Dejanom Dogaja, harmonikarskim orkestrom Glasbene šole Bučar in DJ-jem. Ob 16.30 bo v organizaciji zavoda Sotočje otroškega veselja potekala Pustna noč v Stolpu Pungert.

Le kje bodo tokrat pripravili največjo pustno povorko? / Foto: Nik Bertonec

Godlarji v Kranju, Cerkljah, Šenčurju

Člani šenčurskega Društva Godlarji pripravljajo že 34. pustno povorko, ki jo bo letos oblikovalo 25 različnih tem. Prvič se bo predstavila v soboto ob 10. uri pred Supernovo Mercator Primskovo, isti dan ob 13. uri bodo obiskali cerkljansko občino, kjer se bodo ustavili pred Osnovno šolo Davorina Jenka. V nedeljo bo sledila osrednja pustna povorka, ki bo ob 13.30 krenila iz Srednje vasi proti središču Šenčurja. Sklepno dejanje, pokop pusta, bo na pustni torek ob 18. uri v prostorih društva.

Pustna Radovljica

V Baročni dvorani Radovljiške graščine bo že danes ob 19. uri potekal dobrodelni ples v maskah, ki ga organizira Lions Club Bled. Pustna zabava se jutri seli na radovljiške ulice, ko bo ob 14. uri spreved mask krenil od Cankarjeve ulice proti staremu mestnemu jedru. Od 14.30 dalje bo živahno na Linhartovem trgu in na trgu pred cerkvijo, kjer bosta za zabavo

skrbela tudi DJ Tim Mlakar z moderatorko Urško Mlakar. Radovljiško pustno dogajanje letos zaključujejo v torek od 10.15 dalje z otroško maskarado »v maskah na miške«.

Za uvod koranti, nato karneval

Za uvod v pustno dogajanje bodo v Kamniku v soboto ob 10. uri na Glavnem trgu poskrbeli koranti iz Zamušana pri Ptujju, z njimi pa še preostale etnografske maske s Ptujškega polja. Na pustni torek bo potekal Kamniški karneval. Pustne šeme se bodo ob 16.30 zbrale na Šutni pri rojstni hiši Rudolfa Maistra, kjer se bodo lahko tudi prijavile na tekmovanje za izbor najlepših in najizvirnejših mask. Spreved pa bo ob 17. uri krenil na Glavni trg, kjer bo potekalo druženje, šeme pa bo čakal tudi brezplačni krof.

Smuk jezerskih smučarskih korenin

Na pustno nedeljo na Jezerskem v Parku Jezersko, na smučišču Jaga baba v Sibiriji, organizirajo znameniti

Smuk jezerskih smučarskih korenin, kjer je zabavno zaradi mask, ki tekmujejo, kot tudi same tekmovnosti in prikazanih smučarskih tehnik na progi. Smuk začenja ob 14.30, tekmuje se v dveh kategorijah: ženske od 25 do 100 let ter moški od 30 do 100 let. Na tekmovanju lahko nastopite tudi z novejšo opremo iz 70. in 80. let. Strokovna komisija pa bo takoj po koncu tekmovanja na lokaciji tekmovanja razglasila najboljše in podelila nagrade.

Pustni karneval Blejskih legend

Na Bledu bo pustni karneval potekal v nedeljo pod okriljem Javnega zavoda Turizem Bled. Rdeča nit bodo Blejske legende, sodelujoča lokalna društva pa se lahko odločijo tudi za kakšno drugo temo. Maske se bodo zbrale med 14. uro in 14.30 pri Infrastrukturi Bled, od koder bo povorka nadaljevala pot čez Bled na Jezersko promenado, kjer se bodo maske predstavile gledalcem, zatem pa sledi zabava z glasbeno skupino Karneval band.

Najboljša krofa iz Ljubljane

Turistično-gostinska zbornica Slovenije (TGZS) je organizirala izbor Naj krof Slovenije 2024.

ALENKA BRUN

Ljubljana – V izboru lahko sodeluje kdorkoli, kategoriji pa sta dve: klasični in inovativni krofi. Tudi letos so tekmovalci krofe predali Pošti Slovenije, da jih je ta dostavila komisiji. Ocenjevanje

priljubljene miške. Je pa Bogataj poudaril, da je pri krofih treba paziti, da ohranjamo njihovo razpoznavnost.

Nekaj besed so v oddaji namenili tudi bontonu. O tem, kako naj bi krof pravilno jedli, je bilo zabavno poslušati mnenja gledalcev. Večina

Naj krof Slovenije 2024 v kategoriji inovativnih krofov / Foto: TGZS

prispelih krofov – bilo jih je več kot trideset – je bilo v torek, 6. februarja, v ljubljanskem Centru kulinarike in turizma Kult 316, najboljše pa so dan kasneje razglasili v oddaji Dobro jutro Televizije Slovenija.

je sicer menila, da z rokami in ne s priborom. Fedja Požgaj ter Rebeka Mežan iz TGZS pa sta skupaj z voditeljico Špelo Močnik razglasila najboljše krofe letošnjega izbora. V kategoriji inovativnih krofov je tretje mesto

V kategoriji inovativnih krofov je najbolj prepričal krof BIC Ljubljana – smer slaščičarstvo s slivovim polnilom, meringo piva in suhim jedilnim cvetjem. Avtorici sta slaščičarki Lea Sterle in Stela Špoljar.

Krofe je ocenjevala tričlanska komisija, z akcijo pa želi TGZS podpreti staro slovensko izročilo cvrtja krofov in s tem prispevati k ohranjanju tradicije ter trajnostnemu razvoju turizma v Sloveniji.

Pivo in cvetje

Pređen so razglasili zmagovalce in prejemnika naziva najboljšega krofa Slovenije za letošnje leto, so v oddaji gostili tudi dr. Janeza Bogataja, etnologa, ki je nekaj besed namenil zgodovini krofov. Tako smo slišali, od kod naj bi pravzaprav izviralo ime krof, da so nekoč krofe cvrli na maslu in masti, tudi na masti z ocvirki, prvotno pa na topljenem maslu, in takšne še vedno ponujajo na Dunaju v znanem Demulu. Predhodnice krofov pa so

osvojil krof z jabolčnim polnilom in praženimi lešniki Atlantide Rogaška. Drugo mesto je šlo na Obalo, v podjetje, ki je prvo leto celo zmagalo – Istrabenz Turizem LifeClass je pripravil krof s citrusovo kremo z meringo melise in bele čokolade; medtem ko je najbolj prepričal krof BIC Ljubljana – smer slaščičarstvo s slivovim polnilom, meringo piva in suhim jedilnim cvetjem. Ista ekipa (avtorici obeh krofov sta slaščičarki Lea Sterle in Stela Špoljar) je osvojila naziv naj krof Slovenije 2024 tudi v klasični kategoriji. Druga je bila v tej kategoriji celjska Kavarna in slaščičarna Marjetica, tretja pa Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto oziroma dijakinja Janja Lapuh.

vremenska napoved

Oblačno in deževno bo, meja sneženja bo večinoma med 1300 in 1500 metri nadmorske višine. V višjih in bolj izpostavljenih legah bo pihal jugozahodni veter.

PETEK

5/11 °C

SOBOTA

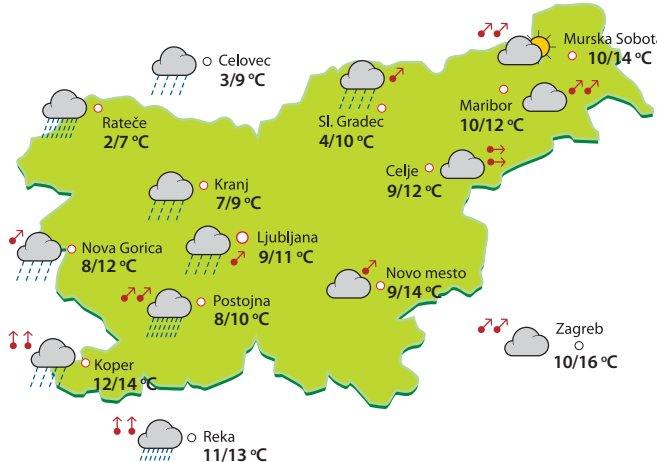
8/10 °C

NEDELJA

7/9 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

NA GLAS

aforizem

Tapravi Prešernov smenj poteka vsako leto na Prešernovem skladu, ko barantajo z nagradami.

Milan Fridauer - Fredi